

**Сумський державний педагогічний університет
ім. А.С.Макаренка**

БІБЛІОТЕКА

**ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В ШКОЛІ
ТА ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ
ЗАКЛАДІ**

**Науково-допоміжний
бібліографічний покажчик**

**Суми
2007 рік**

**Сумський державний педагогічний університет
ім. А.С.Макаренка**

БІБЛІОТЕКА

**ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В ШКОЛІ
ТА ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ
ЗАКЛАДІ**

**Науково-допоміжний
бібліографічний покажчик**

**Суми
2007 рік**

УДК 016: 37
ББК 91: 74
О 64

Рекомендовано до друку рішенням редакційно-видавничої ради
Сумського державного педагогічного університету
ім. А.С.Макаренка

Укладачі: директор бібліотеки З.М.Горова;
завідуюча науково-бібліографічним та інформаційним
відділом В.В.Косенко

Відповідальний за випуск проректор з наукової роботи, кандидат хімічних
наук, доцент В.В.Бугаєнко

О64 Організація управлінської діяльності в школі та вищому навчальному закладі: Науково-допоміжний бібліографічний покажчик / Укладачі: З.М.Горова, В.В.Косенко. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2007. – 152 с.

Від ефективності організаційно-управлінської діяльності значною мірою залежить й ефективність освітніх процесів.

За змістом посібник відповідає курсу навчальної дисципліни „Управління навчальним закладом”.

У виданні викладено загальні засади та специфічні особливості управління.

Тематичний спектр науково-допоміжного бібліографічного покажчика широкий.

Використання джерел, поданих у бібліографічному виданні, дає змогу підвищити та покращити управлінську діяльність керівників освітянської галузі.

Покажчик буде цікавим науковцям, викладачам, студентам – майбутнім управлінцям, керівникам системи освіти усіх рівнів, слухачам курсів підвищення кваліфікації, методистам, директорам, заступникам директорів, учителям та бібліотечним працівникам.

Слугуватиме для самоконтролю та визначення завдань подальшого вдосконалення своїх знань та вмінь у сфері управління, а також для тих, хто прагне професійного та особистісного самовдосконалення.

УДК 016: 37
ББК 91: 74

Передмова

Україна робить значні зміни в освітньому просторі: започатковує європейські стандарти якості освіти, змінює управління якістю освітнього процесу, демократизує освітню сферу без втрати кваліфікаційних показників.

Якісна освіта – запорука майбутньої успішності людини. Ефективність освітніх процесів значною мірою залежить від ефективності організаційно-управлінської діяльності.

Педагогічна професія є таким видом діяльності, яка вимагає від співробітників чітко визначених моральних якостей: людяності, відповідальності, активної громадської позиції, толерантності, здатності до співчуття і навіть самопожертви.

У педагогічній діяльності найскладнішим та відповідальнішим напрямом є, безперечно, організаційно-управлінська робота.

Вищій школі, як і загальноосвітній, потрібен компетентний керівник, який інтегрує в собі високий рівень професійних, психологічних і соціальних якостей. Виділяють кілька базових компетенцій як складових загальної професійно-педагогічної компетентності: когнітивна (професійно-педагогічна ерудиція), психологічна (емоційна культура), комунікативна (культура спілкування та педагогічна тактовність), риторична (професійна культура мовлення), професійно-технічна та професійно-інформаційна (моніторингова культура).

Управлінцями, творчими керівниками не народжуються, ними стають в результаті невпинної праці, в основі якої – любов до дитини, до людини взагалі, до своєї професії. Важливою особливістю керівника-професіонала є усвідомлення своєї діяльності, вміння застосовувати знання на практиці.

Успіх керівника, безумовно, пов'язаний із лідерством, а лідерство – це усвідомлений шлях людини, результат її свідомого вибору.

Уся діяльність управління освіти, навчально-виховних закладів цілеспрямовано підпорядкована вирішенню основного завдання, яке стоїть перед освітянами: дати учням якісні, сучасні знання, виховати гідних громадян України, підготувати їх до самостійного життя.

Даний науково-допоміжний бібліографічний покажчик літератури є важливим підґрунтям для реалізації реформування освітнього простору в Україні.

Бібліографічне видання має передмову, в якій обґрунтовується актуальність даної теми.

Покажчик літератури складено із урахуванням досягнень зарубіжної та вітчизняної педагогічної теорії й практики. За змістом посібник відповідає курсу навчальної дисципліни „Управління навчальним закладом”.

У посібнику системно охоплено організаційні й управлінські проблеми.

Викладено як загальні засади управління, так і специфічні особливості. Науково-допоміжний бібліографічний покажчик літератури **„Організація управлінської діяльності в школі та вищому навчальному закладі”** стане орієнтиром для читацької аудиторії щодо основних джерел з цих питань.

Бібліографічне видання літератури з даної тематики містить значну кількість прикладів реалізації певних управлінських завдань, використання яких дасть змогу підвищити ефективність управлінської діяльності керівника навчального закладу.

На підставі вище згаданого, вважаємо, що представлений бібліографічний посібник має велике наукове й практичне значення.

Літературу згруповано в розділах та підрозділах, а в їх межах – за абеткою (спочатку книги, потім статті з періодики та продовжуваних видань). Видання складається із **15** основних розділів.

Заслуговує уваги тематичний спектр покажчика. Це дозволило укладачам всебічно висвітлити тему стосовно організаційно-управлінської діяльності.

Джерелами виявлення та відбору матеріалів для видання стали не тільки державні реєстраційні покажчики – „Літопис книг”, „Літопис журнальних статей”, „Літописи газетних статей” тощо, а й інші інформаційні видання, каталоги, картотеки самої бібліотеки.

З метою найповнішого відбору документів для якісного відображення стану наукових досліджень в різноманітних структурних компонентах педагогічної науки укладачі посібника уважно переглядали зміст усіх нових надходжень до бібліотеки – профільних періодичних і продовжуваних видань, збірників наукових та науково-методичних праць, матеріали конференцій.

До науково-допоміжного покажчика увійшли наукові праці викладачів та співробітників педагогічного університету ім. А.С.Макаренка. Представлені автореферати, дипломні, магістерські роботи, аудіовізуальні матеріали.

Визначальними критеріями освіти в рамках Болонського процесу є якість підготовки фахівців; зміцнення довіри між суб'єктами освіти; відповідність європейському ринку праці; мобільність; сумісність кваліфікації на вузівському та післявузівському етапах підготовки.

Бібліографічне видання відображає статті, які стосуються питань європейської інтеграції, зокрема, Болонського процесу, адже утвердження єдиного європейського освітнього простору – обов'язковий компонент консолідації і збагачення європейської спільноти.

Науково-допоміжний бібліографічний посібник дає можливість вільно орієнтуватись у стрункій продуманій будові видання. Слід відзначити копійку роботу укладачів даного покажчика з виявлення літератури цієї тематики, про що свідчить кількість джерел.

Науково-допоміжний покажчик вміщує **1618** бібліографічних описів.

На повне охоплення всієї сукупності проблем, пов'язаних з процесом управління навчальними закладами, видання не претендує.

Показчик буде цікавим науковцям, викладачам, студентам – майбутнім управлінцям, що навчаються за освітньо-професійною програмою магістра за спеціальностями „Педагогіка вищої школи” та „Управління навчальним закладом”, слухачам курсів підвищення кваліфікації, керівникам освітніх установ, широкому колу педагогічних працівників, бібліотечним працівникам. Може бути використаним для самоконтролю та визначення завдань подальшого вдосконалення своїх знань та вмінь у сфері управління.

Організація та управління вищої та середньої освіти: керівні документи та матеріали

Ващенко Л. Концепція інноваційного розвитку освіти регіону // Директор школи. Україна. – 2007. – № 9. – С. 6-18.

Державна національна програма „Освіта” (Україна ХХІ ст.) // Виховна робота в закладах освіти: Збірник нормативних документів та методичних рекомендацій з питань організації виховної роботи / Упор.: С.В.Кириленко, С.О.Кривонос . – К.: ІСДО, 1995. – С. 25-27; Освіта. – 1993. – № 44/46, грудень.

Державна підтримка освіти у 2008 році // Освіта України. – 2007. – № 70, 21 вересня. – С. 1-2.

Державна програма розвитку функціонування української мови на 2004–2010 роки: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 02.10.03 р., № 1546 // Збірник урядових нормативних актів України. – 2003. – № 40. – С. 24-34.

Документаційне забезпечення управління закладів освіти // Директор школи. – 2001. – № 1. – С. 115-126.

Зайчик В. Нормативно-правове забезпечення освіти в Україні: [Приведення освіти у відповідність до нових соціально-економічних вимог ринкової економіки] // Вища школа. – 2002. – № 2/3. – С. 3-18.

Концепція Державної програми роботи з обдарованою молоддю на 2006-2010 роки // Освіта України. – 2006. – № 48, 30 червня. – С. 1, 2, 3.

Концепція Державної програми розвитку освіти на 2006-2010 роки // Освіта і управління. – 2006. – № 3/4. – С. 19-23; Вища школа. – № 3. – С. 114-119.

Концепція змісту освіти для Європейського виміру України // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2005. – № 13/16. – С. 44-50.

Концепція педагогічної освіти // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. – 1999. – № 8. – С. 9-24.

Коротков Е. Концепція якості освіти: [Управління якістю освіти] // Підручник для директора. – 2006. – № 7. – С. 4-24.

Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ ст. // Вища освіта в Україні. – К.: Знання, 2005. – С. 53-78.

Національна доктрина розвитку освіти: Затверджено Указом Президента України від 17.04.02 р., № 347/2002 // Дошкільне виховання. – 2002. – № 7. – С. 4-9; Освіта. – 2002. – № 26, 24 квітня – 1 травня – С. 2-4; Освіта України. – 2002. – № 33, 23 квітня. – С. 4-6.

Нормативно-правова основа профільного навчання: [Документи щодо впровадження профільної освіти в навчальних закладах] // Завуч. – 2005. – № 17/18, червень. – С. 16-17.

Особливості впровадження контрактної форми наймання керівників закладів освіти України // Все для вчителя. – 2000. – № 6. – С. 10-14.

Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників // Збірник урядових нормативних актів України. – 2003. – № 20. – С. 65.

План заходів Міністерства освіти і науки України щодо виконання Державної цільової програми роботи з обдарованою молоддю на 2007–2010 роки: Додаток до наказу МОН України від 08.10.07 р., № 886 // Управління освітою. – 2007. – № 23, грудень. – С. 27-28.

Порядок ліцензування діяльності з наданням освітніх послуг: Проект // Освіта України. – 2006. – № 38/39, 23 травня. – С. 4-5.

Про затвердження платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2000. – № 1. – С. 202-205.

Про кафедру освітньої установи: Положення // Підручник для директора. – 2007. – № 7. – С. 21-22.

Про координаційно-методичну раду: Положення // Підручник для директора. – 2007. – № 8. – С. 24-26.

Про можливість побудови єдиного макета освітнього стандарту країн СНД як динамічної моделі норми якості освіти / В.І. Байденко, Н.М.Пугач, Н.О.Розіна, В.Т.Селезьнова, В.Т.Федін // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2005. – Вип. 46, ч. 2. – С. 40-61.

Про науково-дослідну лабораторію освітньої установи: Положення // Підручник для директора. – 2007. – № 8. – С. 18-21.

Про незалежну експертну раду розвитку освіти: Примірне положення: Додаток 7 // Управління школою. – 2006. – № 32/33, листопад. – С. 43-44.

Про територіальний освітній округ: Положення: Додаток 5 // Управління школою. – 2006. – № 32/33, листопад. – С. 41-42.

Програма розвитку освіти в Україні на 2005–2010 роки: Проект // Вища школа. – 2005. – № 3. – С. 76-103; Управління школою. – 2005. – № 25, вересень. – С. 5-17.

Рекомендації щодо порядку використання державної символіки в навчальних закладах України // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2001. – № 5. – С. 29-31; Директор школи. – № 15, квітень. – С. 8.

Самойлик К. На часі повне втілення в життя чинного освітянського законодавства // Голос України. – 2007. – № 180, 6 жовтня. – С. 9.

Україна. Про внесення змін і доповнень до Закону Української РСР „Про освіту”: Закон від 23.03.1996 р., № 100 // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 21. – С. 253-279; Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. – 1996. – № 6. – С. 3-12.

Україна. Про Національну програму інформатизації: Закон від 04.02.1998 р., № 74/98 ВР // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2005. – № 17. – С. 2-8.

Україна. Про освіту: Закон від 23.05.1991 р., № 1060-XII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 34. – С. 943-961; Збірник основних нормативних актів про вищу освіту, наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів. – Х.: Гриф, 2003. – С. 6-37.

Україна. Про охорону дитинства: Закон // Директор школи. – 2002. – № 8, лютий. – С. 7-10.

Україна. Державна податкова адміністрація. Щодо оподаткування послуг з освіти // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2000. – № 1. – С. 205-207.

Україна. Кабінет Міністрів. Деякі питання запровадження зовнішнього оцінювання та моніторингу якості освіти: Постанова від 25.08.04 р., № 1095 // Директор школи. – 2007. – № 9/12, березень. – С. 84.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження Державної програми розвитку і функціонування української мови на 2004–2010 роки: Постанова // Управління освітою. – 2004. – № 17, вересня. – (Вкладка).

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження заходів МОН України щодо реалізації положень і завдань Державної програми розвитку і функціонування української мови на 2004–2010 роки: Наказ // Освіта України. – 2003. – 21 листопада. – С. 2.

Україна. МОН. Аналіз регуляторного впливу (до проекту Порядку ліцензування діяльності з надання освітніх послуг): Наказ від 11.05.06 р., № 1/9-325 // Управління освітою. – 2006. – № 15, серпень. – С. 28-32.

Україна. МОН. Декларація принципів толерантності // Освіта України. – 2003. – 7 листопада. – С. 4-5.

Україна. МОН. Забезпечення якості вищої освіти – важлива умова інноваційного розвитку держави і суспільства: Рішення колегії від 02.03.07 р., № 3/1-4 // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2007. – № 12. – С. 3-17.

Україна. МОН. Порядок ліцензування діяльності з надання освітніх послуг: Проект наказу від 11.05.06 р., № 1/9-325 // Директор школи. – 2006. – № 21/22, червень. – С. 58-64.

Україна. МОН. Про затвердження Змін до Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти: Наказ від 20.11.06 р., № 782 // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2007. – № 2. – С. 15.

Україна. МОН. Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах: Наказ від 30.05.06 р., № 419 // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2006. – № 28. – С. 16.

Україна. МОН. Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і навчальних закладах: Наказ від 01.08.01 р., № 563 // Директор школи. – 2007. – № 7, лютий. – С. 3.

Україна. МОН. Про заходи на виконання Державної цільової соціальної програми: Наказ від 04.10.07 р., № 874 // Управління освітою. – 2007. – № 23, грудень. – С. 25-26.

Україна. МОН. Про навчання і перевірку знань керівників установ і закладів освіти і науки з питань безпеки життєдіяльності: Наказ від 15.12.05 р., № 727 // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 2. – С. 4.

Україна. МОН. Про надання керівникам навчальних закладів та установ освіти права на преміювання їх заступників: Лист МОН України від 18.11.05 р., № 1/9-648 // Директор школи. – 2006. – № 3, січень. – С. 31.

Україна. МОН. Про подолання проявів бюрократизму в освіті: Наказ від 17.05.05 р., № 297 // Освіта. – 2005. – № 20. – С. 1; Завуч. – 2005. – № 20/21, липень. – С. 14-15.

Україна. МОН. Про результати проведення експерименту щодо передачі повноважень обласним управлінням освіти з питань ліцензування: Рішення колегії від 05.12.06 р., № 15/3-6 // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2007. – № 2. – С. 5-6.

Україна. МОН. Про створення Координаційної ради з розвитку системи дистанційного навчання при Міністерстві освіти і науки: Наказ від 26.04.04 р., №335 // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2005. – № 17. – С. 30-33.

Україна. МОН. Про створення національної системи моніторингу якості освіти: Лист МОН України від 25.11.05 р., № 1/9-659 // Директор школи. – 2006. – № 3, січень. – С. 30-31.

Україна. МОН. Проект "Рівний доступ до якісної освіти в Україні": Надання консультативних послуг індивідуального консультанта з організації і проведення середньострокової оцінки проекту Компонент 2 – "Удосконалення навчального процесу" // Освіта України. – 2007. – № 46/47, 22 червня. – С. 10.

Україна. МОН. Рекомендації щодо проведення регіональних моніторингових досліджень ефективності організації інноваційної освітньої діяльності в навчальних закладах АРК: Лист МОН АРК від 26.12.06 р., № 01-14/2978 // Управління освітою. – 2007. – № 10, травень. – С. 13-16.

Україна. МОН. Колегія. Про виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України "Назустріч людям" щодо забезпечення доступу до якісної освіти: Рішення від 18.08.05 р., № 8/1-2 // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2005. – № 30, жовтень. – С. 3-7.

Болонський процес: Документи. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 168 с.

Вища освіта в Україні: Норм.-прав. регулювання: (Кн. 1): Нормативно-правові акти, подані станом на 1 грудня 2005 р. / Уклад.: О.Г.Пушенко, А.Ю.Маслова, М.Г.Ключко та ін.; За заг. ред.: Л.М.Горбунової, М.Ф.Степка; Гол. ред. Ю.М.Зражевський. – К.: ФОРУМ, 2006. – 398 с. – (Офіційне видання).

Вища освіта в Україні: Норм.-прав. регулювання: (Кн. 2 продовж.): Нормативно-правові акти, подані станом на 1 грудня 2005 р. / Уклад.: О.Г.Пушенко, А.Ю.Маслова, М.Г.Ключко та ін.; За заг. ред. Л.М.Горбунової, М.Ф.Степка; Гол. ред. Ю.М.Зражевський. – К.: ФОРУМ, 2006. – 624 с. – (Офіційне видання).

Вища освіта України: Інформаційний каталог-довідник. – К.: Компас, 1996. – 496 с.

Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник для підготовки магістрів та аспірантів і перепідготовки викладачів вузів. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2004. – 383 с.

Вища освіта України і Болонський процес: Навчальна програма для підготовки аспірантів і магістрів та перепідготовки викладачів вищих навчальних закладів / Міністерство освіти і науки України, Тернопільський ДПУ ім. В.Гнатюка; Уклад.: М.Ф.Степка, Я.Я.Болюбаш, В.Д.Шинкарук та ін. – К.: Тернопіль: Вид-во ТДПУ, 2004. – 18 с.

Закон України "Про вищу освіту": Науково-практичний коментар. – К.: СДМ – Студіо, 2002. – 323 с.

Засоби діагностики якості вищої освіти: Бакалавра напряму підготовки 0502 "Менеджмент". – К.: Міністерство освіти і науки України, 2003. – 23 с. – (Галузеві стандарти вищої освіти).

Засоби діагностики якості вищої освіти: Спеціаліста та магістра за спец. 050201 "Менеджмент організацій". – К.: Міністерство освіти і науки України, 2003. – 32 с. – (Галузеві стандарти вищої освіти).

Збірник основних нормативних актів про вищу освіту, наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів: Станом на 01.02.2003 р. – Х.: Гриф, 2003. – 335 с.

Нормативно-правові документи з питань вищої освіти / За ред. Я.Я.Болубаша; Уклад.: Т.Дудник та ін. – К., 2004. – 304 с.

Організація навчально-виховного процесу: Ч. 5: Досвід роботи вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитацій. – К., 2005. – 1СД. – Навчально-методичний журнал "Освіта. Технікуми, коледжі"; № 1 (11) / 2005.

Освітньо-кваліфікаційна характеристика: Освітньо-професійна програма підготовки магістра за спеціальністю 8.050201 "Менеджмент організацій". – К.: Міністерство освіти і науки України, 2003. – 64 с. – (Галузеві стандарти вищої освіти).

Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу: (Документи і матеріали 2003–2004 рр.). – К.: Тернопіль: Тернопільський ДПУ ім. В.Гнатюка, 2004. – 146 с.

Основні нормативно-правові і організаційно-методичні матеріали наставника студентської групи / Уклад.: О.В.Король, О.О.Подліняєва. – Суми: СумДПУ, 2003. – 26 с.

Основні нормативно-правові матеріали з питань діяльності вищого навчального закладу: Вип. 1 / Упор. Л.В.Пшенична. – Суми: СумДПУ, 2004. – 85 с.

Основні нормативно-правові та розпорядчі матеріали з питань організації навчального процесу у вищих навчальних закладах: Вип. 2 / Упор. Л.В.Пшенична. – Суми: СумДПУ, 2004. – 95 с.

Реформування вищої освіти і науки України у вимірі Болонського процесу: (Документи і матеріали) / Уклад. Л.В.Пшенична. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. – 31 с.

***

Белый Е.М. Концепция конкурентоспособности высшего учебного заведения / Е.М.Белый, И.Б.Романова // Качество. Инновации. Образование на СД. – 2005. – № 2. – С. 26-28.

Гончарова Г. Вчені ради вищих навчальних закладів: порядок формування та повноваження // Право України. – 2006. – № 12. – С. 56-58.

Державна програма інформатизації та комп'ютеризації вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації на 2005–2008 роки: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.04 р., № 1182 // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2005. – № 17. – С. 39-47.

Державна програма розвитку вищої освіти на 2005–2007 роки: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 08.10.04 р., № 1183 // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2005. – № 17. – С. 42-46.

Должностные обязанности работников учреждений и организаций образования // Воспитание в школе. – 1993. – 1993. – № 2. – С. 60-62.

Комплекс нормативних документів для розроблення складових системи стандартів вищої освіти: Додаток 1 до наказу МОН України від 31.07.1998 р., № 285 зі змінами та доповненнями // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2003. – № 10. – С. 5-7.

Концептуальні засади розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір: Проект // Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За ред. В.Кременя. – Тернопіль, 2004. – С. 297-305.

Концепція підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у вищих навчальних закладах I–II рівнів акредитації: Проект // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2001. – № 3. – С. 47-54.

Методи розроблення засобів діагностики якості вищої освіти // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2003. – № 10. – С. 71-73.

Методика розроблення освітньо-кваліфікаційної характеристики випускників вищого навчального закладу // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2003. – № 10. – С. 30-42.

Методика розроблення освітньо-професійної програми підготовки фахівців // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2003. – № 10. – С. 54-62.

Методичні вказівки щодо розробки навчальних планів підготовки молодших спеціалістів за проектами державних стандартів // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2002. – № 9. – С. 72-77.

Михайліченко М.В. Про відокремлені структурні підрозділи вищих навчальних закладів: Типове положення: Проект // Освіта України. – 2007. – № 60, 14 серпня. – С. 2, 6.

Морозова Т. Освітні стандарти в контексті Болонських реформ і можливостей інформатизації // Вища школа. – 2005. – № 5. – С. 26-34.

Навчальна програма „Вища освіта і Болонський процес” // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2005. – № 17. – С. 67-74.

Ніколаєнко С. Про законодавче забезпечення діяльності вищих навчальних закладів I та II рівнів акредитації // Вища школа. – 2004. – № 1. – С. 17-21.

Ніколаєнко С.М. Про основні завдання вищих навчальних закладів України на 2007–2008 навчальний рік // Освіта України. – 2007. – № 55/56, 27 липня. – С. 5-8.

Нормативно-методичні положення з розроблення засобів діагностики якості вищої освіти випускника вищого навчального закладу: Структура, зміст стандарту засобів діагностики якості вищої освіти // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2003. – № 10. – С. 62-70.

Нормативно-методичні положення з розроблення освітньо-кваліфікаційної характеристики випускників вищого навчального закладу: Структура, зміст освітньо-кваліфікаційної випускників вищого навчального закладу // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2003. – № 10. – С. 20-29.

Нормативно-методичні положення з розроблення освітньо-професійної програми підготовки фахівців: Структура, зміст освітньо-професійної програми підготовки фахівців // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2003. – № 10. – С. 43-53.

Основні положення Концептуальних засад гуманітарної освіти в Україні: [Вища школа] // Освіта. – 2001. – 25 липня. – С. 12.

Перелік та форми документів, які використовуються при атестації наукових і науково-педагогічних працівників // Бюлетень ВАК України. – 2007. – № 6. – С. 2-6.

Петренко Л.В. Державний стандарт вищої освіти у контексті Болонського процесу: переліки кваліфікацій, напрямів і спеціальностей вищої освіти // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2005. – Вип. 46, ч. 2. – С. 80-117.

Петренко В.Л. Стандарти вищої освіти у контексті Болонського процесу: історія, сучасний стан, перспективи: До 10-річчя впровадження стандартів вищої освіти в Україні // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2005. – Вип. 45, ч. 1. – С. 66-106.

Примірний статут вищого закладу освіти: Затверджено Міністерства освіти України від 04.06.07 р., № 174 // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. – 1997. – № 20. – С. 25-32.

Про актуальні питання виховання студентської молоді у вищих навчальних закладах освіти III–IV рівнів акредитації: З методичного листа МОУ від 08.12.97 р., № 8/9-119-8 // Соловей М.І., Домчук В.С. Виховна робота у вищому навчальному закладі. – К., 2003. – С. 164-166.

Про атестацію педагогічних працівників України: Типове положення Затверджено наказом МОН України від 20.08.93 р., № 310 // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 1994. – № 5/6. – С. 3, Освіта.- 1994. – 27 січня.

Про державний вищий заклад освіти: Загальна частина: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.1996 р., № 1074 // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. – 1997. – № 1. – С. 2-22.

Про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи: Положення, затверджено наказом МОН України від 14.01.02 р., № 16 // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2002. – № 9. – С. 68-69.

Про організацію управління виховним процесом у вищих закладах освіти : Методичні рекомендації // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. – 1999. – № 3/4. – С. 58–62.

Про ради ректорів (директорів) вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації: Проект // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2001. – № 4. – С. 52-53.

Про студентський гуртожиток вищого навчального закладу: Типове Положення: Проект // Освіта України. – 2007. – № 34/35, 8 травня. – С. 10-11.

Статут Харківської асоціації студентів-працівників інституту економіки і права Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С.Сковороди // Лекції з педагогіки: Навчальний посібник / За ред. В.І. Лозової. – Х.: „ОВС”, 2006. – Додаток 5. – С. 465-482.

Сухарнікова Ю. Національні особливості впровадження додатка до диплома загальноєвропейського зразка у вищій школі України // Вища школа. – 2006. – № 2. – С. 76-88.

Україна. Про вищу освіту: Закон від 17.01.02 р., № 2984-III // Відомості Верховної Ради УРСР. – 2002. – № 20. – С. 506-536.

Україна. Про студентське самоврядування в Україні: Закон // Позакласний час. – 2007. – № 10. – С. 67-74.

Україна. ВАК. Доповнення до переліків і форм документів, що використовуються при атестації наукових і науково-педагогічних кадрів: Згідно наказу від 05.05.05 р., № 243 // Бюлетень ВАК України. – 2005. – № 6. – С. 2-3.

Україна. Кабінет Міністрів. Питання державної реєстрації вищих навчальних закладів: Постанова від 15.03.06 р., № 329 // Урядовий кур'єр. – 2006. – № 73/74, 18 квітня. – (Вкладка); Збірник урядових нормативних актів України. – № 16, 15-25 березня. – С. 42.

Україна. Кабінет Міністрів. Про внесення зміни до нормативної чисельності студентів (курсантів) денної форми навчання на одну штатну посаду науково-педагогічних працівників у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації державної форми власності для освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр: Постанова від 19.04.06 р., № 536 // Урядовий кур'єр. – 2006. – № 84, 5 травня. – (Вкладка).

Україна. Кабінет Міністрів. Про утворення Комітету з питань реалізації проекту "Рівний доступ до якісної освіти в Україні", який підтримується Міжнародним банком реконструкції та розвитку: Постанова від 08.07.06 р., № 948 // Урядовий кур'єр. – 2006. – № 128, 13 липня. – С. 14.

Україна. Міністерство освіти. Про створення Державної академії керівних кадрів освіти: Витяг з наказу від 20.06.97 р., № 216 // Освіта. – 1997. – 3 вересня. – С. 16.

Україна. МОН. Вища освіта і наука – найважливіші сфери відповідальності громадянського суспільства та основа інноваційного розвитку: Рішення колегії від 24.04.05 р., №3/2-4 // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2005. – № 13/14. – С. 3-16.

Україна. МОН. Керівникам вищих навчальних закладів I–IV рівнів акредитації всіх форм власності та підпорядкування // Освіта України. – 2007. – № 46/47, 22 червня. – С. 2.

Україна. МОН. [Право керівникам навчальних закладів...вирішувати питання щодо преміювання, встановлення надбавок і доплат до посадових окладів та надання матеріальної допомоги їх заступникам (проректорам)...]: Витяг з наказу від 18.11.05 р., № 1/9-648 // Управління школою. – 2005. – № 35, грудень. – С. 59.

Україна. МОН. Про вдосконалення системи акредитації як механізму забезпечення якості освіти на рівні вимог міжнародної освітньої спільноти: Рішення колегії від 02.06.05 р., № 5/6 // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2005. – № 21. – С. 3-16.

Україна. МОН. Про визначення порядку присвоєння педагогічних звань педагогічним працівникам: Наказ від 04.07.05 р., № 396 // Директор школи. – 2005. – № 40, жовтень. – С. 31.

Україна. МОН. Про внесення змін і доповнень до Типового положення про атестацію педагогічних працівників України: Наказ від 01.12.98 р., № 419 // Інформаційний збірник МОН України. – 1999. – № 3/4. – С. 54; Освіта України. – 3 лютого.

Україна. МОН. Про впровадження умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ: Витяг з наказу від 26.09.05 р., № 557 // Управління школою. – 2005. – № 32, листопад. – С. 19-24.

Україна. МОН. Про запровадження у вищих навчальних закладах навчальної дисципліни "Вища освіта і Болонський процес": Наказ від 21.05.04 р., № 414 // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2005. – № 17. – С. 66.

Україна. МОН. Про основні завдання вищих навчальних закладів України на 2007/2008 навчальний рік: Постанова від 03.07.06 р., № 4.2-17/1450 // Вища школа. – 2007. – № 3. – С. 99-116.

Україна. МОН. Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу: Наказ від 20.10.04 р., № 812 // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2005. – № 17. – С. 46-47.

Україна. МОН. Про план заходів Міністерства освіти і науки України щодо виконання Державної цільової програми роботи з обдарованою молоддю на 2007–2010 роки: Наказ від 08.10.07, № 886 // Управління освітою. – 2007. – № 23, грудень. – С. 26.

Україна. МОН. Про проведення педагогічного експерименту з кредитно-модульної системи організації навчального процесу Наказ// Освіта. – 2004. – 11-18 лютого. – С. 4.

Україна. МОН. Про роботу з керівниками вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації, підпорядкованих Міністерству освіти і науки: Наказ від 09.02.06 р., № 91 // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2006. – № 7, березень. – С. 31-32; Освіта України. – 2006. – № 15, 24 лютого. – С. 1.

Україна. МОН. Про роботу резерву керівників професійно-технічних навчальних закладів у 2006/07 н. р.: Наказ від 14.11.06 р., № 777 // Управління освітою. – 2007. – № 6, березня. – С. 31-32.

Україна. МОН. Про роботу Школи резерву керівників професійно-технічних навчальних закладів у 2007/2008 навчальному році: Наказ від 12.09.07 р., № 803 // Управління освітою. – 2007. – № 22, листопад. – С. 15-16.

Україна. МОН. Про створення Координаційної ради з розвитку системи дистанційного навчання при Міністерстві освіти і науки: Наказ від 26.04.04 р., №335 // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2005. – № 17. – С. 30-33.

Чи можуть працювати за сумісництвом керівники ВНЗ I–III рівнів акредитації // Освіта України. – 2007. – № 32, 27 квітня. – С. 5.

Загальноосвітня школа

Програма „Ліцейська освіта” 2003–2008 роки / МОН України; Обласний багатопрофільний ліцей СумДПУ. – Суми, 2003. – 38 с.

Програма „Обдарована дитина” / МОН України; Обласний багатопрофільний ліцей СумДПУ. – Суми: СумДПУ, 2003. – 10 с.

***

Аналітичні накази навчального року, підготовлені директорами шкіл Приморського району м. Одеси: [Шелакінім В.І., школа № 10; Калантай Н.К., школа № 26; Ордамовською Л.Є., школа № 38] // Директор школи. – 2004. – № 15/16, квітень. – С. 5-64.

Громадянська освіта – Україна: Проект // Управління школою. – 2006. – № 4. – С. 28-30.

Державна програма „Вчитель”: Загальна частина // Директор школи. – 2002. – №23/24, червень. – С. 3-22.

Державна програма „Вчитель”: Затверджена постановою Кабінету міністрів України від 28.03.02 р., № 379 // Інформаційний збірник МОН України. – 2002. – № 10. – С. 4-9; Директор школи. – 2002. – №23/24, червень. – С. 3-22.

Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу. Державні санітарні правила і норми ДСанПіН 5.5.2.008-01 // Директор школи. – 2002. – № 38, жовтень. – С. 3-30.

Затуренська В.О. Питання економічних відносин у документах про шкільну освіту // Педагогіка і психологія. – 1998. – № 4. – С. 18-26.

Інструкція з ведення ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах I–III ступенів // Директор школи. – 2001. – № 3, січень. – С. 8-10; Все для вчителя. – 2005. – № 17/18, вересень. – С. 103-124.

Інформаційний портал "Діти України": [Концепція порталу "Діти України", структура, дизайн, принципи організації] / В.Ю.Биков, Ю.О.Жук, Н.Т.Задорожня, Т.В.Кузнецова // Засоби і технології єдиного інформаційного освітнього простору. – К.: Атіка, 2004. – С. 5-16.

Концепція Державної Програми подолання дитячої безпритульності та бездоглядності на 2006–2010 роки // Директор школи. – 2006. – № 7, лютий. – С. 4-5.

Концепція Державної Програми роботи з обдарованою молоддю на 2006–2010 роки // Освіта України. – № 48, 30 червня. – С. 1-3.

Концепція профільного навчання у старшій школі // Математика в школі. – 2006. – № 4. – С. 2-7.

Левицкий М. Нормативный регламент работы школы с благотворителями / М.Левицкий, Т.Шевченко // Народное образование. – 2006. – № 10. – С. 151-153.

Махнюк В.М. Законодавство України про гігієнічні питання збереження здоров'я дітей у загальноосвітніх навчальних закладах // Довкілля та здоров'я. – 2005. – № 3. – С. 22-24.

Нормативно-правове забезпечення навчального процесу: Розподіл функціональних обов'язків між керівниками школи // Все для вчителя. – 2001. – № 10, квітень. – (Вкладка).

Орієнтовні критерії оцінки загальноосвітніх навчальних закладів // Інформаційний збірник МОН України. – 2003. – № 22. – С. 22-30.

„Освіта столиці 2006–2010 рр.”: Офіційні документи на допомогу керівникам освіти: [Концепція розвитку столичної освіти. Модель національної школи] // Все для вчителя. – 2007. – № 9. – С. 24-31.

Островерхова Н. Технологія розроблення наказів адміністративно-організаційних та навчально-виховного характеру – у ЗНЗ // Освіта і управління. – 2004. – № 1. – С. 109-116.

Порядок державної атестації загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних навчальних закладів // Інформаційний збірник МОН України. – 2004. – № 21/22. – С. 25–29.

Порядок и методика проведения аттестации педагогических и руководящих работников в школе // Все для учителя. – 2001. – № 8/9, березень. – С. 33-49.

Про загальноосвітній навчальний заклад: Положення, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 14.06. 2000 р., № 964 // Директор школи. – 2000. – № 29/32, серпень. – С. 3-9.

Про індивідуальну форму навчання в з/о навчальних закладах: Положення // Шкільний світ. – 2003. – № 22/24. – С. 60-62.

Про методичне об'єднання вчителів-предметників: Положення // Підручник для директора. – 2007. – № 8. – С. 17.

Про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів: Положення від 20.07.04 р., № 601 // Завуч. – 2005. – № 29, жовтень. – (Вкладка).

Про опорну школу в освітньому окрузі: Положення: Додаток 6 // Управління школою. – 2006. – № 32/33, листопад. – С. 42-43.

Про охорону праці в ліцеї: Положення: [Витяг] // Завуч. – 2005. – № 34, грудень. – (Вкладка).

Про печатки, штампи і вивіски загальноосвітніх навчальних закладів: Наказ // Інформаційний збірник Міністерства освіти України. – 2000. – № 11. – С. 18.

Про піклувальну раду загальноосвітнього навчального закладу: Положення // Інформаційний збірник МОН України. – 2001. – № 8. – С. 24-27.

Про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності: Положення // Початкова освіта. – 2004. – 40, жовтень. – С. 12-17.

Про проблемну групу середньої школи: Положення // Підручник для директора. – 2007. – № 8. – С. 23-24.

Про раду директорів: Положення: Додаток 8 // Управління школою. – 2006. – № 32/33, листопад. – С. 44-45.

Про творчу лабораторію середньої школи: Положення // Підручник для директора. – 2007. – № 8. – С. 122-123.

Про старшого чергового: Положення // Позакласний час. – 2002. – № 4, лютий. – С. 2.

Про шкільну раду з профілактики правопорушень серед учнів: Положення / Підготовлено О.В.Здорик (Моринський НВК, Черкаська область) // Управління школою. – 2007. – № 8. – С. 22.

Україна. Про загальну середню освіту: Закон від 13.05.99 р., № 651-ХІV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 29. – С. 547-562; Урядовий кур'єр. – 8 липня. – (Вкладка); Інформаційний збірник МОН України. – 1999. – № 15. – С.6-31; Освіта України. – 1999. – 23 червня. – С. 5-7.

Україна. Про позашкільну освіту: Закон // Управління освітою. – 2005. – № 5/6, березень. – С. 8-19.

Україна. Кабінет Міністрів. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.04 р. № 24 // Інформаційний збірник МОН України. – 2004. – №1/2. – С. 5–60; Освіта України. – 2004. – № 5, 20 січня. – С. 1-13; Управління школою. – 2004. – № 4. – С. 2-31.

Україна. Кабінет Міністрів. Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми "Школа майбутнього" на 2007–2010 р.: Розпорядження від 13.04.07 р., № 160-р // Директор школи. – 2007. – № 41, листопад. – С. 30-32.

Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження комплексного плану заходів щодо розвитку загальної середньої освіти в 1999–2012 роках: Постанова від 11.03.99 р., № 348 // Освіта України: Нормативно-правові документи: До II Всеукраїнського з'їзду працівників освіти. – К., 2001. – С. 127-137; Інформаційний збірник МОН України. – 2001. – № 9. – С. 11.

Україна. МОН. Концепція позашкільної освіти та виховання // Управління освітою. – 2005. – № 5/6, березень. – С. 3-7.

Україна. МОН. Об ученическом совете: Положение // Педагогика толерантності. – 2002. – № 4. – С. 126-127.

Україна. МОН. Організаційні накази I семестру навчального року // Директор школи. – 2003. – № 31, вересень. – С. 1-32.

Україна. МОН. Про внесення змін і доповнень до Методичних рекомендацій із питань порядку формування штатів загальноосвітніх навчально-виховних закладів: Наказ від 10.08.01 р., № 1/9-282 // Директор школи. – 2007. – № 16, квітень. – С. 23-26.

Україна. МОН. Про затвердження Порядку державної атестації загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних навчальних закладів: Наказ // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2001. – № 4. – С. 108-111.

Україна. МОН. Про затвердження Примірного положення про порядок звітування керівників дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів перед педагогічним колективом та громадськістю: Наказ від 23.03.05 р., № 178 // Директор школи. – 2005. – № 17, травень. – С. 29-30; Освіта. – 2005. – № 13. – С. 8; Завуч. – 2005. – № 20/21, липень. – С. 5.

Україна. МОН. Про звітування керівників дошкільних, з/о та професійно-технічних навчальних закладів: Положення // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 2. – С. 111-112.

Україна. МОН. Про моніторинг якості початкової освіти: Наказ від 18.02.05 р., №105 // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2005. – № 9. – С. 28-29.

Україна. МОН. Про проведення моніторингу стану фізичного, психічного й морального здоров'я учнів та інфраструктури навчальних закладів, яка забезпечує збереження здоров'я школярів: Наказ від 22 лютого 2005 року, № 108 // Управління освітою. – 2005. – № 8, квітень. – (Вкладка).

Україна. МОН. Про режим роботи загальноосвітніх навчальних закладів: Наказ від 16.10.06 р., № 702 // Здоров'я та фізична культура. – 2006. – № 34, грудень. – С. 7; Фізичне виховання в школі. – 2006. – № 5. – С. 7.

Україна. МОН. Про республіканський моніторинг діяльності загальноосвітніх навчальних закладів нового покоління (гімназії, ліцеї, колегіуми): Наказ Центру проблем освіти МОН АРК від 25.11.04 р., № 37 // Управління освітою. – 2005. – № 10, травень. – (Вкладка).

Україна. МОН. Про створення загальноосвітнього навчального закладу „Міжнародна українська школа”: Наказ від 10.07.07 р., № 595 // Інформаційний збірник МОН України. – 2007. – № 36. – С. 26.

Україна. МОН. Створення, реорганізація та ліквідація загальноосвітнього навчального закладу: Роз'яснення // Директор школи. – 2001. – № 42, листопад. – С. 8.

Україна. МОН. Щодо правомірності формування класів-комплектів: Наказ від 10.06.03 р., № 1/9-299 // Директор школи. – 2007. – № 16, квітень. – С. 27.

Україна. МОН, АПН. Президія. Про концепцію загальної середньої освіти: [12-річна школа]: Постанова // Початкова школа. – 2002. – № 2. – С. 1; Інформаційний збірник МОН України. – № 1. – С. 2-22; Директор школи. – № 10, березень. – С. 8.

Устаткування, утримання середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладів та організація навчально-виховного процесу: Державні санітарні правила та норми // Директор школи. – 2000. – № 6, лютий. – (Вкладка).

Філатов С. Комплект формалізованих документів, щодо участі колективу в управлінні школою // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2005. – № 13/16. – С. 87-95.

Акредитація та ліцензування в сфері освіти. Атестація

Законодавство, організація та проведення ліцензування і акредитації. – К.: НВФ "Освіта", 2004. – 151 с. – (Енциклопедія керівника навчального закладу).

***

Ліцензування закладів освіти: [Про Положення про Державну акредитаційну комісію та її персональний склад; Положення про ліцензування закладів освіти та Положення про атестацію професійно-технічних закладів освіти] // Урядовий кур'єр. – 1996. – 27 лютого. – С. 5.

Вознюк А.В. Атестація педагогічних керівників та психологічна готовність керівників до її управління // Управління школою. – 2005. – № 19/21, липень. – С. 52-54.

Порядок ліцензування діяльності з наданням освітніх послуг: Проект // Освіта України. – 2006. – № 38/39, 23 травня. – С. 4-5.

Себкова Х. Акредитація і забезпечення якості освіти в Європі // Вища школа. – 2005. – № 2. – С. 77-85.

Вища школа

Андрусенко С.І. Акредитація. Організація та проведення у вищих навчальних закладах України: Посібник при підготовці та проведенні процедури акредитації у вищих навчальних закладах. України / С.І.Андрусенко, В.І.Домніч; Державна акредитаційна комісія. – К.: КУЕТТ, 2003. – 171 с.

Збірник основних нормативних актів про вищу освіту, наукову діяльність, підготовку та атестацію наукових кадрів: (Станом на 01.02.2003 р.). – Х.: Гриф, 2003. – 335 с.

***

Акредитація інституцій вищої освіти // Вища освіта в Україні. – К.: Знання, 2005. – С. 149-152.

Акредитація, контроль якості вищої освіти та оцінювання діяльності державних та приватних інституцій освіти // Вища освіта в Україні. – К.: Знання, 2005. – С. 132-142.

Ващенко В.І., Сушанко В.В. До питання про самоатестацію університету // Проблемы высшей школы: Республиканский научно-методический сборник. – К.: Вища школа, 1991. – Вып. 75. – С. 67-73.

Вознюк А.В. Атестація педагогічних керівників та психологічна готовність керівників до її управління // Управління школою. – 2005. – № 19/21, липень. – С. 52-54.

Зеленський К.В. До питання ліцензування і акредитації спеціальностей // Нові технології навчання: Науково-методичний збірник. – К., 2001. – Вип. 30. – С. 170-173.

Концепція модернізації (вдосконалення) системи акредитації вищих навчальних, напрямів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах в Україні // Освіта України. – 2007. – № 60, 14 серпня. – С. 6.

Крижанівський Є.І., Козак Ф.В., Свирида Б.В. Акредитація вищих навчальних закладів: проблеми і шляхи їх вирішення // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2005. – Вип. 46, ч. 2. – С. 146-149.

Ліцензійні умови з надання освітніх послуг з професійно-технічної та вищої освіти // Інформаційний збірник МОН України. – 2002. – № 12, червень. – С. 17-20.

Ліцензування закладів освіти: [Про Положення про Державну акредитаційну комісію та її персональний склад; Положення про ліцензування закладів освіти та Положення про атестацію професійно-технічних закладів освіти] // Урядовий кур'єр. – 1996. – 27 лютого. – С. 5.

Моренець В. Незалежна акредитація вищих навчальних закладів: шляхи реалізації // Освіта. – 2006. – № 24-25, 14-21 червня. – С. 3.

Пастухов В.П. Правові аспекти конкурсу атестації і виборів науково-педагогічних та керівних кадрів вузу // Радянська школа. – 1988. – № 8. – С. 92-95.

Порядок ліцензування діяльності з наданням освітніх послуг: Проект // Освіта України. – 2006. – № 38/39, 23 травня. – С. 4-5.

Похолков Ю., Чучалін С., Могильницький С. Державна акредитація вищих навчальних закладів у Росії // Вища школа. – 2004. – № 4. – С. 91-104.

Присенко М.О. Зарубіжний досвід проблеми питання дії акредитаційних процедур та рейтингування вищих навчальних закладів в Україні // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2005. – Вип. 46, ч. 2. – С. 150-156.

Присенко М.О. Розвиток системи акредитації закладів післядипломної освіти // Шляхи розвитку та вдосконалення системи післядипломної освіти: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24–25 листопада 1994 р. – К., 1995. – Ч. 1. – С. 44-50.

Присенко М.О. Система акредитації вищих навчальних закладів в Україні // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2005. – Вип. 45, ч. 1. – С. 125-138.

Про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах: Положення // Збірник урядових нормативних актів України. – 2001. – № 30. – С. 45-49.

Сидоренко В. Переддипломний старт або Атестація випускника вищого педагогічного закладу освіти (проблеми і шляхи вирішення) // Освіта. – 2001. – 16 травня. – С. 2-3.

Слободяник М. Атестація навчального закладу як засіб визначення ефективності педагогічної діяльності // Шлях освіти . – 2003. – № 4. – С. 38-42.

Україна. МОН. Аналіз регуляторного впливу (до проекту Порядку ліцензування діяльності з надання освітніх послуг): Наказ від 11.05.06 р., № 1/9-325 // Управління освітою. – 2006. – № 15, серпень. – С. 28-32.

Яровой В. Ліцензування й акредитація освітніх послуг як передумова зловживань у сфері освіти: [У сфері вищої освіти] // Молодь України. – 2005. – № 119. – С. 2.

Загальноосвітня школа

Атестація навчального кабінету: [Таблиця показників] // Українська мова та література. – 2007. – № 42/43, листопад. – С. 9-12.

Атестація і документація // Директор школи. – 2001. – № 34. – С. 7-10.

Білоус І.І. Проведення атестації в школі: Педагогічний досвід // Все для вчителя. – 2007. – № 11, листопад. – С. 22-27.

Болтівець С.І. Ще раз про атестацію // Директор школи. – 2001. – № 44, листопад. – (Вкладка).

Вознюк А.В. Атестація: інноваційний підхід до управління // Управління школою. – 2007. – № 19/21. – С. 11-14.

Євтушенко Ф. Форми проведення заходів з атестації педагогічних працівників у ліцеї / Ф. Євтушенко, Н.Сергієнко, О.Боговесова // Директор школи. – 2007. – № 6, лютий. – С. 22-24.

Єрмола А. Експертиза освітньої діяльності шкіл // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 1. – С. 67-78.

Калита В. Підготовка до проведення державної атестаційної експертизи // Директор школи – 2004. – № 40, жовтень. – С. 8-12.

Коцак В., Ситар І. Оцінювання діяльності вчителя і учня в процесі атестаційної експертизи середніх загальноосвітніх закладів // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 2. – С. 33-40.

Критерії та вимоги до атестації середніх загальноосвітніх закладів освіти // Все для вчителя. – 2002. – № 21, листопад. – С. 8. – (Вкладка).

Лаврук В. Атестація шкіл // Директор школи. – 2004. – № 41/42, жовтень. – С. 1-71.

Орієнтовні критерії оцінювання діяльності загальноосвітніх навчальних закладів // Завуч. – 2005. – № 20/21, липень. – С. 8-14.

Павлова Н. Програмно-методичне забезпечення державної атестації ЗНЗ: [Порядок, програма, підсумки атестації] // Директор школи. – 2005. – №29/30, серпень. – С. 3-63.

Росул В., Ситар І. Робота обласного управління і районних відділів освіти з підготовки до атестації середніх загальноосвітніх закладів // Освіта і управління. – 1997. – Т. 1, № 4. – С. 53-59.

Слободяник М. Атестація загальноосвітніх шкіл: досвід і проблеми // Рідна школа. – 2002. – № 3. – С. 14-18.

Україна. МОН. Про затвердження Порядку державної атестації загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних навчальних закладів: Наказ // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2001. – № 4. – С. 108-111.

Шепотько І.Л. Атестація педагогічних працівників загальноосвітніх шкіл // Магістр: Матеріали наукової конференції „Наукові пошуки молодих учених”. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2007. – С. 183-186.

Якубіна Л. Атестація: сучасний підхід // Директор школи. – 2003. – № 44, листопад. – С. 1-5.

Інноваційна політика в управлінні

Андрухова І.В. Соціально-педагогічні засади інноваційної діяльності директора школи: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2004. – 175 с.

Глущенко Л.І. Упровадження інноваційних технологій у процес управління загальноосвітнім навчальним закладом: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 118 с.

Інновації у вищій освіті: (За матеріалами регіональних нарад). – К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2003. – 70 с.

Інновації у вищій освіті: Збірник доповідей / Упор.: А.Скрипиць, Ю.Сухарніков. – К., 2003.

Лагіренко І.А. Управління інноваційними процесами в умовах гімназії: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. – 111 с.

Московець О.Г. Підготовка управлінських кадрів до здійснення інноваційної освітньої діяльності (80-роки ХХ – початок ХХІ століття): Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 148 с.

Нововведения во внутришкольном управлении: Научно-практическое пособие для руководителя образовательного учреждения. – М.: Пед. об-во России, 1998. – 230 с.

***

Артюшкіна Л.М., Петренко С.В. Ліцей як інноваційний заклад освіти: реалії, ідеї, перспективи // Педагогічні науки: Збірник наукових праць. – Суми, 1999. – С. 234-241.

Бойко С., Медяник А., Стецюк Н. Інноваційні підходи до організації роботи з педколективом // Освіта. Технікуми. Коледжі: Навчально-методичний журнал. – 2007. – № 3 (18). – С. 17-20.

Ващенко Л. Інноваційна політика як динамічна система управління освітою // Директор школи. – 2001. – № 42, листопад. – С. 1-4.

Ващенко Л. Інноваційні процеси в системі загальної середньої освіти: особливості управління // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6, № 3. – С. 97-103.

Ващенко Л.М. Методика оцінювання інноваційних змін в освіті // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2006. – № 1, січень-березень. – С. 20-32.

Ващенко Л. Модель управління інноваційними процесами в регіональній освіті // Управління освітою. – 2004. – № 21. – (Вкладка).

Ващенко Л. Управління інноваційними процесами // Директор школи. Україна. – 2007. – № 11. – С. 6-14.

Ващенко Л. Управління освітніми проектами // Підручник для директора. – 2005. – № 9/10. – С. 50-58.

Ветров І. Інформаційні технології в управлінні школою // Директор школи. – 2005. – № 36, вересень. – С. 26-28.

Вікторів В. Нові моделі управління освітою // Вища освіта України. – 2005. – № 2. – С. 66-71.

Волобуєва Т. Управлінські умови впровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес // Управління освітою. – 2005. – № 17, вересень. – С. 8-9.

Вознюк А.В. Атестація: інноваційний підхід до управління // Управління школою. – 2007. – № 19/21. – С. 11-14.

Ворон М., Найда Ю. Моделі інноваційного розвитку шкіл України // Управління освітою. – 2007. – № 22, листопад. – С. 29-31.

Гадецький М.В. Інновації в управлінні навчальним закладом: Використання передового досвіду як засіб підготовки керівників шкіл до інноваційної управлінської діяльності // Управління школою. – 2006. – № 19/21, липень. – С. 2-73.

Глущенко Л.І. Впровадження інновацій в процес управління загальноосвітнім навчальним закладом // Магістр: Матеріали наукової конференції „Наукові пошуки молодих вчених”. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – С. 69-71.

Гуменюк В. Нетрадиційні ресурси управління якістю освіти // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2006. – № 1, січень-лютий. – С. 64-68.

Даниленко Л. Сучасні наукові підходи до управління ЗНЗ // Управління освітою. – 2005. – № 23, грудень. – (Вкладка).

Даниленко Л. Управління інноваційною діяльністю у закладах освіти // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 2. – С. 16-20.

Данилишин Б. Інноваційна модель економічного розвитку: роль вищої освіти / Б.Данилишин, В.Куценко // Вісник Національної Академії наук України. – 2005. – № 9. – С. 26-35.

Демідова Д.В. Ігрові технології як засіб реалізації колегіального підходу до управління навчальним закладом // Управління школою. – 2007. – № 19/21. – С. 89-92.

Іценко В. Нові інформаційні технології в управлінні закладами освіти // Директор школи. – 2005. – № 44, листопад. – С. 5-9.

Касянова О.М. Експертна оцінка інноваційної діяльності ВНЗ як умова приєднання до Болонського процесу // Управління школою. – 2005. – № 19/21. – С. 25-28.

Клименчук В. Організація та стимулювання викладачів до педагогічної творчості інноваційного рівня // Освіта. Технікуми. Коледжі. – 2004. – № 1(7). – С. 35-37.

Ковальова Т. Керування розвитком інноваційної школи // Підручник для директора. – 2005. – № 3/4. – С. 103-106.

Ковальова Т. Організаційно-фінансовий механізм становлення інноваційної школи // Підручник для директора. – 2005. – № 3/4. – С. 115-119.

Козловська О.Л. Інноваційні підходи до управління регіональною системою освіти / О.Л. Козловська, В.В.Сагуйченко, Л.М.Харлаш // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2003. – № 13/15. – С. 23-26.

Комар Ю. Теоретично-методологічні підходи до реформування інноваційних механізмів системи державного управління підготовкою студентів-управлінців // Освіта і управління. – 2007. – Т. 10, № 2. – С. 73-78.

Красновська Л. Моніторинг в управлінні навчальним закладом: Використання кваліметричного методу // Директор школи. – 2006. – № 43, листопад. – С. 7-11.

Лазарев М.О. Підготовка педагога-керівника і вчителів до інноваційної дослідницької діяльності в школах нового типу // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 109-119.

Ларина В.П. Инновационная деятельность школ в региональной системе образования // Педагогика. – 2005. – № 2. – С. 55-61.

Лев Т. Інтегрована система обліку заробітної плати у вищому навчальному закладі // Бухгалтерський облік і аудит. – 2002. – № 2. – С. 53-56.

Мармаза О. Інноваційний менеджмент у закладах освіти // Дайджест педагогічних ідей та технологій. – 2005. – № 1/2. – С. 60-69.

Олійник А. Болонські домовленості як правове й організаційне підґрунтя інноваційного розвитку освіти // Вища освіта України. – 2006. – № 4. – С. 14-20.

Олійник А. Поняття й реалії процесу інноваційного розвитку освіти в Україні у контексті Болонських декларацій // Вища освіта України. – 2007. – № 1. – С. 42-49.

Організаційна культура як умова ефективності інноваційного психологічного впливу // Гуменюк О. Психологія впливу. – Тернопіль: Економічна думка, 2003. – С. 138-147.

Паламарчук В., Даниленко Л. Тенденції інноваційних процесів у вищій освіті України у контексті Європейського вибору // Післядипломна освіта в Україні. – 2004. – № 1. – С. 39-43.

Перетяцько О.В. Інноваційний досвід виховної практики вітчизняної приватної школи: До історії питання // Педагогічні науки: Збірник наукових праць. – Суми: СумДПУ, 2003. – С. 48-55.

Порох Л. Шляхи інноваційних перетворень у закладах освіти // Рідна школа. – 2001. – № 7. – С. 10-14.

Презентуємо Сумську область: [Реалісти прагнуть неможливого. Освітні інноваційні проекти ПТО в Сумській області] // Управління освітою. – 2007. – № 22, листопад. – С. 5.

Пустова Т. Інноваційні підходи до створення якісного інструменту педагогічного вимірювання академічних компетенцій слухачів курсів підвищення кваліфікації в післядипломній педагогічній освіті: У межах проекту TEMPUS "Справедливе оцінювання" // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 1. – С. 10-12.

Район: інноваційні технології методичної роботи з педагогічними кадрами: Управління системою методичної роботи // Управління освітою. – 2005. – № 23, грудень. – С. 4-8.

Рудяк Т. Метод проектів в управлінській діяльності директора школи // Директор школи. – 2006. – № 17, травень. – С. 11-12.

Савченко О. Державні стандарти шкільної освіти і управління інноваційними процесами // Педагогічна газета. – 2001. – № 8, серпень. – С. 6.

Соколова В. Академія муніципального управління: нові освітні технології // Освіта. – 2002. – 23 жовтня. – С. 6.

Степанко В. Електронні видання в системі дистанційної освіти та управління інноваційною дидактикою // Шлях освіти. – 2000. – № 2. – С. 37-39.

Степанов Е. Пять шагов по пути развития: [Превращение инновации в привычный элемент школьного бытия] // Директор школы. – 2001. – № 6. – С. 15-19.

Сумнительный К.Е. Инновации в образовании: траектория движения // Химия в школе. – 2007. – № 7. – С. 24-26.

Татарко Л. Роль ради директорів у впровадженні новітніх технологій навчання в контексті Болонського процесу // Освіта. Технікуми. Коледжі. – 2005. – № 2. – С. 6-8.

Формування інноваційного освітнього середовища у вищих навчальних закладах у контексті вимог Болонського процесу // Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За ред. В.Кременя. – Тернопіль, 2004. – С. 141-152.

Формування психологічного клімату з використанням проектних технологій: Психологічний семінар // Управління освітою. – 2007. – № 34, грудень. – С. 9-16.

Хиту М. Инновационная образовательная деятельность вуза: модель и субъект: [Об американском опыте получения высшего образования специалистами-практиками] / М.Хиту, В.Е.Генин // СОЦИС. – 2003. – № 10. – С. 61-66.

Шевчук К. Управління інноваційною діяльністю: Заступникові директора з НМР // Завуч. – 2007. – № 1, січень. – С. 10-14.

Щур Г. Директор школи – організатор впровадження освітніх технологій // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2006. – № 1, січень-лютий. – С. 42-46.

Янушевич О. Використання інтерактивних технологій в управлінській діяльності / О.Янушевич, Л.Сердюк // Директор школи. – 2005. – № 39. – С. 9-12.

Моніторинг в освіті

Кальней В.А. Технология мониторинга качества обучения в системе "учитель-ученик": Методическое пособие для учителя / В.А.Кальней, С.Е.Шишов. – М.: Пед. об-во России, 1999. – 76 с.

Касьянова О.М. Моніторинг в управлінні навчальним закладом. – Х.: Основа, 2004. – 94 с. – (Б-ка журн. "Управління школою"; Вип. 1).

Моніторинг якості освіти: світові досягнення та українські перспективи: Посібник / За заг. ред. О.І.Локшиної. – К.: К.І.С., 2004. – 127 с.

Моніторинг якості освіти: становлення та розвиток в Україні: (Рекомендації з освітньої політики) / Під заг. ред. О.І.Локшиної. – К.: К.І.С., 2004. – 158 с.

Шишов С.Е. Мониторинг качества образования в школе / С.Е.Шишов, В.А.Кальней. – М.: Пед. об-во России, 1999. – 320 с.: прил.

***

Аналітичний звіт про моніторингове дослідження якості навчальних досягнень у початковій школі: Витяг // Початкова освіта. – 2006. – № 6, лютий. – С. 2-9.

Бабинець С. Моніторинг якості освіти як предмет педагогічного аналізу // Директор школи. – 2005. – № 40, жовтень. – С. 7-9.

Бабинець С. Педагогічний аналіз моніторингу якості освіти // Підручник для директора. – 2007. – № 3. – С. 56-61.

Быков А.К. Концептуальные основы мониторинга воспитания // Педагогика. – 2006. – № 6. – С. 19-27.

Боднар О. Моніторинг та експертна оцінка залишкових знань учнів // Завуч. – 2005. – № 20/21, липень. – С. 51-55; Школа. – 2006. – № 4. – С. 60-63.

Боднар О. Моніторинг та самооцінка освітнього середовища навчального закладу // Управління освітою. – 2006. – № 8, квітень. – С. 5-12.

Бондар О. Моніторинг та самоекспертиза освітнього середовища навчального закладу // Директор школи. Україна. – 2005. – № 6/7. – С. 4-15.

Варбан М. Моніторинг і оцінка: особливості застосування у програмі "INTEL" навчання для майбутнього // Післядипломна освіта в Україні. – 2005. – № 2. – С. 33-40.

Вертохвостова Г. Мониторинг как средство повышения профессиональной компетентности педагогов // Народное образование – 2007. – № 7. – С. 121-126.

Взаємодія шкіл нового типу з ВНЗ: Результати моніторингу / О.Трещов, О.Поленов, О.Мазалова, С.Гаврілі // Управління освітою. – 2007. – № 16, серпень. – С. 16-20.

Волченкова И.Н. Мониторинг психического и психологического здоровья в специальных образовательных учреждениях VIII вида // Школа здоровья. – 2005. – № 4. – С. 36-43.

Галиахметов И.Р. О методике мониторинга: [Комплексная оценка] // Физическая культура в школе. – 2005. – № 3. – С. 24.

Гришина В. Моніторинг – шлях підвищення навченості учнів // Фізика. – 2005. – № 12, квітень. – С. 1-4.

Грищенко Л.О. Застосування моніторингових досліджень в управлінні якістю освіти навчального закладу // Управління школою. – 2006. – № 4, лютий. – С. 17-20.

Дзєга В.Д. Моніторинг готовності сільського вчителя до творчої педагогічної діяльності // Управління школою. – 2005. – № 34, грудень. – С. 13-17.

Жмутська О.В. Моніторинг якості біологічної освіти // Біологія. – 2006. – № 12, квітень. – С. 2-7.

Жук Ю. Системний підхід в організації моніторингу якості освіти // Педагогічна газета. – 2006. – № 11, листопад. – С. 3; Управління освітою. – 2007. – № 14, липень. – С. 14-22.

Клименко Л. Моніторинг діяльності методоб'єднання / Л.Клименко, О.Єрмоленко // Завуч. – 2007. – № 26, вересень. – С. 4-8.

Коберник О.М. Педагогічний моніторинг як складова управління виховним процесом у загальноосвітньому навчальному закладі // Педагогіка і психологія. – 2005. – № 2. – С. 66-76.

Куликова Л.В. Моніторинг якості освіти самоосвітньої діяльності учнів і вчителя // Управління школою. – 2005. – № 16/18, червень. – С. 43-48.

Куприянов Б. Мониторинг деятельности классных руководителей: региональный вариант // Воспитание школьников. – 2007. – № 2. – С. 40-45.

Лукіна Т. Загальні принципи та організаційні засади моніторингу як засобу управління якістю освіти на різних рівнях // Педагогіка і психологія. – 2007. – № 2. – С. 60-70.

Лукіна Т. Моніторинг в освіті // Управління освітою. – 2006. – № 6, березень. – (Вкладка).

Лукіна Т. Моніторинг в освіті: [Концепція громадянської освіти в школах України] // Управління освітою. – 2005. – № 12, червень. – (Вкладка).

Ляшенко О.І. Організаційно-методичні засади моніторингу якості освіти // Педагогіка і психологія. – 2007. – № 2. – С. 34-39.

Мариновська О. Моніторинг в освіті // Управління освітою. – 2005. – № 19, жовтень. – (Вкладка).

Маслікова І. Моніторингова система педагогічного менеджменту методичної служби як стратегічний механізм розбудови освітнього простору регіону // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7, № 3/4. – С. 109-117.

Моніторинг в освіті // Управління освітою. – 2007. – № 4, лютий. – (Вкладка); № 22, листопад. – (Вкладка).

Моніторинг якості освіти // Завуч. – 2006. – № 8, березень. – (Вкладка).

Моніторинг якості профільного навчання: [Досвід АРК: Кримський досвід] / О.Трещов, О.Поленов, О.Мазалова // Управління освітою. – 2007. – № 22, листопад. – С. 11-16.

Москаленко Л. Моніторинг як механізм адаптивного управління: [Освітній моніторинг] // Управління освітою. – 2006. – № 2. – С. 6-7.

Мустафина В. Мониторинг – необходимое условие инновационной деятельности // Директор школы, лицею, гимназии. – 2007. – № 3. – С. 48-53.

Ніколаєнко С. Рейтингові системи – складові національного моніторингу якості вищої освіти // Вища школа. – 2006. – № 3. – С. 3-14.

Освітній моніторинг як складова частина управлінської діяльності в ЗНЗ // Управління освітою. – 2006. – № 4, лютий. – (Вкладка).

Островерхова Н. Нетипові форми організації навчання та їх аналіз // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2007. – № 3. – С. 62-80.

Патрикеева О. Моніторинг в освіті: Про моніторингове дослідження стану фізичного, психічного й морального здоров'я учнів та інфраструктури навчальних закладів, яка забезпечує збереження здоров'я школярів: Результати вітчизняних досліджень // Управління освітою. – 2005. – № 20, жовтень. – (Вкладка).

Перехейда О.М. Моніторинг діяльності гімназії // Управління школою. – 2007. – № 7. – С. 2-31.

Радченко А.Є. Моніторинг професійної педагогічної компетентності вчителя (МППКВ) // Управління школою. – 2005. – № 35, грудень. – С. 24-58.

Радченко А.Є. Організація самоосвітньої діяльності вчителя на моніторинговій підставі // Управління школою. – 2005. – № 26, вересень. – С. 26-31; № 27, вересень. – С. 22-31; – № 30, жовтень. – С. 9-22.

Романишин В. Проблеми адаптації п'ятикласників: [Психолого-педагогічний моніторинг] // Управління освітою. – 2007. – № 10, травень. – С. 3-9.

Рябова З. Моніторинг розвитку навчальної діяльності учнів // Директор школи. – 2005. – № 46, грудень. – С. 6-9.

Трубина И.И. Мониторинг качества образования: проблемы и подходы // Информатика и образование. – 2005. – № 5. – С. 122-123.

Україна. Кабінет Міністрів. Деякі питання запровадження зовнішнього оцінювання та моніторингу якості освіти: Постанова від 25.08 04 р., № 1095 // Директор школи. – 2007. – № 9/12, березень. – С. 84.

Україна. Кабінет Міністрів. Про невідкладні заходи щодо запровадження зовнішнього незалежного оцінювання та моніторингу якості освіти: Постанова від 31.12.06 р., № 1312 // Освіта України. – 2006. – № 8. – С. 2; Директор школи. – 2007. – № 9/12, березень. – С. 86-89; Урядовий кур'єр. – 2006. – № 59, 29 березня. – (Вкладка).

Україна. МОН. Про моніторинг якості початкової освіти: Наказ від 18.02.05 р., № 105 // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2005. – № 9. – С. 28-29.

Україна. МОН. Про проведення моніторингу стану фізичного, психічного й морального здоров'я учнів та інфраструктури навчальних закладів, яка забезпечує збереження здоров'я школярів: Наказ від 22.02.05 р., № 108 // Управління освітою. – 2005. – № 8, квітень. – (Вкладка).

Україна. МОН. Про республіканський моніторинг діяльності загальноосвітніх навчальних закладів нового покоління (гімназії, ліцеї, колегіуми): Наказ Центру проблем освіти МОН АРК від 25.11.04 р., № 37 // Управління освітою. – 2005. – № 10, травень. – (Вкладка).

Україна. МОН. Про створення національної системи моніторингу якості освіти: Лист МОН України від 25.11.05 р., № 1/9-659 // Директор школи. – 2006. – № 3, січень. – С. 30-31.

Україна. МОН. Рекомендації щодо проведення регіональних моніторингових досліджень ефективності організації інноваційної освітньої діяльності в навчальних закладах АРК: Лист МОН АРК від 26.12.06 р., № 01-14/2978 // Управління освітою. – 2007. – № 10, травень. – С. 13-16.

Фоменко С. Мониторинг как способ управления качеством образования в школе // Народное образование. – 2007. – № 4. – С. 110-119.

Фоменко С.Л. Мониторинг профессионального становления членов педагогического коллектива // Педагогика. – 2005. – № 5. – С. 59-63.

Харисова А. Бинарный мониторинг – путь к повышению качества образования // Народное образование. – 2007. – № 2. – С. 198-203.

Цехмістрова Г. Моніторинг якості професійної туристичної освіти // Вища школа. – 2005. – № 1. – С. 66-72.

Чепурна Н. Моніторинг методичної роботи / Н.Чепурна, Б.Тевлін, О.Бондаренко // Школа. – 2006. – № 4. – С. 5-25.

Чепурна Н. Моніторинг у початковій школі / Н.Чепурна, Б.Тевлін, О.Бондаренко // Школа. – 2006. – № 4. – С. 43-48.

Шевчук Л. Проблеми моніторингу якості освіти // Професійно-технічна освіта. – 2006. – № 3. – С. 12-16.

Управління сучасними навчальними закладами

Верем'юк Л.Ю. Філософія нанонаук і нанотехнологій, їх роль в управлінській діяльності: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 116 с.

Генсон М.Е. Керування освітою та організаційна поведінка: Переклад з англ. – Львів: Літопис, 2002. – 378 с. – (Освіта).

Дзюба Л.Ю. Управління навчальними закладами в умовах європейської інтеграції України: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 119 с.

Дмух Н.М. Організаційні засади реформування управлінської діяльності районного відділу освіти в сучасних умовах: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. – 130 с.

Колосова А.О. Особистісно орієнтоване управління навчальним закладом: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 152 с.

Колот А.М. Мотивація стимулювання й оцінка персоналу: Навчальний посібник. – К.: Б. в., 1998. – 224 с.

Крижко В.В. Аксіологічний потенціал державного управління освітою: Навчальний посібник / В.В Крижко, І.О.Мамаєва; МОН України. – К.: Освіта України, 2005. – 217 с.

Наука управління загальноосвітнім навчальним закладом: [Навч. посібник для студентів педагогічних навчальних закладів]. – Х.: Основа, 2003. – 239 с.

Поташник М.М. Качество образования: проблемы и технология управления: (В вопросах и ответах). – М.: Пед. о-во России, 2002. – 351 с.

Програма Всеукраїнської наукової конференції "Сучасні системи і технології управління у сфері освіти", 27–28 травня 2004 р. – Суми: СумДПУ, 2004. – 39 с.

Реморенко І. Різне управління різною освітою: Книжка для розумного керівника. – К.: ВД "Шкіл. світ", Видав. Л.Галіцина, 2006. – 128 с. – (Б-чка "Шкільного світу").

Стивенс М. Выигрывая на Вашем собеседовании: Полный набор действий: Пер. с англ. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 112 с.

Теория и практика управления персоналом: Учебно-методическое пособие. – К.: МАУП, 1998. – 254 с.

Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції, 22 квітня 2003 р. / В.Ф.Живодьор, О.Г.Козлова, М.О.Лазарев та ін. – Суми: СумДПУ, 2003. – 183 с.

Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – 365 с.

Цыгичко В.Н. Руководителю о принятии решений. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: ИНФРА-М., 1996. – 272 с.

Чабада В.М. Філософські засади управління: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. – 137 с.

Шакуров Р.Х. Социально-психологические основы управления: Руководитель и педагогический коллектив. – М., 1990.

Шамова Т.И. и др. Управление образовательными системами: Учебное пособие для студентов вузов. – М.: ВЛАДОС, 2001. – 319 с.

Щербань П.М. Прикладна педагогіка: Загальні засади педагогіки. Теорія навчання. Теорія виховання. Основи управління закладами освіти. Основи педагогічної майстерності: Навчально-методичний посібник. – К.: Вища школа, 2002. – 215 с.: іл.

Щекин Г.В. Организация и психология управления персоналом: Учебно-методическое пособие. – К.: МАУП, 2002. – 831 с.

***

Артюров М. Особливості сучасного оновлення управління діяльністю районного відділу освіти // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9, № 2. – С. 55-58.

Афанасьев В.В., Пидкасистый И.И. Управление как объект педагогического исследования // Педагогика. – 2001. – № 5. – С. 12-18.

Багрецов С.А., Львов Р.В. Латентное управление организацией // Журнал практического психолога. – 2007. – № 4. – С. 60-69.

Бакалюк В.І. Управління якістю освіти // Управління школою. – 2004. – № 15, травень. – С. 21-22.

Бакурадзе А. Цели руководителя и стремление подчиненных: как сделать так, чтобы они совпали? // Директор школы. – 2002. – № 1. – С. 30-34.

Бакурадзе А. Цілі керівника і прагнення підлеглих: як зробити так, щоб вони збігалися? // Директор школи. – 2005. – № 13. – С. 11-13.

Білоус Т.В. Вплив Болонської декларації на управління освітою // Магістр: Матеріали наукової конференції „Наукові пошуки молодих вчених”. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – С. 194-196.

Васильєв Ю.В. Средства педагогического управления // Новые исследования в педагогических науках / Сост: И.К.Журавлев, В.С.Шубинский. – М.: Педагогика, 1989. – Вып. 2 (54). – С. 71-75.

Волобуєв І. Управління розвитком педагогічної системи в сучасному закладі // Директор школи. Україна. – 2005. – № 6/7. – С. 26-33.

Гадецький М.В. Керівнику навчального закладу – професійну підготовку // Управління школою. – 2005. – № 19/21, липень. – С. 13-14.

Глазунова О., Громыко Ю., Дмитриев Д. Управленческая деятельность: прорыв к новому качеству: [Проблемы демократизации управления народным образованием] // Народное образование. – 1989. – № 5. – С. 32-38.

Гончаров Ю. Застосування системи рейтингових оцінок як засіб ефективного управління процесом євроінтеграції / Ю.Гончаров, Ю.Петін, О.Сальник // Економіка України. – 2005. – № 11. – С. 73-81.

Горяєва О.В. Наукові основи педагогічної експертизи як механізму управління навчальним закладом // Управління школою. – 2005. – № 19/21, липень. – С. 71-74.

Грищенко Л.О. Застосування моніторингових досліджень в управління якістю освіти навчального закладу // Управління школою. – 2006. – № 4, лютий. – С. 17-20.

Громовий В. Нова парадигма лідерства // Завуч. – 2007. – № 9, березень. – С. 13.

Гудзь М. Проблеми управління розвитком ринку освітніх послуг регіону // Рідна школа. – 2006. – № 6. – С. 45-47.

Гузенко С. Документування в управлінській діяльності // Управління школою. – 2005. – № 33, листопад. – С. 8-17.

Гуменюк В. Нетрадиційні ресурси управління якістю освіти // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2006. – № 1, січень-лютий. – С. 64-68.

Даниленко Л. Управління інноваційною діяльністю у закладах освіти // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 2. – С. 16-20.

Документаційне забезпечення управління закладів освіти // Директор школи. – 2001. – № 1. – С. 115-126.

Дуда О. Розвиток управління як передумова розвитку навчального закладу // Педагогічна думка. – 2007. – № 3. – С. 3-8.

Живаєва Т. Від управління кадрами до управління людськими ресурсами // Директор школи. – 2005. – № 42, листопад. – С. 5-7.

Живаєва Т. Імідж освітнього закладу й особистість керівника // Директор школи. Україна. – 2005. – № 3/5. – С. 158-163.

Забродська Л, Чернишова Є. Інформаційно-комунікаційні технології управління сучасним закладом освіти // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5, № 2. – С. 108-116.

Зайчук В.О. Управління якістю освіти як складова державної освітньої політики // Педагогіка і психологія. – 2007. – № 2. – С. 18-25.

Закономірності та принципи управління навчальним закладом // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 67-84.

Зміст діяльності з управління навчальним закладом // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 50-66.

Зубко А. Оновлення системи управління на основі освітнього моніторингу // Педагогічна газета. – 2002. – № 2. – С. 2.

Каленюк І. Фінансове управління системою освіти // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5, № 1. – С. 85-94.

Калініна Л. Ідеї екзистенціалізму в управлінні закладом освіти // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5, № 2. – С. 77-86.

Козубняк В. Управління освітою: стан, проблеми, перспективи // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6, № 3. – С. 67-72.

Корогод Н.П. Управлінські аспекти діяльності технікумів // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К.: Науково-методичний центр вищої освіти, 2002. – Вип. 27. – С. 214-220.

Королюк С. Сформувати складно, але можливо: [Адаптивний стиль керівника освіти, керівника ЗНЗ] // Управління освітою – 2006. – № 6, березень. – С. 6.

Коротков Е. Концепція якості освіти: [Управління якістю освіти] // Підручник для директора. – 2006. – № 7. – С. 4-24.

Коссов Б.Б. Типологические особенности стиля руководителей разной эффективности // Вопросы психологии. – 1983. – № 5. – С. 126-129.

Красновська Л. Моніторинг в управлінні навчальним закладом: Використання кваліметричного методу // Директор школи. – 2006. – № 43, листопад. – С. 7-11.

Кремінь В.Г. Якісна освіта в контексті загальноцивілізаційних змін // Педагогіка і психологія. – 2007. – № 2. – С. 5-17.

Лаврук В. Управлінська діяльність у навчальному закладі // Директор школи. – 2006. – № 8, лютий. – С. 3-5.

Лікарчук І. Серйозно про серйозне, або На шляху до державно-громадської системи управління // Управління освітою. – 2004. – 13 липня. – С. 4-5.

Лукіна Т. Моніторинг в освіті: Оцінювання як інструмент управління якістю загальної середньої освіти // Управління освітою. – 2005. – № 18, вересень. – (Вкладка).

Ляшенко О.І. Організаційно-методичні засади моніторингу якості освіти // Педагогіка і психологія. – 2007. – № 2. – С. 34-39.

Мазак А. Управління освітою в умовах демократизації суспільних процесів // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6, № 4. – С. 53-55.

Макротехнологія управління навчальним закладом // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – Розд. 2. – С. 85-154.

Мануйленко В. Діяльність районного відділу освіти з формування освітнього середовища // Освіта і управління. – 2005. – Т. 8, № 3/4. – С. 67-74.

Маркіна С. Управлінська діяльність керівника закладу освіти // Завуч. – 2005. – № 17/18, червень. – С. 24-26.

Мармаза О.І. Становлення управління навчальним закладом та сучасні тенденції його модернізації // Управління школою. – 2005. – № 19/21, липень. – С. 15-18.

Мартиненко І. Концептуальні підходи до здійснення цільового управління // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7, № 1. – С. 106-109.

Маслікова І.В. Технологія управління розвитком професійної кар'єри педагогічних кадрів // Управління школою. – 2007. – № 1. – С. 2-9.

Медреш Є. Типологія управлінських стилів // Директор школи. – 2006. – № 35, вересень. – С. 3-4.

Мельохіна Л. Модернізація управління освітою // Директор школи. – 2004. – № 2/3. – С. 121-131.

Методи доведення управлінських рішень до виконавців // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 314-331.

Методи одержання інформації, необхідної для управління навчальним закладом // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 230-275.

Методи розробки управлінських рішень // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 276-314.

Методи управління навчальним закладом // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – Розд. 4. – С. 213-361.

Мишанська Л.А., Позднякова Л.В. Впровадження шкільного моніторингу // Управління школою. – 2004. – № 9, березень. – С. 14-21.

Москаленко Л. Моніторинг як механізм адаптивного управління: [Освітній моніторинг] // Управління освітою. – 2006. – № 2. – С. 6-7.

Мудрик В. Головні компоненти і функції в системах управління // Освіта і управління. – 2005. – Т. 8, № 2. – С. 53-57.

Нифонтов В. Субординация и координация, административные меры и творческое сотрудничество // Директор школи. – 2002. – № 1. – С. 26-29.

Олійник В.В. Методологічні засади цільового управління освітою // Педагогіка і психологія. – 1998. – № 4. – С. 111-119.

Онаць Л. Реорганізація управління освітою в Україні: Реалії та перспективи // Директор школи. – 2003. – №17, травень. – С. 1, 3-4, 13.

Організація як функція управління // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 112-126.

Осадчий І. Про рейтинг навчальних закладів як інструмент управління розвитком // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9, № 2. – С. 59-64.

Осадчий І. Проектно-цільове управління: програма розвитку навчального закладу // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 2. – С. 104-110.

Осадчий І. Синергетика в управлінні освітою: основи теорії БМ-систем // Завуч. – 2001. – № 17/18, червень. – С. 3-7.

Осадчий І. Синергетика для педагогіки про якісні стани освітніх систем та типи управлінських стратегій // Освіта і управління. – 2005. – Т. 8, № 3/4. – С. 38-42.

Освітній моніторинг як складова частина управлінської діяльності в ЗНЗ // Управління освітою. – 2006. – № 4, лютий. – (Вкладка).

Основи управління закладами освіти // Щербань П.М. Прикладна педагогіка: Навчально-методичний посібник. – К.: Вища школа, 2002. – Розд. 4. – С. 141-162.

Особливості впровадження контрактної форми наймання керівників закладів освіти України // Все для вчителя. – 2000. – № 6. – С. 10-14.

Особливості управління навчальними закладами в сучасних умовах // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – Розд. 3. – С. 155-212.

Панаскевич Г. Психологічні аспекти управління навчально-виховним процесом: Заняття-тренінг // Завуч. – № 33, листопад. – С. 14-16.

Панасюк В. Використання досвіду управління якості освіти // Підручник для директора. – 2007. – № 8. – С. 42-51.

Перепелиця А. Дослідження в галузі управління освітніми закладами: орієнтовні підходи // Освіта і управління. – 2002. – Т. 3, № 3. – С. 107-112.

Петренко С.В. Нова освіта – нові підходи до управління // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції, 22 квітня 2003 р. / В.Ф.Живодьор, О.Г.Козлова, М.О.Лазарев та ін. – Суми: СумДПУ, 2003. – С. 37-40.

Полгородник С.М. К.Д. Ушинський про управління навчально-виховними закладами // Радянська школа. – 1973. – № 10. – С. 12-18.

Порох Л. Особистісно-орієнтоване управління: здобутки працюючої системи // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 3. – С. 64-68.

Прохорова О. Соціально-педагогічна інфраструктура освітнього закладу // Воспитание школьников. – 2007. – № 4. – С. 6-12.

Птахова Л. Моніторингова діяльність та рефлексія // Завуч. – 2004. – № 9, березень. – С. 5-8.

Регулювання як функція управління // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 141-154.

Родигіна І. Реалізація компетентнісного підходу до навчання: Управлінський аспект // Освіта і управління. – 2003. – Т. 7, №3/4. – С. 18-22.

Романенко Ю. Моніторинг якості знань учнів у загальноосвітніх школах: експеримент, практика управління // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7, № 1. – С. 133-138.

Савченко І. Український прорив: [Актуальні проблеми реформування професійно-технічної освіти в контексті євроінтеграції] // Управління освітою. – 2007. – № 22, листопад. – С. 2-4.

Сачава Н.М. Нова філософія управління – це мислення „від людини і для людини” // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2003. – №19/20. – С. 4-17.

Сироватська Л.І. Співпраця школи і місцевих органів влади в управлінні освітою // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції, 22 квітня 2003 р. / В.Ф.Живодьор, О.Г.Козлова, М.О.Лазарєв та ін. – Суми: СумДПУ, 2003. – С. 87-90.

Система і принципи управління освітою України // Щербань П.М. Прикладна педагогіка: Навчально-методичний посібник. – К.: Вища школа, 2002. – С. 142-146.

Системний підхід до управління навчальним закладом // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 155-170.

Смагін І. Управління освітою: синергетичні підходи // Директор школи. Україна. – 2006. – № 1. – С. 22-36.

Соколова В. Академія муніципального управління: нові освітні технології // Освіта. – 2002. – 23 жовтня. – С. 6.

Сологуб С. Створення умов для загальнодоступної якісної освіти: [Перегляд загального принципу і підходів до управління освітою в місті, врахування місцевих умов і професійного рівня освітян] / С.Сологуб, С.Максименко // Директор школи. – 2005. – № 39. – С. 18-20.

Сорокін Б. Командно-адміністративна система в освіті як вища стадія її демократизації: Роздуми під час та після засідання колегії Міністерства України // Освіта. – 1992. – 22 вересня.

Сутність управління навчальним закладом // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 29-50.

Тандура Г.О. Підвищення ефективності управлінської діяльності шляхом її автоматизації // Управління школою. – 2007. – № 29. – С. 25-31.

Теоретичні засади управління навчальним закладом // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – Розд. 1. – С. 7-29.

Тимошко Г. Управління закладами освіти в умовах формування інформаційного простору як складова забезпечення якісної освіти: IV Міжнародна науково-практична конференція „Стратегія управління закладами освіти в умовах інформаційного суспільства”, 7–9 грудня 2005 р. // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9, № 2. – С. 28-55.

Управління освітою: [Система освітнього округу] // Директор школи. Україна. – 2007. – № 11. – С. 30-32.

Управлінський цикл та функції управління // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 85-95.

Урбанович А. Управління як соціальний феномен // Підручник для директора. – 2006. – № 4, квітень. – С. 4-21.

Хайруліна В. Усе починається з філософії управління // Завуч. – 2007. – № 4, лютий. – С. 18-21.

Цикин В.А. Синергетика и формирование новой парадигмы образования и управления // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції, 22 квітня 2003 р. / В.Ф.Живодьор, О.Г.Козлова, М.О.Лазарєв та ін. – Суми: СумДПУ, 2003. – С. 7-18.

Чернишова Т.В. Организационно-управленческое консультирование руководителей образовательных учреждений // Педагогика. – 2002. – № 9. – С. 60-66.

Чернігова Т. Професійне становлення педагогів як пріоритет розвивального управління // Підручник для директора. – 2007. – № 11. – С. 17-24.

Чикало В.Г. Аналітична діяльність суб'єкта управління навчальним процесом // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції, 22 квітня 2003 р. / В.Ф.Живодьор, О.Г.Козлова, М.О.Лазарєв та ін. – Суми: СумДПУ, 2003. – С. 75-78.

Щербань П. Мистецтво управління насамперед мистецтво бути чесним // Рідна школа. – 1999. – № 1. – С. 4-7.

Янушевич О. Використання інтерактивних технологій в управлінській діяльності / О.Янушевич, Л.Сердяк // Директор школи. – 2005. – № 39. – С. 9-12.

Боголіб Т.М. Принципи управління вузом. – Переяслав-Хмельницький: ДПУ ім. Г.Сковороди, 2004. – 202 с.

Болонський процес: Документи. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 168 с.

Василенко В.О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник для студ. вищ. закл. освіти. – К.: ЦУЛ, 2002. – 419 с.

Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.

Дзюба Л.Ю. Управління навчальними закладами в умовах європейської інтеграції України: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 119 с.

Качан Є.П. Управління трудовими ресурсами: Навчальний посібник для студ. ВНЗ / Є.П.Качан, Д.Г.Шушпанов. – К.: ВД "Юридична книга", 2005. – 360 с.

Магістр: Матеріали наукової конференції „Наукові пошуки молодих вчених”. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 200 с.

Магістр: Матеріали наукової конференції „Наукові пошуки молодих учених”. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2007. – 277 с.

Малиненко Т.І. Психологічні особливості процесу ціле покладання у керівників вищих навчальних закладів: Автореф. дис... канд. психолог. наук. – Одеса, 2005. – 19 с.

Методичні рекомендації щодо організації навчального процесу за спеціальністю 8.000009 "Управління навчальним закладом" / В.Ф.Живодьор, О.Г.Козлова. – Суми: СумДПУ, 2003. – 35 с.

Методичні рекомендації щодо організації навчального процесу за спеціальністю 8.000005 "Педагогіка вищої школи". – Суми: СумДПУ, 2003. – 35 с.

Науково-методичні комісії з вищої освіти: (Природничо-математичні та інженерно-технічні напрями) / Уклад.: В.П.Погребняк та ін; Науково-методичний центр вищої освіти. – К., 2003. – 252 с.

Науково-методичні комісії з вищої освіти: (Соціально-економічні і гуманітарні напрями) / Уклад.: В.П.Погребняк та ін.; Науково-методичний центр вищої освіти. – К., 2003. – 197 с.

Педагогічні технології організації навчально-виховного процесу в закладах нового типу: Матеріали науково-методичної конференції, 21 квітня 2000 р. / Ред. кол.: Л.М.Артюшкіна, Н.М.Радько. – Суми, 2000. – 70 с.

Степашко В.О. Організаційно-педагогічні умови формування викладацького персоналу у вищих навчальних закладах: Автореф. дис... канд. пед. наук. – Івано-Франківськ, 2004. – 18 с.

Управление организацией: Учебник для студентов вузов. – М.: ИНФРА-М., 2002. – 668 с.

***

Анкета-заява студента та угода про навчання // Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За ред. В.Кременя. – Тернопіль, 2004. – С. 216-219.

Артищева Е.К. Педагогическая диагностика в вузе: реализация корректирующей функции // Педагогическое образование и наука. – 2007. – № 1. – С. 11-13.

Артюшкіна Л.М., Перетятко С.В. Концептуально-організаційні аспекти діяльності ліцею як структурного підрозділу педагогічного університету // Педагогічні науки: Збірник наукових праць / Ред. кол.: М.О.Лазарєв та ін. – Суми, 2000. – С. 3-10.

Артюшкіна Л.М., Перетятко С.В. Концептуально-організаційні аспекти ранньої професійної підготовки педагогічної еліти // Педагогічні технології організації навчально-виховного процесу в закладах нового типу: Тези науково-методичної конференції / Ред. кол.: Л.М.Артюшкіна, Н.М.Радько. – Суми, 2000. – С. 6-8.

Базидевич В. Інтелектуалізація та індивідуалізація – основа формування нової парадигми класичної університетської освіти в галузі економіки і управління в контексті Болонського процесу // Вища школа. – 2005. – № 6. – С. 28-43.

Белый Е.М. Концепция конкурентоспособности высшего учебного заведения / Е.М.Белый, И.Б.Романова // Качество. Инновации. Образование на CD. – 2005. – № 2. – С. 26-28.

Бондар В. Стратегія і тактика підготовки вчителя для реалізації завдань Болонського процесу: З досвіду роботи кафедр педагогіки вищих навчальних закладів України / В.Бондар, І.Шапошнікова // Освіта і управління. – 2006. – № 3/4. – С. 24-26.

Брюховецький В. Перспектива – у наданні університетам реальної автономії // Урядовий кур'єр. – 2007. – № 30, 16 лютого. – С. 7.

Виховання у студентів уміння поводитися в конфліктних ситуаціях // Виховна робота зі студентською молоддю: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – § 25. – С. 196-211.

Вікторов В. Кадровий потенціал освіти в системі управління її якістю // Вища освіта України. – 2004. – № 4. – С. 89-93.

Вікторов В. Нові моделі управління освітою // Вища освіта України. – 2005. – № 2. – С. 66-71.

Вороб'єв Н.Б. Исследование стилей руководства студентов факультета физической культуры // Теория и практика физической культуры. – 2007. – № 11. – С. 31-32.

Гнедич В. Вплив практичних занять на формування кадрового потенціалу // Освіта. Технікуми. Коледжі: Навчально-методичний журнал. – 2007. – № 2(17). – С. 25-30.

Гончарова Г. Вчені ради вищих навчальних закладів: порядок формування та повноваження // Право України. – 2006. – № 12. – С. 56-58.

Горелікова Т. ВНЗ: теоретичні основи розвитку організаційної культури // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7, №3/4. – С. 23-30.

Гуменнюк В. Формування системи цільового управління вищим навчальним закладом освіти в умовах приєднання України до Болонського процесу // Вища школа. – 2004. – № 4. – С. 45-55.

Гуменнюк В. Формування системи цільового управління вищим закладом освіти в умовах приєднання України до Болонського процесу // Вища школа. – 2004. – № 4. – С. 45-54.

Данилевич Т. Глосарій методів керівника // Управління освітою. – 2005. – № 22, листопад. – С. 7.

Дем'яненко Н. Автономія університету: ретроспектива, модернізація // Вища освіта України. – 2005. – № 2. – С. 42-49.

Дмитренко Г. Управлінські можливості морального оздоровлення українського суспільства // Вища школа. – 2003. – № 6. – С. 24-32.

Дмитриченко М. Автономія вищого навчального закладу – вимога Болонської декларації // Вища школа. – 2005. – № 2. – С. 22-34.

Добрянський І. Сучасні тенденції розвитку вищої школи: соціокультурний, регіональний та особистісний аспекти: [На основі Болонського процесу] // Вища школа. – 2004. – № 1. – С. 22-28.

Дорофєєв В.М. Використання кваліметрії студента для управління навчальним процесом: [Методи кількісної оцінки діяльності студента у ВНЗ] // Інновації у вищій освіті. – К., 2003. – С. 36-38.

Дудко С. Розрахунок економіко-статистичних показників основної діяльності вищого навчального закладу та закладу післядипломної освіти // Вища школа. – 2004. – № 2/3. – С. 34-48.

Євтух М. Психолого-педагогічні засади підготовки фахівців з управління у соціокультурній сфері з урахуванням європейських стандартів / М.Євтух, В.Локшин // Рідна школа. – 2005. – № 11. – С. 21-23.

Єфремова Г. Провідні функції куратора у вищому навчальному педагогічному закладі // Формування здорового способу життя студентської молоді: реалії та перспективи: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції(м. Полтава, 24–25 грудня 2002 р.). – Полтава, 2003. – С. 209-211.

Жалдак Л. Управління гуртуванням студентської групи // Освіта і управління. – 1999. – № 3. – С. 99-102.

Журавський В. Основні завдання вищої школи щодо реалізації в Україні принципів і завдань Болонського процесу // Вища школа. – 2004. – № 1. – С. 42-44.

Загірняк М. Система показників оцінювання діяльності керівників ВНЗ як управлінців вищої школи / М.Загірняк, А.Почтовюк // Вища школа. – 2007. – № 5. – С. 45-54.

Захожай В. Болонський процес і напрями його впровадження в Україні для вищих навчальних закладів недержавної форми власності / В.Захожай, Р.Щокін, Я.Литвиненко // Освіта і управління. – 2005. – № 3/4. – С. 189-194.

Згуровський М. Теорія і практика адаптації вищої технічної освіти до стандартів єдиного європейського освітнього простору / М.Згуровський, Б.Мокін, Ю.Рудавський // Педагогічна газета. – 2005. – № 8. – С. 7.

Керівники структурних підрозділів інституцій у вищій освіті // Вища освіта в Україні. – К.: Знання, 2005. – С. 226-227.

Козлова О.Г., Сударева Г.Ф. Управління процесом професійного вдосконалення педагогів // Педагогічні науки: Збірник наукових праць. – Суми, 2003. – С. 168-178.

Комар Ю. Дослідження теоретичних засад мікрорівневої системи підготовки студентів-управлінців у контексті атрибутивності: [Вища освіта: підготовка кадрів] // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9, № 3/4. – С. 168-172.

Костюков С. Проблеми організації та розвитку демократизації освіти студентської молоді // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6, № 4. – С. 118-122.

Лазарєв М.О. Підготовка педагога-керівника і вчителів до інноваційної дослідницької діяльності в школах нового типу // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 109-119.

Левківський Б.К. Всеукраїнська студентська рада як представницький орган студентів на державному рівні // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2005. – Вип. 46, ч. 2. – С. 157-162.

Левківський К. Завдання щодо забезпечення якості освіти України в контексті Болонського процесу / К.Левківський, Ю.Сухарніков // Вища школа. – 2004. – № 5/6. – С. 86-106.

Лоза Т.О. Шляхи покращення організації навчального процесу у вузі та школі // Формування фізичної культури молоді на сучасному етапі відродження України: Матеріали обласної науково-практичної конференції. – Суми, 1998. – С. 51-52.

Львов М.С. Інформаційна система управління вищим навчальним закладом як платформа реалізації управління академічним процесом // Педагогіка і психологія. – 2007. – № 4. – С. 7-10.

Лях В.В. Управління дитячим координаційним центром „Мурашка” // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції, 22 квітня 2003 р. / В.Ф.Живодьор, О.Г.Козлова, М.О.Лазарєв та ін. – Суми: СумДПУ, 2003. – С. 101-105.

Малахов В., Оборський Г., Павлов О. „Кар’єр-центр” вищого навчального закладу і сучасні технології працевлаштування випускників // Вища освіта України. – 2004. – № 2. – С. 37-42.

Матвієнко О., Дубова С. Теоретико-методологічні основи професійної підготовки фахівців з інформаційного забезпечення державного управління // Вісник Книжкової палати. – 2006. – № 8. – С. 22-26.

Михайліченко М.В. Про відокремлені структурні підрозділи вищих навчальних закладів: Типове положення: Проект // Освіта України. – 2007. – № 60, 14 серпня. – С. 2, 6.

Мороз В.Д. Сучасні проблеми управління вищою школою // Педагогіка і психологія. – 2002. – № 3. – С. 76-80.

Мороз О. Особистість майбутнього педагога: Управління підготовкою вчителя: психолого-педагогічний аспект // Вища освіта України. – 2002. – № 3. – С. 50-54.

На шляху до європейського освітнього простору: [Освітні програми ЄС для українського студентства] // Сучасна освіта. – № 11/12. – С. 8-10.

Назарова Л. Тьюторское сопровождение профессионализации педагогов-музыкантов // Народное образование. – 2006. – № 2. – С. 148-149.

Наказний М. Особливості функціонування ліцею в структурі лицей-вищій навчальний заклад // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 5/6. – С. 128-134.

Ніколаєнко С.М. Про основні завдання вищих навчальних закладів України на 2007–2008 навчальний рік // Освіта України. – 2007. – № 55/56, 27 липня. – С. 5-8.

Огурцов А.П. Про організацію робіт по зменшенню витрат в вузі // Інновації у вищій освіті: Збірник доповідей / Упорядники: А. Скрипиць, Ю.Сухарніков. – К., 2003. – С. 65-70.

Органи громадського самоврядування в інституціях вищої освіти // Вища освіта в Україні. – К.: Знання, 2005. – С. 235-237.

Особливості впровадження положень Болонської декларації у вищих навчальних закладах гуманітарного профілю // Безпека життєдіяльності. – 2005. – № 5. – С. 8-12.

Паламарчук В. Європейський вибір вищої освіти // Управління освітою. – 2004. – № 18, вересень. – С. 4-5.

Пастухов В.П. Правові аспекти конкурсу атестації і виборів науково-педагогічних та керівних кадрів вузу // Радянська школа. – 1988. – № 8. – С. 92-95.

Пискунова Н.В., Лернер Г.И., Орестова Е.В. О некоторых возможностях управления обучением студентов // Советская педагогика. – 1984. – № 6. – С. 53-59.

Півняк Г. Стандарти вищої освіти у контексті Болонської декларації // Вища школа. – 2004. – №5/6. – С. 70-73.

Пономарьова Г. Демократизація управління і контролю за вищим навчальним закладом // Вища школа. – 2006. – № 5/6. – С. 3-9.

Применко В.І. Болонський процес – перший досвід роботи у ВНЗ: [Національний авіаційний університет] / В.І.Применко, Г.М.Білокінь // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 5. – С. 40.

Робочі та дорадчі органи в інституціях вищої освіти // Вища освіта в Україні. – К.: Знання, 2005. – С. 232-233.

Романова С. Роль куратора академічної групи у виховному процесі технічних закладів освіти // Рідна школа. – 2005. – № 6. – С. 36-39.

Романовський О. Проблеми організації ефективної бізнес-освіти // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5, № 2. – С. 54-76.

Семаков Г. Болонський процес – структурна реформа вищої освіти на Європейському просторі // Освіта і управління. – 2005. – № 3/4. – С. 165-168.

Сластенин В.А., Тлеулов Э.Д. Организаторские способности и общественная деятельность будущего учителя // Формирование личности учителя в системе высшего педагогического образования. – М., 1979. – С. 107-118.

Співаковський О.В. Про моделі управління якістю підготовки студентів // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2005. – № 6. – С. 7-12.

Співаковський О.В. Проблеми управління вищим навчальним закладом у контексті використання інформаційних технологій // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2005. – № 4. – С. 3-10.

Стадник О.Д. та ін. Підготовка педагогічної еліти шляхом інтеграції науки і освіти // Педагогічні науки: Збірник наукових праць / Ред. кол.: М.О.Лазарєв та ін. – Суми, 2000. – С. 322-328.

Статут Харківської асоціації студентів-працівників інституту економіки і права Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С.Сковороди // Лекції з педагогіки: Навчальний посібник / За ред. В.І.Лозової. – Х.: „ОВС”, 2006. – Додаток 5. – С. 465-482.

Степашко В. Матрична модель системи управління науково-дослідною роботою вищих навчальних закладів // Шлях освіти. – 2007. – № 1. – С. 24-28.

Студенту – навьки руководителя коллектива / А.Г. Циприс, Ю.В. Самылычев // Вестник высшей школы. – 1987. – № 5. – С. 32-35.

Сухарнікова Ю. Національні особливості впровадження додатка до диплома загальноєвропейського зразка у вищій школі України // Вища школа. – 2006. – № 2. – С. 76-88.

Туренко А. Рейтинг вищих навчальних закладів України / А.Туренко, В.Богомолов // Освіта України. – 2007. – № 55/56, 27 липня. – С. 10.

Україна. МОН. Про основні завдання вищих навчальних закладів України на 2007/2008 навчальний рік: Постанова від 03.07.07 р, № 4.2-17/1450 // Вища школа. – 2007. – № 3. – С. 99-116.

Університетська освіта України: Європейський вибір // Науково-освітній потенціал: Погляд у XXI століття / Авт. кол.: В.Литвин (керівник), В.Андрущенко, А.Гужвій та ін. – К.: Навчальна книга, 2004. – Кн. 2: Освіта і наука: творчий потенціал державо і культуротворення. – С. 486-496.

Управління якістю підготовки фахівців у вищих навчальних закладах // Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За ред. В.Г.Кременя. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – С. 171-182.

Цвих В. Про участь профспілки у здійсненні освітньої політики в контексті сучасних світових тенденцій, реалізації положень Болонської декларації у системі вищої освіти України // Освіта України. – 2006. – № 92, 8 грудня. – С. 4-5.

Чи можуть працювати за сумісництвом керівники ВНЗ I-II рівнів акредитації // Освіта України. – 2007. – № 32, 27 квітня. – С. 5.

Шубина Н. Болонський процес: експеримент по організації індивідуально-орієнтованого учебного процесу в системі зачётних одиниць // Новые знания, – 2006. – № 1. – С. 11-13.

Шубін О. Адаптація університету до Болонського процесу // Вища школа. – 2005. – № 6. – С. 13-27.

Як модернізувати університет?: Досвід кращих ВНЗ України має слугувати особистості і державі: [Семінар-нарада з питань проведення педагогічних експериментів у вищих закладах..., м. Одеса] // Освіта. – 2002. – 10 квітня. – С. 3.

Ямковський В. Ранжування університетів – крок до відкритості та прозорості вищої освіти: Рейтинги вузів // Вища кола. – 2007. – № 3. – С. 31-64.

Яременко М. Державно-громадське управління навчальним закладом // Директор школи. Україна. – 2006. – № 11. – С. 40-45.

Яременко М. Державно-громадське управління навчальним закладом як засіб демократизації навчально-виховного процесу // Післядипломна освіта в Україні. – 2005. – № 2. – С. 79-82.

Яцейко М. Демократизація управління в системі вищої освіти: становлення та розвиток // Вища освіта. – 2007. – № 1. – С. 50-59.

Загальноосвітня школа

Волобуєва Т.Б. Самоосвітня діяльність керівника: Навчальне видання. – Х: Основа, 2005. – 94 с. – (Б-ка журн. "Управління школою"; Вип. 6 (30)).

Гамаюнов В.Г. Дидактичний менеджмент: навчаюче управління. – Х.: Основа, 2004. – 78 с. – (Б-ка журн. "Управління школою").

Григораш В.В. Синергетичні аспекти управління загальноосвітніми навчальними закладами: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 147 с.

Ельбрехт О.М. Адаптивне управління навчальним процесом: Навчальне видання. – Х.: Основа, 2005. – 123 с. – (Б-ка журн. "Управління школою"; Вип. 4 (28)).

Сльникова Г.В. Управлінська компетентність. – К.: Редакції загальнопед. газет, 2005. – 127 с. – (Б-ка "Шкільного світу").

Заїка В.М. Специфіка управління якістю освіти в ліцеї: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 112 с.

Зінченко О.Л. Розвиток професіоналізму майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 123 с.

Кондратенко Л.С. Управлінська діяльність керівника загальноосвітнього навчального закладу як менеджера сучасної освіти: Магістерська робота. – Суми: Сум ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 129 с.

Крушельницька О.В. Управління персоналом: Навчальна посібник для студентів вищого навчального закладу / О.В.Крушельницька, Д.П.Мельничук. – К.: Кондор, 2003. – 293 с.

Лукашевич О.М. Психологічні умови гуманізації управлінської діяльності в з/о школі. – К., 1999. – 19 с.

Нововведения во внутришкольном управлении: Научно-практическое пособие для руководителей образовательных учреждений. – М.: Пед. об-во России, 1998. – 230 с.

Островерхова Н.М. Ефективність управління загальноосвітньою школою: Соціально-педагогічний аспект / Н.М.Островерхова, Л.І.Даниленко. – К.: Школяр, 1996. – 301 с.

Павлютенков Є.М. Основи управління школою / Є.М.Павлютенков, В.В.Крижко. – Х.: Основа, 2006. – 172с. – (Б-ка журн. "Управління школою"; Вип. 1 (37)).

Перлик В.В. Розвиток професійної компетентності керівника загальноосвітнього навчального закладу до управління якістю освіти в міжкурсовий період підвищення кваліфікації: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 136 с.

Пікельна В.С. Управління школою: Ч. 1. – Х.: Основа, 2004. – 112 с. – (Б-ка журн. "Управління школою").

Пікельна В.С. Управління школою: Ч. 2. – Х.: Основа, 2004. – 108 с. – (Б-ка журн. "Управління школою").

Полякова Г.А. Адаптивне управління навчальним процесом в умовах загальноосвітнього комплексу: Автореф. дис... канд. пед. наук. – К., 2003. – 20 с.

Програма „Лицейська освіта” 2003–2008 роки / МОН України; Обласний багатoproфільний лицей СумДПУ. – Суми, 2003. – 38 с.

Програма „Обдарована дитина” / МОН України; Обласний багатoproфільний лицей СумДПУ. Суми: СумДПУ, 2003. – 10 с.

Робочий зошит куратора / Розроблений І.М.Іоновою. – Суми: СумДПУ, 2003. – 50 с.

Скачок Д.О. Системний підхід до управління загальноосвітнім навчальним закладом: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 139 с.

Худякова В.І. Соціальна перцепція як чинник оптимізації управлінської діяльності керівника середньої загальноосвітньої школи: Автореф. дис... канд. психологічних наук. – К., 2003. – 20 с.

Цуканова Т.О. Організаційно-педагогічні засади управління загальноосвітніми навчальними закладами приватної форми власності: Автореферат. – К.: Б. в, 2000. – 17 с.

***

Андруховець П. Проект "Тьютор": [Навчання учнів управлінським способам діяльності] // Підручник для директора. – 2005. – № 9/10. – С. 101-111.

Атнюк М.А. Особистісно орієнтоване управління педагогічним колективом // Управління школою. – 2006. – № 5, лютого. – С. 2-19.

Білик О.О., Пройда С.А. Як навчити директора правильно ставити задачі // Управління школою. – 2003. – № 33, листопад. – С. 27-29. – (Поч. № 32).

Блакитна Т. Управління Миколаївською ЗОШ № 57 – школою життєтворчості // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7, № 1. – С. 165-164.

Болгарина В. Культурологічний підхід як імператив управління школою // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6, № 3. – С. 29-34.

Бондар О. Оцінювання як функція управління // Підручник для директора. – 2005. – № 11/12. – С. 61-103.

Бондар В., Шапошнікова І. Управління формуванням професійної компетенції вчителя // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9, № 2. – С. 20-27.

Бондисєва Г. Модернізація змісту управління школою // Директор школи. – 2006. – № 37, жовтень. – С. 3-5.

Бродський Я., Павлов О. Про стандартизацію шкільної освіти // Шлях освіти. – 2006. – № 3. – С. 10-14.

Валеологічні аспекти управлінської діяльності керівників загальноосвітніх навчальних закладів України: POST-методика // Управління освітою. – 2004. – № 18, вересень. – (Вкладка).

Васильєв Ю.В. Методи педагогического управления. Подходы к анализу и классификации: Школоведение // Новые исследования в педагогических науках / Сост.: И.К.Журавлев, В.С.Шубинский. – М.: Педагогика, 1989. – Вып. 1 (53). – С. 69-72.

Васильєв Ю.В. Новые подходы в теории управления школой // Советская педагогика. – 1989. – № 8. – С. 57-63.

Ващенко Л. Управління освітніми проектами // Підручник для директора. – 2005. – № 9/10. – С. 50-58.

Ващук С. Ефективні технології управлінської діяльності // Директор школи. – 2004. – № 40, жовтень. – С. 4-7.

Вознюк Л. Особливості управлінської діяльності в умовах переходу до профільного навчання // Управління школою. – 2005. – № 14/15, травень. – С. 9-11.

Волковський С. Принципи особистісно зорієнтованого управління сучасним загальноосвітнім навчальним закладом // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2006. – № 3. – С. 23-26.

Воронка Г. Інформаційно-ресурсне забезпечення навчального процесу шкіл післядипломної освіти // Шлях освіти. – 2006. – № 4. – С. 27-28.

Гиря О.О. Проектування систем внутрішкільного управління // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 85-87.

Гра в управлінні // Завуч. – 2005. – № 33, листопад. – (Вкладка).

Данилевич Т. Глосарій методів керівника // Управління освітою. – 2005. – № 22, листопад. – С. 7.

Даниленко Л. Методи творчого розвитку: [Управлінська діяльність директора школи] // Завуч. – 2001. – № 9, березень. – С. 4.

Даниленко Л. Сучасні наукові підходи до управління ЗНЗ // Управління освітою. – 2005. – № 23, грудень. – (Вкладка).

Дибський С. Внутрішкільний контроль // Відкритий урок. – 2007. – № 11. – С. 61-84.

Діагностичні методики: критеріальний підхід: Оцінювання навчального плану, досягнень учнів, компетенції педагогів, внутрішньошкільної культури та психологічного клімату, освітніх ресурсів та менеджменту школи / В.В.Серіков, І.А.Зязюн, С.В.Ветров та ін. // Підручник для директора. – 2005. – №5/6. – С. 37-63.

Довбиш І. Модель державно-громадського управління ЗНЗ // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2006. – № 1, січень-лютий. – С. 69-75.

Дроб'язко П. Заступник директора школи в умовах перебудови управління освітою // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5, № 2. – С. 117-126.

Дякова Л. Управление дифференцированного образования // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2004. – № 21/24. – С. 57-60.

Слиникова Г. Закономірності управління загальною середньою освітою в Україні // Шлях освіти. – 2000. – № 3. – С. 13-16.

Сльникова Г. Розвиток управлінських функцій керівника // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2004. – № 5. – С. 104-108; Управління школою. – 2004. – № 33, листопад. – С. 2-7.

Сльникова Г. Управління сучасне, критеріальне і цілеспрямоване: Розвиток управлінських функцій керівника ЗНЗ // Управління освітою. – 2006. – № 10, травень. – С. 2-3.

Ілько А., Ковтун Т. Педагогічний аналіз управлінської діяльності // Завуч. – 2004. – № 7, березень. – С. 6-8.

Інструкція з ведення ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах I-III ступенів // Директор школи. – 2001. – № 3, січень. – С. 8-10.

Карамушка Л. Практична психологія управління у закладах середньої освіти: стан та основні завдання розвитку // Освіта управління. – 2003. – Т. 6, № 2. – С. 73-85.

Карто Г. "Усякий геній носить маску", або імідж керівника школи як фактор удосконалення внутрішньошкільного управління // Управління освітою. – 2005. – № 11, червень. – С. 4-5.

Кезля Т.В. Оцінка діяльності керівників ЗНЗ // Управління школою. – 2004. – № 16/18. – С. 38-48.

Керівництво навчально-виховною роботою школи // Фіцула М.М. Педагогіка: Посібник. – К., 2001. – С. 399-403.

Клименко Т. Педагогічна рада як основний чинник колегіального управління школою: [Семінар-тренінг для директора ЗНЗ] / Т.Клименко, І.Огорілко // Управління освітою. – 2006. – № 4, лютий. – С. 4-5.

Коберник О.М. Педагогічний моніторинг як складова управління виховним процесом у загальноосвітньому навчальному закладі // Педагогіка і психологія. – 2005. – № 2. – С. 66-76.

Коберник О. Управлінські засади психолого-педагогічної діагностики розвитку учнів загальноосвітньої школи // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 1. – С. 79-85.

Коробченко Л. Філософія управлінської системи в школі // Директор школи. – 2006. – № 35, вересень. – С. 6-7.

Левасюк Л. Внутрішньошкільне управління (структура, зміст, організаційні форми та методи) // Директор школи. – 2005. – № 36, вересень. – С. 15-17.

Литвицька Л. Психолого-методичні аспекти управління школою // Директор школи. – 2006. – № 35, вересень. – С. 8-10.

Литвицька Л.П. Концептуальні зміни в системі управління школою і практичні дії керівника // Управління школою. – 2004. – № 10, жовтень. – С. 12-14.

Лоза Т.О. Шляхи покращення організації навчального процесу у вузі та школі // Формування фізичної культури молоді на сучасному етапі відродження України: Матеріали обласної науково-практичної конференції. – Суми, 1998. – С. 51-52.

Лукіна Т. Організація навчального процесу як передумова його ефективності / Т.Лукіна, Н.Буркіна // Управління освітою. – 2006. – № 2. – (Вкладка).

Мальований Ю., Кизенко В. Управлінсько-дидактичні засади формування і реалізації шкільного освітнього компонента // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 3. – С. 131-136.

Маслов В. Технологічні функції методології управління загальноосвітнім навчальним закладом // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 1. – С. 61-68.

Мелешко В. Організація управління малокомплектною початковою школою // Початкова школа. – 2002. – № 1. – С. 50-53.

Набок М. Бути чи не бути?: [Сільська школа та управління нею] // Управління освітою. – 2006. – № 6, березень. – С. 3-5.

Набок М. Соціально-педагогічні аспекти управління сільською школою в умовах реформування освіти України // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9, № 2. – С. 123-128.

Наукові засади внутрішкільного управління // Фіцула М.М. Педагогіка: Посібник. – К., 2001. – С. 395-399.

Наукові основи керування загальноосвітньою школою // Педагогіка в запитаннях і відповідях: Навчальний посібник / Л.В Кондрашова, О.А.Пермяков, Н.І.Зеленкова, Г.Ю. Лаврешина. – К.: Знання, 2006. – С. 224-227.

Організаційно-управлінське забезпечення саморозвитку особистості школяра / Н.Аніскіна, Л.Дементьєва, С.Делєске, О.Луценко // Директор школи. – 2006. – № 25-26, липень. – С. 33-60.

Остафійчук Я. Управління освітою в Україні: [Загальна середня освіта] // Директор школи. – 2001. – № 38, жовтень. – С. 3-6.

Островерхова Н. Вироблення та прийняття управлінського рішення в загальноосвітньому навчальному закладі // Освіта і управління. – 2002. – Т. 53, № 3. – С. 73-81.

Островерхова Н. Технологія розроблення наказів адміністративно-організаційних та навчально-виховного характеру – у ЗНЗ // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7, № 1. – С. 109-116.

Пасечнікова Л. Розвиток у керівника ЗНЗ вмінь самоаналізу результатів управлінської діяльності // Директор школи. – 2005. – № 31/32. – С. 3-25.

Петренко С.В., Сироватська Л.І. Стратегія розвитку освіти як частина управлінської діяльності адміністрації ліцею // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції, 22 квітня 2003 р. / В.Ф.Живодьор, О.Г.Козлова, М.О.Лазарев та ін. – Суми: СумДПУ, 2003. – С. 97-101.

Пилипчик Н. Мистецтво управління: мотиваційно-цільовий підхід // Директор школи. – 2003. – № 43, листопад. – С. 16.

Полторацька В. Про деякі аспекти управління професійним ростом учителя // Директор школи. – 2005. – № 40, жовтень. – С. 15-18.

Прокоф'єв В.О. На шляху до громадсько-державного управління школою // Управління школою. – 2006. – № 5, лютого. – С. 28-31.

Рева Ю. Управління формуванням та розвитком учнівського колективу // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 3. – С. 90-93.

Рогушина Т. Аналіз і планування контролю навчально-виховного процесу / Т.Рогушина, Л.Воронцова, Л. Заваріна // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2005. – № 13/16. – С. 83-86.

Рудяк Т. Метод проектів в управлінській діяльності директора школи // Директор школи. – 2006. – № 17, травень. – С.11-12.

Русаков А. Управление школой и тактика педагогической поддержки // Завуч. – 2007. – № 29, жовтень. – С. 12-15.

Сазоненко Г. Зовнішнє незалежне оцінювання як фактор розвитку сучасної школи: Управління якістю освіти // Освіта і управління. – 2007. – Т. 10, № 2. – С. 79-84.

Сиротинко Г. Проблеми управлінської діяльності та пріоритетні напрямки її вдосконалення // Директор школи. – 2000. – № 4, січень. – С. 4.

Становиська Т.В. Психолого-педагогічні аспекти формування професійної спрямованості старшокласників на професії сфері управлінської діяльності // Нові технології навчання: Науково-методичний збірник. – К., 2001. – Вип. 30. – С. 140-149.

Створення демократичного, толерантного укладу життя школи: Методичні рекомендації щодо технології проведення курсів координаторів зі створення в школах демократичного, толерантного укладу життя // Управління освітою. – 2003. – № 23, грудень. – С. 10-11.

Степанидин Б. Демократизація управлінського шкільництва: Організаційний аспект // Освіта. – 1997. – 5-12 лютого.

Терентьев В. Пространство решений и действий: [Управление школой] // Директор школы. – 2002. – № 1. – С. 35-40.

Тимошко Г. Про деякі аспекти підготовки керівників загальноосвітнього навчального закладу до управління якістю освіти // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9, № 1. – С. 71-77.

Удовиченко В. Методика оцінювання ефективності забезпечення управління ЗНЗ зовнішньою соціально-педагогічною інформацією // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6, № 4. – С. 53-55.

Устаткування, утримання середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладів та організація навчально-виховного процесу: Державні санітарні правила та норми // Директор школи. – 2000. – № 6, лютий. – (Вкладка).

Філатов С. Комплект формалізованих документів, щодо участі колективу в управлінні школою // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2005. – № 13/16. – С. 87-95.

Хриков Є. Особливості внутрішньо шкільного управління в сучасних умовах // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 1. – С. 59-66.

Цукатова Т. Загальноосвітній навчальний заклад приватної форми власності: управлінський аспект // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 3. – С. 59-66.

Цуканова Т. Управління навчально-виховним процесом у ЗОШ приватної форми власності // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5, № 2. – С. 93-107.

Чашечникова О.С. Про деякі проблеми організації роботи в профільних класах // Педагогічні технології організації навчально-виховного процесу в закладах нового типу: Тези науково-методичної конференції / Ред. кол.: Л.М.Артюшкіна, Н.М.Радько. – Суми, 2000. – С. 35-39.

Чернишова Т.В. Организационно-управленческое консультирование руководителей образовательных учреждений // Педагогика. – 2002. – № 9. – С. 60-66.

Чигрина В.А. Управлінський аспект модернізації загальноосвітньої школи в контексті виконання національної доктрини розвитку освіти // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2003. – № 13/15. – С. 4-5.

Шаргородська С. Психологія управлінського спілкування: практичні поради: Заняття з елементами тренінгу // Завуч. – 2007. – № 30, жовтень. – С. 3-6.

Шукевич Ю. Благодійний фонд. Створення та легалізація // Директор школи. – 2006. – № 19, травень. – С. 15-17.

Шукевич Ю. Особистісно-орієнтований підхід в управлінні ліцеєм // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 3. – С. 59-63.

Шульга Л. Сучасний погляд на управління загальноосвітнім навчальним закладом // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9, № 3/4. – С. 138-143.

Ямбург Є. Як створити адаптивну школу, а потім нею управляти? // Управління освітою. – 2005. – № 13/14, липень. – С. 7-23.

Янчук В. Практика розбудови системи особистісно-зорієнтованого навчання: управлінські аспекти // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 5/6. – С. 202-212.

Менеджмент. Маркетинг

Бланк И.А. Основы финансового менеджмента: Т. 1. – К., 2001. – 590 с. – (Б-ка финансового менеджера).

Бланк И.А. Основы финансового менеджмента: Т. 2. – К.: Эльга: Ника-Центр, 2001. – 511 с. – (Б-ка финанс. менеджера).

Блинов В.И. Математические основы менеджмента: Учебное пособие. – 2-е изд. – К.: МАУП, 1997. – 68 с.

Ботавина Р.Н. Этика менеджмента: Учебник для студ., обуч. по экон. спец. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 189 с.

Василенко В.А. Ситуаційний менеджмент: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. / В.А.Василенко, В.І.Шостка. – К.: ЦУЛ, 2003. – 284 с.

Виноградський М.Д. та ін. Менеджмент в організації: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. для студентів вищих навчальних закладів – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Кондор, 2002. – 652 с.

Вознюк Т.Г. Менеджмент навчально-виховного процесу: Навчально-методичний посібник для керівників структурних ланок вищих медичних навчальних закладів. – К.: Здоров'я, 2002. – 128 с.

Войчак А.В. Маркетинговий менеджмент: Підручник. – К.: КНЕУ, 1998. – 268 с.

Волобуєва І.І. Маркетингова діяльність керівника загальноосвітнього навчального закладу: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 126 с.

Гамаюнов В.Г. Дидактичний менеджмент: навчаюче управління. – Х.: Основа, 2004. – 78 с. – (Б-ка журн. "Управління школою").

Гринчук О.І. Психологічні засади комунікативної підготовки майбутніх менеджерів: Автореф. дис... канд. психологічних наук. – Івано-Франківськ, 2004. – 20 с.

Дмитренко Г.А. Стратегический менеджмент в системе образования: Учебное пособие. – К.: МАУП, 1999. – 174 с.

Дмитренко Г.А. Стратегический менеджмент: целевое управление персоналом организаций: Учебное пособие. – К.: МАУП, 1998. – 188 с.

Довгань Л.Є. Праця керівника, або Практичний менеджмент: Навчальний посібник. – К.: ЕксОб, 2002. – 383 с.

Завадський Й.С. Менеджмент. Т. 1: Підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів: У 3-х т. – 3-тє видання. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2002. – 537 с.

Задачи финансового менеджмента: Учебное пособие для вузов. – М.: Финансы, ЮНИТИ, 1998. – 248 с.

Засоби діагностики якості вищої освіти: Спеціаліста та магістра за спец. 050201 "Менеджмент організацій". – К.: М-во освіти і науки України, 2003. – 32 с. – (Галузеві стандарти вищої освіти).

Карамушка Л.М. Психологія освітнього менеджменту: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Либідь, 2004. – 423 с.

Карпенко А.О. Особливості особистісного компоненту психологічної готовності майбутніх менеджерів до професійної діяльності в системі освіти: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 104 с.

Козаков В.А. Психологія діяльності та навчальний менеджмент. Ч. 1. Психологія суб'єкта діяльності: Підручник: У 2-х ч. – К.: КНЕУ, 2000. – 243 с.

Коломінський Н.Л. Психологія менеджменту в освіті: (Соціально-психологічний аспект). – К.: МАУП, 2000. – 285 с.

Колпаков В.М. Стратегический кадровый менеджмент: Учебное пособие для студентов вузов: Ч. 1 / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко. – К.: МАУП, 2002. – 277 с.

Красильник О.К. Психологічні детермінанти становлення особистості менеджера в сучасних умовах: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 146 с.

Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: Підручник [для студентів вищих навчальних закладів] / О.Є.Кузьмін, О.Г.Мельник. – К.: Академвидав, 2003. – 414 с. – (Альма-матер).

Лесів І. Методи менеджменту в умовах ринкової економіки. – К.: Логос, 1998. – 185 с.

Лозниця В.С. Психологія менеджменту: Теорія і практика: Навчальний посібник. – К.: ЕксОб, 2001. – 511 с.

Луценко С.М. Феномен сучасного вчителя суспільних дисциплін як педагога-менеджера (особливості підвищення кваліфікації вчителя суспільних дисциплін як керівника навчального процесу): Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 204 с.

Макаренко Т.І. Моделювання та прогнозування у маркетингу: Навчальний посібник для студентів ВНЗ. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 154 с.

Мармаза О.І. Менеджмент в освіті: секрети успішного управління: Навчальне видання. – Х.: Основа, 2005. – 176 с. – (Б-ка журн. "Управління школою"; Вип. 11 (35)).

Маслікова І.В. Моніторингова система освітнього менеджменту: Навчальне видання. – Х.: Основа, 2005. – 139 с. – (Б-ка журн. "Управління школою"; Вип. 10 (34)).

Менеджмент для магистров: Учебное пособие для студентов вузов. – Сумы: Университ. книга, 2003. – 761 с.

Менеджмент, маркетинг и экономика образования: Нормативно-справочные документы. – Нижний Новгород: Fullmark, 2001. – дискета.

Менеджмент, маркетинг и экономика образования: Учебное пособие для системы повышения квалификации и переподготовки педагогических работников. – Нижний Новгород: НИМБ, 2001. – 618 с.

Менеджмент: Конспект лекций в схемах. – М.: ПРИОР, 2000. – 190 с. – (В помощь студ.).

Мозоль В.О. Тенденції розвитку інноваційних освітніх мереж в розвинутих англомовних країнах та в Україні: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 209 с.

Мороз І.В. Менеджмент і маркетинг в освіті: Навчально-методичний посібник / Переяслав-Хмельницький ДПУ. – К.: Освіта України, 2005. – 141 с.

Мурашко М.І. Менеджмент персоналу: Навчально-практичний посібник. – К.: Знання, 2002. – 311 с.

Муха О.С. Маркетинг освітніх послуг вищих навчальних закладів: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. – 162 с.

Немцов В.Д. Стратегічний менеджмент: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В.Д.Немцов, Л.Є.Довгань. – К.: ЕксОб, 2002. – 560 с.

Осовська Г.В. Основи менеджменту: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Кондор, 2003. – 553 с.

Піддубна О.С. Культура професійного спілкування менеджера загального навчального закладу: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 121 с.

Подсолонко О.А. Менеджмент: Теорія та практика: Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2003. – 369 с.

Приймак М.М. Маркетингова діяльність вищих навчальних закладів фізкультурного профілю у системі кадрового забезпечення сфери фізичної культури і спорту України: Автореф. дис... канд. наук з фізичного виховання і спорту. – К., 2003. – 17 с.

Реддин В.Дж. Тесты для менеджеров. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1997. – 288 с. – (Серия "1000 секретов успеха").

Рома М.М. Адаптивне управління закладом освіти як сучасна парадигма освітнього менеджменту: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 137 с.

Рудінська О.В.т.і. Менеджмент: Теорія менеджменту. Організаційна поведінка. Корпоративний менеджмент: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга: Ніка-Центр, 2002. – 335 с.

Сацков Н.Я. Практический менеджмент. Методы и приёмы деятельности руководителя. – Д.: Сталкер, 1998. – 448 с.

Симонов В.П. Педагогический менеджмент: 50 ноу-хау в украинских педагогических системах: Учебное пособие. – 3-е изд., испр. и доп. – М.: Пед. об-во России, 1999. – 426 с.

Симонов В.П. Педагогический менеджмент: Учебное пособие. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: РПА, 1997. – 264 с.

Сладкевич В.П. Современный менеджмент (в схемах): Опорный конспект лекций / В.П.Сладкевич, А.Д.Чернявский. – 2-е изд., доп. – К.: МАУП, 2002. – 151 с.

Слиньков В.Н. Делопроизводство и менеджмент: Практические рекомендации. – К.: Алерта, 2002. – 196 с.

Сухарський В.С. Менеджмент: [Навчальний посібник]. – 2-ге вид., доп., перероб. – Тернопіль: Астон, 2004. – 350 с.

Твердохліб М.Г. Інформаційне забезпечення менеджменту: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2000. – 208 с.

Туленков М.В. Вступ до теорії та практики менеджменту: Навчальний посібник. – К.: МАУП, 1998. – 136 с.

Туршу А.О. Культура ділового спілкування менеджера загальноосвітньої школи: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. – 120 с.

Управление бизнесом: Экспресс-курс для деловых людей / Авт.-сост. Г.В.Щекин. – 4-е изд., стереот. – К.: МАУП, 2004. – 232 с.

Уткин Э.А. Общий и стратегический менеджмент: Вопросы и ответы: Пособие для подготовки к экзамену / Э.А.Уткин, Т.В.Бутова. – М.: ИКФ "ЭКМОС", 2002. – 256 с.

Шегда А.В. Менеджмент: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Знання, 2002. – 583 с.

Штиленко Т.В. Мовний етикет сучасного менеджера освіти: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 114 с.

Щекин Г.В. Основы кадрового менеджмента: Учебник для студентов вузов. – 4-е изд., испр. – К.: МАУП, 2002. – 278 с.

Щекин Г.В. Практическая психология менеджмента. – К.: Украина, 1994. – 399 с.

Яценко З.В. Самоорганізація та саморегуляція діяльності менеджера освіти: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 121 с.

***

Андрієнко В. Комп'ютерна система фінансового менеджменту – основа ефективного управління вищим навчальним закладом // Освіта України. – 2007. – № 60, 14 серпня. – С. 2, 7.

Бай С. Вища менеджмент-освіта – шлях до професіоналізму / С.Бай, С.Юшин // Освіта. – 2005. – № 37/38. – С. 6-7.

Биков І., Сорочан Т. Маркетинг в освіті та зв'язки з громадськістю // Директор школи. – 2004. – № 45, грудень. – С. 2-7.

Бровченко А.К. Проблема формування професійної спрямованості особистості педагогічного університету на заняттях з психології менеджменту // Управління школою. – 2005. – № 19/21, липень. – С. 36-38.

Будзан Б. Бізнес-школа в умовах загострення конкуренції на ринку освіти в галузі менеджменту // Вища школа. – 2005. – № 2. – С. 42-49.

Волканова В. Менеджеру освіти про теоретичні основи управління / В.Волканова, Т.Мунтян // Директор школи. – 2007. – № 3/4, січень. – С. 3-43.

Воронько О. Маркетинг на ринку освітніх послуг: поняття та сутність освітньої послуги // Вища школа. – 2006. – № 5/6. – С. 84-88.

Гавриленко І. Маркетинг у системі управління ЗНЗ // Завуч. – 2006. – № 28, жовтень. – С. 3.

Гамаюнов В. Становлення дидактичного менеджменту в системі управління освітою // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5, № 2. – С. 87-92.

Гнатюк Д. Шкільний менеджмент: [Робота в командах] // Директор школи. – 2005. – № 42, листопад. – С. 8-10.

Денисенко Н. Структурування професійної підготовки майбутніх менеджерів у вищих навчальних закладах // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2007. – № 4. – С. 83-86.

Діагностичні методики: критеріальний підхід: Оцінювання навчального плану, досягнень учнів, компетентності педагогів, внутрішкільної культури та психологічного клімату, освітніх ресурсів. та менеджменту школи / В.В.Серіков, І.А.Зязюн, С.В.Ветров та ін. // Підручник для директора. – 2005. – № 5/6. – С. 37-63.

Дмитрук А.М. Соціонічні особливості менеджменту керівників освітніх закладів // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – № 3. – С. 65-67.

Дьяченко Б., Сорочан Т. Менеджмент освіти: [Оптимістична філософія управління] // Управління освітою. – 2000 – № 10, травень. – С. 7-10.

Заволкевич Л.Е. Развитие психологической гибкости как фактор эффективности менеджерской деятельности // Практична психологія та соціальна робота. – 2004. – № 1. – С. 1-29.

Калініна Л., Михайленко Т., Бурма В. Історичний контекст розвитку теорія менеджменту: Наука і практика управління // Освіта управління. – 2003. – Т. 6, № 2. – С. 63-72.

Карамушка Л. Принцип гуманізації управління як один з провідних принципів освітнього менеджменту // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5, № 4. – С. 41-61.

Карамушка Л. Психологія освітнього менеджменту, або як ефективно посіяти розумне, добре, вічне // Директор школи. – 2001. – № 25/27, липень. – С. 2-95.

Климчик І. Управлінські рішення як основа менеджерської діяльності директора ЗНЗ // Освіта і управління. – 2004. – Т. 4, № 2. – С. 79-82.

Козак В. Філософія національної педагогіки: коефіцієнт та шкільний менеджмент // Шляхи розвитку та вдосконалення системи післядипломної освіти: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24-25 листопада 1994 р. – К., 1995. – Ч. II. – 48-50.

Коломінський Н. Директор школи як менеджер освіти: Індивідні й особистісні властивості // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2000. – № 1. – С. 108-116.

Кондратенко Л.С. Сучасний директор-менеджер і педагогічні кадри // Магістр: Матеріали наукової конференції „Наукові пошуки молодих вчених”. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – С. 72-75.

Кравченко Л. Конвергентний менеджмент в освіті // Шлях освіти. – № 3. – С. 33-37.

Лях М.В. Педагогічний менеджмент А.С.Макаренка // А.С.Макаренко і соціальна педагогіка: Тези доповідей педагогічних читань до 115-річчя з дня народження А.С.Макаренка / Ред. кол.: Л.М.Артюшкіна, В.В.Бугаєнко, М.О.Лазарєв та ін. – Суми: СумДПУ, 2003. – С. 34-36.

Мармаза О. Інноваційний менеджмент у закладах освіти // Дайджест педагогічних ідей та технологій. – 2005. – № 1/2. – С. 60-69.

Маслікова І. Моніторингова система педагогічного менеджменту методичної служби як стратегічний механізм розбудови освітнього простору регіону // Освіта і управління. – 2004. – № 3/4. – С. 109-117.

Маслікова І.В. Методичний менеджмент як освітній феномен: теорія і практика продуктивного управління якістю людського ресурсу освітньої галузі // Управління школою. – 2007. – № 26. – С. 17-23.

Маслов В., Шаркунова В.В. Принципи менеджменту в установах освіти // Освіта і управління. – 1997. – № 1. – С. 77.

Матюшина Л. Менеджмент у системі виховної роботи ліцею // Рідна школа. – 2007. – № 1. – С. 19 – 21.

Менеджмент в освіті // Відкритий урок. – 2001. – № 20. – С. 22-25.

Менеджмент інноваційної діяльності // Шегда А.В. Менеджмент: Підручник. – К.: Знання, 2004. – Гл. 14. – С. 498-518.

Науменко О. Маркетинг освіти в контексті Болонського процесу // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9, № 2. – С. 94-98.

Ніколаєнко С. Створення сучасної моделі управління освітою на засадах освітнього менеджменту та маркетингу: Тези із доповіді Міністра освіти і науки України на Підсумковій колегії МОН України 17 серпня 2007 року "Якісна освіта – запорука самореалізації особистості" // Освіта України. – 2007. – № 59, 10 серпня. – С. 32.

Освіта Мелітополя: [Спецвипуск з проблем освітнього менеджменту] // Управління школою. – 2006. – № 10/12, квітень. – С. 2-29.

Пастовенський О. На часі – педагогічний менеджмент: [ПТО] // Освіта України. – 2007. – № 63, 22 серпня. – С. 5.

Підкурганна Г.О. Ідеї управління (менеджменту) в теорії і практиці вищої педагогічної освіти // Педагогіка і психологія. – 1996. – № 4. – С. 177-186.

Попов Ю.В. Концептуальні підходи в системі менеджменту якості освітньої діяльності вузу на основі принципів логістики / Ю.В.Попов, В.А.Гудков, В.Г.Кучеров // Педагогічне образование и наука. – 2006. – № 4. – С. 8-11.

Психологія педагогічного експерименту // Щербань П.М. Прикладна педагогіка: Навчально-методичний посібник. – К.: Вища школа, 2002. – С. 152-162.

Рожков О. Сучасний менеджмент якості науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу // Вища школа. – 2006. – № 5/6. – С. 34-39.

Санникова Н. Идеи социального менеджмента в теории и практике А.С.Макаренко // Социальная педагогика. – 2006. – № 2. – С. 39-46.

Словацький В. Кібернетичний метод у менеджменті освіти // Директор школи. – 2001. – № 38, жовтень. – С.1, 13-14.

Сорочан Т. Менеджер – це професійний керівник: Аналіз професійної управлінської діяльності керівників шкіл // Управління освітою. – 2006. – № 24, грудень. – С. 19-22.

Співаківський В. Менеджмент у системі освіти // Управління освітою. – 2007. – № 15, серпень. – С. 5-9.

Створення сучасної моделі управління освітою на засадах освітнього менеджменту та маркетингу: Тези із доповіді Міністра освіти і науки України на Підсумковій колегії МОН України 17 серпня 2007 року "Якісна освіта – запорука самореалізації особистості" // Освіта України. – 2007. – № 59, 10 серпня. – С. 32.

Сучасний менеджмент якості науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу / О.Величко, В.Іващенко, О.Ясев, О.Рожков // Вища школа. – 2006. – № 5/6. – С. 34-39.

Тимошенко Г. Організація самоменеджменту в процесі підготовки керівника ЗНЗ до управління якістю освіти // Освіта і управління. – 2007. – № 1. – С. 37-40.

Управлінська праця і менеджери // Шегда А.В. Менеджмент: Підручник. – К.: Знання, 2004. – Гл. 3. – С. 88-110.

Шахматолва Т. Повышение профессиональной квалификации: маркетинговый подход: [Опыт Новокузнецкого института повышения квалификации] // Народное образование. – 2006. – № 10. – С. 131-134.

Щербань В. Організація та управління магістерською підготовкою фахівців з маркетингу // Вища школа. – 2006. – № 3. – С. 63-67.

Планування. Проектування. Прогнозування. Інформаційні ресурси управління освітою

Макаренко Т.І. Моделювання та прогнозування у маркетингу: Навчальний посібник для студентів ВНЗ. – К.: Центр навч. літ., 2005. – 154 с.

Планування і проведення організаційно-виховної роботи серед студентів: Метод. рекомендації. – К.: ІЗМН, 1997. – 28 с.

Проблемы перспективного планирования высшего образования / Е.Н.Жильцов, Д.И. Чупрунов, Х.-Ю.Шульц и др.; Под ред. Г.Л.Таукача, Х.-Ю.Шульца. – К.: Вища школа, ; Берлин: Ин-т высшей школы, 1978. – 203 с.

***

Безруков В.И. Проектирование в управлении педагогическими системами // Педагогика. – 2005. – № 3. – С. 28-34.

Гиря О.О. Проектування систем внутрішкільного управління // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 85-87.

Горелікова Т. ВНЗ: теоретичні основи розвитку організаційної культури // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7, №3/ 4. – С. 23-30.

Гуржій А. Методологічні засади оцінювання та прогнозування розвитку вищої освіти в Україні / А.Гуржій, В.Гапон // Вища освіта України. – 2006. – № 1. – С. 23-31.

Елисеєв А. Планирование работы школы // Підручник для директора. – 2004. – № 1/2. – С. 12-25.

Іонова І.М. Проектування виховного процесу в школі // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 82-84.

Климчик І. Ділова кар'єра; принципи планування і управління // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7, №3/4. – С. 31-36.

Лапицька І. Стратегічне планування в освіті: Дистанційний курс для сучасного керівника // Управління освітою. – 2007. – № 16, серпень. – С. 6-10.

Манако А.Ф., Манако В.В., Павлов Т.П. Теорія і практика педагогічного проектування навчання за підтримки інформаційних і навчальних технологій // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2005. – Вип. 46, ч. 2. – С. 173-179.

Модель стратегічного планування: [Спецкурс "Перспективне та поточне планування; Проект українсько-канадський" Децентралізація управління професійним навчанням в Україні"] / Д.Харві, Г.Тавіщ, Т.Аванс, І.Лько // Підручник для директора. – 2006. – № 10. – С. 4-36.

Мануйленко В. Реалізація проектної функції в діяльності районного відділу освіти // Освіта і управління. – 2002. – Т. 3, № 3. – С. 113-117.

Моїсєєва А. Конструювання навчального плану школи / А.Моїсєєва, О.Моїсєєва // Підручник для директора. – 2006. – № 2. – С. 4-7.

Онищук Л. Проектування системи гуманістичного навчання і виховання: управлінський аспект // Освіта і управління. – 2004. – № 1. – С. 97-101.

Осадчий І. Проектно-цільове управління: програма розвитку навчального закладу // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 2. – С. 104-110.

Основні напрямки виховної роботи у вищих навчальних закладах // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2002. – № 7. – С. 3-5.

Перспективне та поточне планування: [Розробка програми управління якістю освіти, теоретична модель управління якістю освіти, етапи розробки програми управління якістю освіти та ін.] // Підручник для директора. – 2006. – № 7. – С. 25-65.

Планування роботи школи // Педагогіка в запитаннях і відповідях: Навчальний посібник / Л.В Кондрашова, О.А.Пермяков, Н.І.Зеленкова, Г.Ю. Лаврешина. – К.: Знання, 2006. – С. 228-234.

Погребняк Ю.В. Проектирование индивидуальных образовательных маршрутов как средство повышения профессиональной компетентности руководителя школы // Управління школою. – 2003. – № 34, грудень. – С. 25-28.

Порадник керівникові освітнього закладу: Річний план роботи школи: [Організація діяльності в навчальному році] // Директор школи. – 2001. – № 8. – С. 109-122.

Рогушина Т. Аналіз і планування контролю навчально-виховного процесу / Т.Рогушина, Л.Воронцова, Л. Заваріна // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2005. – № 13/16. – С. 83-86.

Розробка програми управління якістю освіти: [Спецкурс "Перспективне та поточне планування"] // Підручник для директора. – 2006. – № 8. – С. 43-51.

Ромадіна Л. Планування діяльності шкільних МО // Відкритий урок. – 2007. – № 11. – С. 53-60.

Рудяк Т. Метод проектів в управлінській діяльності директора школи // Директор школи. – 2006. – № 17, травень. – С. 11-12; Освіта і управління. – 2006. – Т. 9, № 2. – С. 45-47.

Сбруєва А. Прогностичні моделі розвитку школи майбутнього // Шлях освіти . – 2002. – № 4. – С. 29-35.

Управління щодо реалізації завдань виховної системи та планування виховної роботи у вищому закладі освіти // Виховна робота зі студентською молоддю: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – § 31. – С. 252-254.

Функція планування // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 95-111.

Система контролю

Берднікова С.Г. Управлінська модель поєднання організації творчої праці вчителів, контролю за процесом та моніторингу // Управління школою. – 2005. – № 16/18, червень. – С. 13-14.

Бикова В. Організація внутрішньошкільного контролю: теорія і реальність // Директор школи. – 2007. – № 6, лютий. – С. 13-17.

Буган Ю. Контроль за веденням шкільної документації / Ю.Буган, О.Козловська, Г.Свінних // Школа. – 2006. – № 3. – С. 78.

Буган Ю. Система роботи вчителя, яка підлягає контролю / Ю.Буган, О.Козловська, Г.Свінних // Школа. – 2006. – № 3. – С. 76-77.

Быкова В. Организация внутришкольного контроля: теория и реальность // Підручник для директора школи. – 2004. – № 1/2. – С. 26-45.

Воронка Г. Аудит організації навчально-педагогічного процесу в закладах вищої освіти та фінансування ВНЗ // Вища школа. – 2006. – № 1. – С. 72-78.

Гончаров Ю. Застосування системи рейтингових оцінок як засіб ефективного управління процесом євроінтеграції / Ю.Гончаров, Ю.Петін, О.Сальник // Економіка України. – 2005. – № 11. – С. 73-81.

Грищенко Л.О. Застосування моніторингових досліджень в управлінні якістю освіти навчального закладу // Управління школою. – 2006. – № 4, лютий. – С. 17-20.

Дзюба Т. Внутрішкільний контроль: суть, ознаки, ефективність // Директор школи. – 2004. – № 11, березень. – С. 11-17.

Книга обліку наслідків внутрішкільного контролю / В.Саврій, Г.Баранюк, В.Барвінок, В.Нечистяк // Управління школою. – 2007. – № 13. – С. 12-16.

Кузьміна О. Внутрішкільний контроль як функція управління // Директор школи. – 2001. – № 41. – С. 8-9.

Модель внутрішкільного контролю відвідування учнями навчальних занять: (На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 12.04.2000 р., № 646) // Директор школи. – 2004. – № 1, січень. – С. 4.

Нагорнова І.С. Внутрішньошкільний контроль викладання іноземної мови (з урахуванням специфіки предмету) // Le francais. – 2006. – № 17, septembre. – С. 17-21.

Павлова Н.К., Куляєва О.О., Никифорова О.М. Організація внутрішньошкільного контролю за станом викладання та якістю знань, умінь і навичок учнів з навчальних предметів: На допомогу керівникам шкіл // Управління школою. – 2004. – № 10, квітень. – С. 22-31.

Погрібняк С. Проблеми оцінювання управлінської діяльності керівника // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2002. – № 3. – С. 61-64.

Позняк Г. Мета, форми та види внутрішньошкільного контролю // Директор школи. – 2004. – № 14, квітень. – С. 12-15.

Пономарьова Г. Демократизація управління і контролю за вищим навчальним закладом // Вища школа. – 2006. – № 5/6. – С. 3-9.

Рогушина Т. Аналіз і планування контролю навчально-виховного процесу / Т.Рогушина, Л.Воронцова, Л. Заваріна // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2005. – № 13/16. – С. 83-86.

Сазоненко Г. Зовнішнє незалежне оцінювання як фактор розвитку сучасної школи: Управління якістю освіти // Освіта і управління. – 2007. – Т. 10, № 2. – С. 79-84.

Самікова І. Системний підхід до керівництва та контролю за педагогічною діяльністю вчителів // Рідна школа. – 2005. – № 3. – С. 12-13.

Семьонов П. Інформація для внутрішнього контролю // Підручник для директора. – 2005. – № 11/12. – С. 55-60.

Сметанський М. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів: проблеми, шляхи розв'язання // Вища школа. – 2004. – № 4. – С. 63-68.

Функція контролю // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 126-141.

Юрасюк О. Програми адміністративного контролю з предметів природничо-математичного циклу // Директор школи. – 2007. – № 6, лютий. – С. 18-21.

Якименко Ю. В. Вдосконалення системи контролю якості вищої технічної освіти і Болонський процес // Вища школа. – 2004. – № 5/6. – С. 80-85.

Моделювання управлінської діяльності

Макаренко Т.І. Моделювання та прогнозування у маркетингу: Навчальний посібник для студентів ВНЗ. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 154 с.

Панченко Л.Л. Формування вмінь математичного моделювання в процесі навчання майбутніх учителів математики: Автореф. дис... канд.. пед. наук: 13.00.02 / НПУ ім. М.П.Драгоманова – К., 2006. – 20 с.

Пінькас В.Г. Комп'ютерне моделювання навчального процесу а медичному університет: Автореф. дис... / Луганський держ. пед. ун-т ім. Т.Г.Шевченка. – Луганськ, 2001. – 20 с.

***

Берднікова С.Г. Управлінська модель поєднання організації творчої праці вчителів, контролю за процесом та моніторингу // Управління школою. – 2005. – № 16/18, червень. – С. 13-14.

Васильєв Ю.В. Системная модель управления школою // Вопросы психологи. – 1990. – № 6. – С. 82-85.

Ващенко Л. Моделі управління інноваційними процесами // Директор школи. Україна. – 2007. – № 12. – С. 8-20.

Ващенко Л. Модель управління інноваційними процесами в регіональній освіті // Управління освітою. – 2004. – № 21. – (Вкладка).

Вікторів В. Нові моделі управління освітою // Вища освіта України. – 2005. – № 2. – С. 66-71.

Ворон М. Моделі інноваційного розвитку шкіл України / М.Ворон, Ю.Найда // Управління освітою. – 2007. – № 22, листопад. – С. 29-31.

Ворон М., Найда Ю. Моделі інноваційного розвитку шкіл України // Підручник для директора. – 2007. – № 11. – С. 66-69.

Гришина І.В. Модель самооцінки шкіл, розроблена у проекті // Управління школою. – 2007. – № 24. – С. 37-39.

Дахин А. Моделирование образовательной компетентности // Народное образование – 2007. – № 7. – С. 166-188.

Довбиш І. Модель державно-громадського управління ЗНЗ // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2006. – № 1, січень-лютий. – С. 69-75.

Душко В.Н. Побудова оптимальної та раціональної моделі управління системами служб школи модульного типу // Управління освітою. – 2005. – № 33, листопад. – С. 10-20.

Ельбрехт О. Наукове обґрунтування і розробка моделі адаптивного управління навчальним процесом основної школи з поглибленим вивченням предметів гуманітарного циклу // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6, № 3. – С. 35-48.

Зоц В. Варіативні моделі школи // Управління освітою. – 2005. – № 22, листопад. – С. 6.

Калініна Л. Автоматизована система управління „Школа”: моделювання і технологія використання // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9, № 1. – С. 61-77.

Калініна Л. Концептуальна модель системи управління ЗНЗ з позицій системно-кібернетичного підходу // Освіта і управління. – 2004. – № 3/4. – С. 7-18.

Коваленко О.М. Теоретична модель виховної роботи у вищому навчальному закладі в умовах загрози світової екологічної катастрофи / О.М.Коваленко, В.О.Коваленко // Педагогіка і психологія. – 2006. – № 3. – С. 55-64.

Колесников В.И. Русская модель высшего образования в свете Великой Победы / В.И.Колесников, Ю.Г.Круглов, Е.В.Олесюк // Педагогика. – 2005. – № 3. – С. 3-9.

Краевский В.В. Моделирование в педагогическом исследовании // Введение в научное исследование: Учебное пособие / Под ред. В.И.Журавлева. – М., 1988. – С. 107-122.

Красновський В.М. Сучасні моделі освіти і глобалізація освітнього простору // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – № 4. – С. 62-66.

Кремень В. Ресурси освітніх змін: [Державно-громадська модель управління освітніми змінами] // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2001. – № 4. – С. 6-14.

Кривонос І.Ф. Модель процесу становлення передового педагогічного досвіду // Вища і середня педагогічна освіта: Науково-методичний збірник. – К.: Вища школа, 1993. – Вип. 16. – С. 74-86.

Крутенко О.В. Модель-схема виховної системи загальноосвітньої школи // Виховна робота в школі. – 2007. – № 2. – С. 27-37.

Кулішенко Л.А. Інформаційна модель національного виховання: На матеріалі сучасної освітянської преси // Вісник Сумського державного університету. Сер.: Філологічні науки. – 2006. – № 3 (87). – С. 43-49.

Модель асоціативного управління ліцеєм із загальною середньою і мистецькою освітою / А.Єрмола, Р.Савіних, Н.Лагутіна, Л.Ампілогова // Директор школи. – 2006. – № 41, листопад. – С. 1-32. – (Спецвипуск).

Модель загальних методів навчання // Бондар В. Дидактика: Підручник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. – К.: Лебідь, 2005. – С. 87-91.

Модель підготовки фахівців з інноваційних здоров'яформувальних технологій / М.П.Гребняк, О.Б.Єрмаченко, В.В.Машиністов, В.В.Ніколаєнко // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2007. – № 2. – С. 137-141.

Модель стратегічного планування: [Спецкурс "Перспективне та поточне планування; проект українсько-канадський" Децентралізація управління професійним навчанням в Україні"] / Д.Харві, Г.Тавіщ, Т.Аванс, І.Ілько // Підручник для директора. – 2006. – № 10. – С. 4-36.

Моделювання методів управління навчальним закладом // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 213-229.

Ненько В.П. Модель школи, актуальної на всі часи // Педагогіка толерантності. – 2007. – № 1 (4, 2006). – С. 115-118.

Ніколаєнко С. Побудова сучасної освітньої управлінської моделі як здійснення стратегічного кроку до підвищення якості управлінської діяльності: Тези із доповіді Міністра освіти і науки України на Підсумковій колегії МОН України 17 серпня 2007 року "Якісна освіта – запорука самореалізації особистості" // Освіта України. – 2007. – № 59, 10 серпня. – С. 31-32.

Ніколаєнко С. Створення сучасної моделі управління освітою на засадах освітнього менеджменту та маркетингу: Тези із доповіді Міністра освіти і науки України на Підсумковій колегії МОН України 17 серпня 2007 року "Якісна освіта - запорука самореалізації особистості" // Освіта України. – 2007. – № 59, 10 серпня. – С. 32.

Новак В. Оновлена модель управління освітою // Управління освітою. – 2004. – № 3, лютий. – С. 4-5.

Огієнко О.І. Моделі розвитку відношень між особистістю та колективом // Творча спадщина А.С.Макаренка у контексті сучасної педагогічної науки і практики: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції. – Суми – Харків – Полтава, 1998. – С. 114-116.

„Освіта столиці 2006–2010 рр.”: Офіційні документи на допомогу керівникам освіти: [Концепція розвитку столичної освіти. Модель національної школи] // Все для вчителя. – 2007. – № 9. – С. 24-31.

Павлютенков Є.М. Моделювання педагогічних процесів: [Модель школи] // Управління школою. – 2007. – № 10. – С. 2-28.

Програма дослідно-експериментальної діяльності щодо впровадження моделі освітнього округу: Додаток 4 // Управління школою. – 2006. – № 32/33, листопад. – С. 41.

Рева О.М. Шляхом Болонського процесу: комплекс моделей кваліметрії і узгодженості рівнів навчальних досягнень студентів у різних оцінних системах // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2007. – Вип. 50. – С. 3-7.

Ротфорт Д.В. Організаційно-педагогічна модель адаптивної школи // Управління школою. – 2007. – № 19/21. – С. 33-36.

Сбруєва А. Прогностичні моделі розвитку школи майбутнього // Шлях освіти. – 2002. – № 4. – С. 29-35.

Співаковський О.В. Про моделі управління якістю підготовки студентів // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2005. – № 6. – С. 7-12.

Створення сучасної моделі управління освітою на засадах освітнього менеджменту та маркетингу: Тези із доповіді Міністра освіти і науки України на Підсумковій колегії МОН України 17 серпня 2007 року "Якісна освіта – запорука самореалізації особистості" // Освіта України. – 2007. – № 59, 10 серпня. – С. 32.

Степанко Г., Бургін М. Моделі в системах управління освітою // Шлях освіти. – 1998. – № 3. – С. 218-32.

Степанов Е. Диагностические методики, используемые при моделировании воспитательной системы // Воспитание школьников. – 2007. – № 4. – С. 23-27.

Степанов Е. Технология моделирования и построения воспитательной системы // Воспитание школьников. – 2006. – № 7. – С. 2-5.

Степашко В. Матрична модель системи управління науково-дослідною роботою вищих навчальних закладів // Шлях освіти. – 2007. – № 1. – С. 24-28.

Україна. МОН. Про проведення науково-дослідної та експериментальної роботи зі створення цілісної моделі художньо-естетичної освіти та виховання в ЗНЗ України: Наказ від 07.10.05 р., № 578 // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2005. – № 31/32. – С. 22-24.

Фалько М. Модель вчителя-дослідника // Педагогічні науки: Збірник наукових праць. – Суми: СумДПУ, 2001. – С. 41-47.

Хиту М. Инновационная образовательная деятельность вуза: модель и субъект: [Об американском опыте получения высшего образования специалистами-практиками] / М.Хиту, В.Е.Генин // СОЦИС. – 2003. – № 10. – С. 61-66.

Цикин В.А. Теория самоорганизации – современная парадигма образования и формирования модели учителя // Практична філософія. – 2003. – № 1. – С. 174-182.

Цикин В.А., Наумкина Е.А. Формирование синергетической модели образования // Педагогічні науки: Збірник наукових праць / Ред. кол.: М.О.Лазарєв та ін. – Суми, 2000. – С. 106-118.

Чернікова Т. Організаційні моделі школи // Підручник для директора. – 2007. – № 3. – С. 17-36.

Робота з кадрами: організаторські здібності та управлінська майстерність

Анцупов А.Я. Конфликтология: Учебник для вузов / А.Я.Анцупов, А.И.Шипилов. – М.: ЮНИТИ, 2000. – 551 с.

Бабосов Е.М. Конфликтология: Учебное пособие для студентов вузов. – 2-е изд., стер. – Минск: ТетраСистемс, 2001. – 461 с.

Байхэм У.С. Воспитай своего лидера: Как находить, развивать и удерживать в организации талантливых руководителей / У.С.Байхэм, О.Б.Смит, М.Д.Пизи. – М.: Издат. дом «Вильямс», 2002. – 411 с.

Бандурка А.М. Конфликтология: Учебное пособие для вузов / А.М.Бандурка, В.А.Друзь. – Х.: Оригинал, 1997. – 355 с.

Берн Э. Лидер и группа: О структуре и динамике организаций и групп: Пер. с англ. – Екатеринбург: ЛИТУР, 2002. – 319 с.

Василенко В.О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. – К.: ЦУЛ, 2002. – 419 с.

Вершинин М.С. Конфликтология: Конспект лекций. – СПб., 2000. – 59 с. – (Высшее профессиональное образование).

Вишнякова Н.Ф. Конфликтология: Учебное пособие для слушателей системы повышения работников образования. – 3-е изд. – Минск: Университетское, 2002. – 318 с.

Волков И.П. Руководителю о человеческом факторе: социально-психологическая практика. – Л.: Лениздат, 1978. – 222 с.

Гарбузова Г.С. Роль особистості керівника загальноосвітнього навчального закладу у профілактиці конфліктів учасників навчально-виховного процесу: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 161 с.

Генсон М.Е. Керування освітою та організаційна поведінка: Перекл. з англ. – Львів: Літопис, 2002. – 378 с. – (Освіта).

Горбенко О.В. Науково-методичне обґрунтування кадрової потреби сфери фізичної культури і спорту в Україні: Автореф. дис... – Львів, 2002. – 20 с.

Донцов А.И. Психология коллектива: Учебное пособие. – М.: МГУ, 1984. – 204 с.

Сльникова Г.В. Управлінська компетентність. – К.: Редакція загальнопед. газет, 2005. – 127 с. – (Б-ка "Шкільного світу").

Жебровський Б.М. Формування професійної готовності директора школи до управління якістю освіти: Автореф. дис... канд. пед. наук. – К., 2002. – 20 с.

Запобігання конфліктним ситуаціям у навчальному процесі // Щербань П.М. Прикладна педагогіка: Навчально-методичний посібник. – К.: Вища школа, 2002. – 215 с.: іл.

Козырев Г.И. Введение в конфликтологию: Учебное пособие для студентов вузов, обучающихся по пед. спец. – М.: ВЛАДОС, 1999. – 174 с. – (Учебное пособие для вузов).

Колот А.М. Мотивація стимулювання й оцінка персоналу: Навчальний посібник. – К.: Б. в., 1998. – 224 с.

Колпаков В.М. Стратегический кадровый менеджмент: Учебное пособие для студентов вузов / В.М.Колпаков, Г.А.Дмитренко. – 2-е вид., перераб. и доп. – К.: МАУП, 2005. – 748 с.

Посчиталюк Н.Ю. Творческий стиль деятельности: Педагогический аспект. – Казань: Изд-во Казанского ун-та, 1989. – 204 с.

Реморенко І. Різне управління різною освітою: Книжка для розумного керівника. – К.: ВД "Шкіл. світ", Видав. Л.Галіцина, 2006. – 128с. – (Б-чка "Шкіл. світу").

Савченко Л.О. Формування готовності студента до організаторської діяльності в навчальному процесі педагогічних вузів: Автореф. дис... – Х., 1994. – 16 с.

Тренин Н.Н. Управление конфликтами: Учебно-практическое пособие. – М.: Из-во ПРИОР, 1999. – 96с.

Цыгичко В.Н. Руководителю о принятии решений. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: ИНФРА-М, 1996. – 272 с.

Шевцова Л.В. Кадрова політика в галузі освіти (на прикладі Сумської області): Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2004. – 114 с.

Щекин Г.В. Организация и психология управления персоналом: Учебно-методическое пособие. – К.: МАУП, 2002. – 831 с.

***

Алфімов В. Акмеологічна карта розвитку і саморозвитку управлінської майстерності керівника школи / В.Алфімов, Т.Істягіна, Е.Степаненко // Рідна школа. – 2005. – № 5. – С. 45-46.

Антонова-Турченко О. Поведінка людей у конфліктних ситуаціях // Завуч. – 2002. – № 19, липень. – С. 18-21.

Балацкий Е. Институциональные конфликты в сфере высшего образования // Свободная мысль. – 2005. – № 11. – С. 23-38.

Бірюкова Л.А. Складові педагогічної майстерності керівника шкільного хору // Педагогічні науки: Збірник наукових праць / Ред. кол.: М.О.Лазарєв та ін. – Суми, 2001. – С. 168-177.

Богуславський С. Найти свой образ: Десять советов директора школы молодому учителю // Народное образование. – 1990. – № 5. – С. 84-89.

Бойко С., Медяник А., Стецюк Н. Інноваційні підходи до організації роботи з педколективом // Освіта. Технікуми. Коледжі: Навчально-методичний журнал. – 2007. – № 3(18). – С. 17-20.

Борисова Л.Г. Мониторинг школьных конфликтов: причины, выводы, рекомендации / Л.Г.Борисова, А.Н.Дахин // Педагогические технологии. – 2005. – № 1. – С. 57-71.

Борисова О., Логінова Г., Мдивані М. Діагностика управлінських здібностей // Психолог. – 2003. – № 46, грудень. – С. 4-8.

Вікторів В. Кадровий потенціал освіти в системі управління її якістю // Вища освіта України. – 2004. – № 4. – С. 89-93.

Войцихова А.І. Виховуємо лідерів: Програма спецкурсу "Розвиток комунікативних та організаційних здібностей": [Психологічна характеристика спілкування, закономірності спілкування та взаємодії людей, особистість як об'єкт спілкування] // Психологічна газета. – 2006. – № 14, липень. – С. 2-31; № 15, серпень. – С. 3-20.

Гадецький М.В. Керівнику навчального закладу – професійну підготовку // Управління школою. – 2005. – № 19/21, липень. – С. 13-14.

Гнедич В. Вплив практичних занять на формування кадрового потенціалу // Освіта. Технікуми. Коледжі: Навчально-методичний журнал. – 2007. – № 2(17). – С. 25-30.

Громовий В. Нова парадигма лідерства // Завуч. – 2007. – № 9, березень. – С. 13.

10 помилок слабкого керівника // Управління освітою. – 2007. – № 23, грудень. – С. 31-32.

Ділова кар'єра в менеджменті // Шегда А.В. Менеджмент: Підручник. – К.: Знання, 2004. – Гл. 9. – С. 251-276.

Дзюба Т. Комплекс методик для діагностики психологічної готовності керівника школи до взаємодії в умовах конфлікту: Конфлікти: виявлення та управління // Завуч. – 2007. – № 1, січень. – (Вкладка).

Дзюба Т. Конфліктологічна компетентність директора школи // Шлях освіти. – 2004. – № 1. – С. 29-34.

Дробноход М., Левицький В. Проблема формування української еліти в Україні // Освіта і управління. – 1997. – Т. 1, № 4. – 29-37.

Елкін М.В. Формування професійної компетенції майбутніх керівників сільської школи в умовах магістратури // Управління школою. – 2007. – № 33. – С. 29-31.

Євтух М. Психолого-педагогічні засади підготовки фахівців з управління у соціокультурній сфері з урахуванням європейських стандартів / М.Євтух, В.Локшин // Рідна школа. – 2005. – № 11. – С. 21-23.

Ефективність керівництва: критерії оцінки // Управління освітою. – 2007. – № 23. – С. 9.

Жебровський Б. Рекомендації щодо покращення роботи з учительськими кадрами // Управління освітою. – 2002. – № 5, березень. – С. 8-9.

Журавлев А.А. Коммуникативные качества личности руководителя и эффективность руководства коллективом // Психологический журнал. – 1983. – Т 4, № 1. – С. 57-68.

Калган С. Доповідь про свободу: Адміністрування в системі вищої освіти демократичного суспільства // Управління освітою. – 2002. – № 12, червень. – С. 6-7.

Карамушка Л., Корень Л. Задоволеність персоналу освітніх організацій роботою: зміст, структура та основні психологічні детермінанти // Освіта і управління. – 2005. – Т. 8, № 3/4. – С. 55-57.

Кезіна І. Базовий стандарт професійної діяльності директора школи // Директор школи. – 2004. – № 29/30, серпень. – С. 3-10

Керівництво та лідерство // Шегда А.В. Менеджмент: Підручник. – К.: Знання, 2004. – Гл. 7. – С. 186-220.

Керувати ефективно // Управління освітою. – 2007. – № 23, грудень. – С. 10-11.

Клименко Т. Педагогічна рада як основний чинник колегіального управління школою: [Семинар-тренінг для директора ЗНЗ] / Т.Клименко, І.Огорілко // Управління освітою. – 2006. – № 4, лютий. – С. 4-5.

Климчик І. Ділова кар'єра; принципи планування і управління // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7, №3/4. – С. 31-36.

Королева В.В. Информационная поддержка специалиста – важная составляющая кадровой политики // Информатика и образование. – № 11. – С. 17-21.

Королюк С. Сформувати складно, але можливо: [Адаптивний стиль керівника освіти, керівника ЗНЗ] // Управління освітою – 2006. – № 6, березень. – С. 6.

Королюк С. Управління спілкування: гендерний підхід: робота з кадрами // Директор школи. – 2005. – № 36, вересень. – С. 6-7.

Корсак К. Підготовка лідерів те еліти для ХХІ століття в системі освіти // Директор школи. – 2003. – № 12, березень. – С. 3-5.

Кречківський А.Ф. Майстер хорової справи – наставник учителів музики // Музичний ландшафт України (регіони, школи, індивідуальності): Збірка наукових праць / Ред. кол.: О.Г.Стахевич та ін. – Суми, 2000. – С. 75-80.

Крижанівська Р. Коли лідер – жінка // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2000. – № 1. – С. 136-139.

Кузь В. Кадри для „школи нового покоління” // Вища освіта України. – 2002. – № 3. – С. 31-36.

Кузьмин А.В. Компонентный состав структуры психической регуляции профессиональной деятельности руководителя // Журнал прикладной психологии. – 2006. – № 5. – С. 24-28.

Лазарев М.О. Підготовка педагога-керівника і вчителів до інноваційної дослідницької діяльності в школах нового типу // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 109-119.

Литвиненко Л.І. Конфлікт... що робити? / Л.І.Литвиненко, Л.Г.Царенко // Психологічна газета. – 2005. – № 12, червень. – (Вкладка).

Литвинюк Л. Індивідуальний підхід при педагогічному стимулюванні професійного зростання вчителів загальноосвітніх навчальних закладів: Директору школи // Рідна школа. – 2005. – № 7. – С. 16-18.

Литвицька Л. Позитивна „Я-концепція” керівника // Управління освітою. – 2005. – № 7, квітень. – С. 7.

Личность и стиль деятельности директора // Шакуров Р.Х. Социально-психологические основы управления: Руководитель и педагогический коллектив. – М., 1990. – С. 25-62.

Мармаза О.І. Реалізація фасилітаторської функції керівника у процесі розробки стратегії навчального закладу: [Роль фасилітатора: спрямування колектива у необхідне творче русло] // Управління школою. – 2007. – № 19/21. – С. 2-4.

Маслікова І.В. Технологія управління розвитком професійної кар'єри педагогічних кадрів // Управління школою. – 2007. – № 1. – С. 2-9.

Мельник В. Формування системи управлінської підготовки керівника ЗНЗ // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2006. – № 6. – С. 89-93.

Методи доведення управлінських рішень до виконавців // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 314-331.

Методи розробки управлінських рішень // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 276- 314.

Митина Л. Стиль керівництва: психологічна характеристика і методика изучения // Підручник для директора. – 2004. – №1/2. – С. 82-88.

Михайлов Г.С. Соотношение профессиональных способностей к принятию и исполнению решений на разных уровнях управленческой иерархии / Г.С.Михайлов, И.И.Бакулин // Журнал прикладной психологии. – 2005. – № 1. – С. 45-54.

Моисеев А. Думать некогда? Будем действовать?: [Об индивидуальной управленческой концепции руководителя общеобразовательной школы] // Народное образование – 1991. – № 1. – С. 32-40.

Мунтян Т. Як стати керівником-професіоналом? // Директор школи. – 2005. – № 13. – С. 5-7.

Наливайко Г. Керівництво самоосвітньою діяльністю вчителів // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 3. – С. 192-197.

Несторенко К. Клубне життя освітніх лідерів: Організація клубу директорів „Майстер” // Управління освітою. – 2007. – № 23, грудень. – С. 21-24.

Нифонтов В. Субординация и координация, административные меры и творческое сотрудничество // Директор школи. – 2002. – № 1. – С. 26-29.

Нормативно-правове забезпечення навчального процесу: Розподіл функціональних обов'язків між керівниками школи // Все для вчителя. – 2001. – № 10, квітень. – (Вкладка).

Орбан-Лембрик Л. Психологія професійної управлінської діяльності // Освіта і управління. – 2005. – Т. 8, № 3/4. – С. 58-66.

Огієнко О.І. Моделі розвитку відношень між особистістю та колективом // Творча спадщина А.С.Макаренка у контексті сучасної педагогічної науки і практики: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Суми – Харків – Полтава, 1998. – С. 114-116.

Основные требования к руководителю школы и оценка им своей деятельности // Основы внутришкольного управления / Под ред. П.В.Худомского. – М., 1987. – С. 147-153.

Особистісно-професійні риси керівника закладу освіти // Щербань П.М. Прикладна педагогіка: Навчально-методичний посібник. – К.: Вища школа, 2002. – С. 147-151.

Павлютенков Є.М. Конфлікти: сутність подолання / Є.М.Павлютенков, В.В.Крижко // Управління школою. – 2007. – № 11, – С. 4-13; № 16. – (Вкладка).

Павлютенков Є.М. Професійне становлення директора школи / Є.М.Павлютенков, Ю.В.Погребняк // Управління школою. – 2005. – № 16/18, червень. – С. 2-10.

Палієва Т. Системний аналіз – одна із функцій керівника школи: управління за результатами // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2004. – № 2/3. – С. 94-101.

Пасечнікова Л. Розвиток у керівника ЗНЗ вмінь самоаналізу результатів управлінської діяльності // Директор школи. – 2005. – № 31/32. – С. 3-25.

Петруся Ю.Е. Студент и управление институтом: [О демократизации вузовской жизни] // Вестник высшей школы. – 1988. – № 11. – С. 73-76.

Пилипчик Н. Мистецтво управління: мотиваційно-цільовий підхід // Директор школи. – 2003. – № 43, листопад. – С. 16.

Підготовка та прийняття управлінських рішень // Шегда А.В. Менеджмент: Підручник. – К.: Знання, 2004. – Гл. 11. – С. 340-400.

Плескунов В.М. Роль организационных форм обучения в формировании умений работать в коллективе // Новые исследования в педагогических науках / Сост. И.К.Журавлев. – М.: Педагогика, 1987. – Вып. 1 (49). – С. 43-45.

Погрібняк С. Проблеми оцінювання управлінської діяльності керівника // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2002. – № 3. – С. 61-64.

Приходьмо Ю. Цінності та ціннісні орієнтації керівних кадрів освіти // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6, № 4. – С. 78-85.

Программа „Школы управленческого мастерства” // Класный руководитель. – 2003. – № 4. – С. 6-18.

Пять правил грамотного спора // Директор школи. – 2004. – № 40, жовтень. – С. 22-23.

Самоделов В.Г. Образовательная и кадровая политика округа: инновационные решения и практическая деятельность // Информатика и образование. – № 11. – С. 3-5.

Самохвалова І.Ю. Пошук шляхів ефективного керівництва педагогічним колективом // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ, 2003. – С. 78-81.

Секун В.И. Роль руководителя в обеспечении нормального социально-психологического климата и дисциплинированности в коллективе // Психологический журнал. – 1987. – Т. 8, № 6. – С. 110-117.

Семенов М.А. Формирование общего способа решения класса задач в условиях коллективной деятельности // Вопросы психологии. – 1987. – № 3. – С. 64-70.

Слуцкий В. Слагаемые управленческой компетентности директора школы // Воспитание школьников. – 2007. – № 4. – С. 14-18.

Смирнова О.Г. Особиста привабливість керівника // Шляхи розвитку та вдосконалення системи післядипломної освіти: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24–25 листопада 1994 р. – К., 1995. – Ч. 2. – С. 153-154.

Соколянська І.Т. Дистанційна освіта - реальний і ідеальний шлях підвищення професійної компетентності керівника // Управління школою. – 2007. – № 22/23. – С. 11-34.

Сорокін Б. Командно-адміністративна система в освіті як вища стадія її демократизації: Роздуми під час та після засідання колегії Міносвіти України // Освіта. – 1992. – 22 вересня

Сорочан Т. Професіоналізм керівника школи: Експериментальна система розвитку його управлінської діяльності // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 3. – С. 79-86.

Сорочан Т. Управління професійне: Наукові основи управління сучасною школою. Ретроспективи // Управління освітою. – 2007. – № 3, лютий. – С. 22-24.

Сорочан Т. Характеристика професіоналізму управлінської діяльності керівників шкіл на засадах компетентнісного підходу // Шлях освіти. – 2005. – № 3. – С. 9-12.

Соскида Л. Конфлікти та шляхи їх мирного усунення // Директор школи. – 2005. – № 40, жовтень. – С. 23-24.

Стадник О.Д. та ін. Підготовка педагогічної еліти шляхом інтеграції науки і освіти // Педагогічні науки: Збірник наукових праць / Ред. кол.: М.О.Лазарєв та ін. – Суми, 2000. – С. 322-328.

Студенту – навьки руководителя коллектива / А.Г. Циприс, Ю.В. Самылычев // Вестник высшей школы. – 1987. – № 5. – С. 32-35.

Тандура Г.О. Підвищення ефективності управлінської діяльності шляхом її автоматизації // Управління школою. – 2007. – № 29. – С. 25-31.

Тимошко Г. Роль громадських і державних інституцій у вихованні жінки-лідера // Шлях освіти. – 2002. – № 3. – С. 36-37.

Товажнянський Л., Романовський О. Керівник – професіонал нової формації: Нові аспекти удосконалення вищої технічної освіти на сучасному етапі // Вища освіта України. – 2002. – № 1. – С. 34-39.

Третяк В. Мистецтво управляти людьми // Директор школи. – 2002. – № 47, грудень. – С. 1-3.

Тюрина П. Кар'єра: раз і назавжди, чи існують варіанти // Директор школи. – 2001. – № 48, грудень. – С. 6.

Фатеев Н.М. Влияние особенностей управления на социально-психологический климат коллектива // Вопросы психологии. – 1986. – № 1. – С. 102-108.

Чернігова Т. Кадровий потенціал шкільної організації: Програма підготовки фахівців: Спецкурс „Системно-комплексна організація” // Підручник для директора. – 2007. – № 11. – С. 4-17.

Чикало В.Г. Аналітична діяльність суб'єкта управління навчальним процесом // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції, 22 квітня 2003 р. / В.Ф.Живодьор, О.Г.Козлова, М.О.Лазарев та ін. – Суми: СумДПУ, 2003. – С. 75-78.

Шаргородська С. Психологія управлінського спілкування: практичні поради: Заняття з елементами тренінгу // Завуч. – 2007. – № 30, жовтень. – С. 3-6.

Шкурко Я. Комунікативні характеристики жінки-директора: Вплив на особливості управлінської взаємодії // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2004. – № 4. – С. 80-85.

Щербина Т.В. Конфлікти. Класифікація і специфіка їх розв'язання // Управління школою. – 2004. – № 13, травень. – С. 19-21.

Юрчук Л. Управління колективом педагогів: шляхи формування ефективної команди // Освіта і управління. – 2002. – Т. 3, № 3. – С. 88-98.

Психологія управлінської діяльності

Агеев В.С. Межгрупповое взаимодействие: социально-психологические проблемы. – М., 1990. – 240 с.

Андреев В.И. Конфликтология, искусство спора, ведения переговоров, разрешения конфликтов, – Мн., 1995. – 126 с.

Биркенбиль В.Ф. Коммуникационный тренинг: Наука общения для всех: Пер. с нем. – М.: ФАИР-ПРЕСС, 2002. – 351 с. – (Популярная психология).

Бойко В.В. Социально-психологический климат коллектива и личность / В.В.Бойко, А.Г. Ковалев, В.Н. Панферов. – М.: Мысль, 1983. – 207 с.: ил.

Бороздин Г.В. Психология делового общения: Учебное пособие. – М.: ИНФРА. – М., 2000. – 224 с.

Васильев Н.Н. Тренинг преодоления конфликтов. – СПб.: Речь, 2002. – 170 с. – (Психологический тренинг).

Вершинин М.С. Конфликтология: Конспект лекций. – СПб.: Изд-во Михайлова А.А., 2000. – 59 с.

Вишнякова Н.Ф. Конфликтология: Учебное пособие для слушателей системы повышения работников образования. – Мн.: Университетское, 2002. – 318 с.

Генов Ф. Психология управления: Основные проблемы: Пер. с болг. / Ф.Генов; Общ. ред. и вступ. статья Б. Ломова, В.Венды. – М.: Прогресс, 1982. – 422 с.: ил.

Гуменюк О.Є. Психологія впливу. – Тернопіль, 2003. – 304 с.

Донцов А.И. Психология коллектива: Учебное пособие. – М.: МГУ, 1984. – 204 с.

Друзенко А.И. Как нам работается...: Что составляет климат коллектива. – М.: Политиздат, 1976. – 144 с.

Кайдалов Д.П., Суименко Е.И. Психология единоличия и коллегиальности: Вопросы теории и практики взаимодействия руководителя и коллектива. – М.: Мысль, 1979. – 254 с.

Ковальков А.Г. Коллектив и социально-психологические проблемы руководства. – 2-е изд., доп. – М.: Политиздат, 1978. – 279 с.

Козлов Н.И. Как относиться к себе и людям, или Практическая психология на каждый день. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: АСТ-Пресс, 1998. – 320 с.

Козырев Г.И. Введение в конфликтологию: Учебное пособие для студентов обучающихся по педагогическим специальностям. – М.: ВЛАДОС, 2001. – 174 с.

Конфликтология: Учебное пособие для студентов вузов / В.П.Ратников, В.Ф.Голубь, Г.С. Лукашева и др.; Под ред. В.П.Ратникова. – М.: ЮНИТИ, 2002. – 512 с.

Крам Т.Ф. Управление энергией конфликта: Как превратить работу в творчество: Пер. с англ. / Отв. ред. А.А.Стативка. – М.: АСТ Рефл-бук, 2001. – 283 с. – (Технологии управления и менеджмента).

Красношевський І.О. Причини виникнення конфліктів у педагогічних колективах та методи їх вирішення: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 92 с.

Кристофер Э., Смит Л. Тренинг лидерства: Пер. с англ. – СПб., 2001. – 317 с. – (Эффективный тренинг).

Крутецкий В.А. Основы педагогической психологии. – М.: Просвещение, 1972. – 256 с. – (Библиотека директора школы).

Любимов А.Ю. Мастерство коммуникации. – 3-е изд. – М.: КСП +, 2002. – 325 с. – (Б-ка NLP).

Малиненко Т.І. Психологічні особливості процесу ціле покладання у керівників вищих навчальних закладів: Автореф. дис... канд. психологічних наук. – Одеса, 2005. – 19 с.

Манилюк Ю.С. Креативність як чинник професійної успішності керівника дошкільного навчального закладу: Автореф. дис... канд. психологічних наук. – К., 2007. – 18 с.

Маценко В. Технологія іміджу. – К.: Плавник, 2005. – 95 с. – (Психологічний інструментарій).

Муздыбаев К. Психология ответственности. – Л.: Наука, 1983. – 240 с.

Ночевник М.Н. Человеческое общение. – М., 1988. – 127 с.

Обозов Н.Н. Психология межличностных отношений. – К.: Лыбидь, 1990. – 192 с.

Обозов Н.Н. Психология работы с людьми: Советы руководителю: Учебное пособие / Н.Н.Обозов, Г.В.Щекин. – К.: МАУП, 2004. – 232 с.: ил.

Общение и оптимизация совместной деятельности / Под ред. Г.М.Андреевой. – М.: Изд-во МГУ, 1987. – 300 с.

Петровская Л.А. Компетентность в общении: Социально-психологический тренинг. – М.: Изд-во МГУ, 1989. – 215 с.

Почепцов Г. Имиджелогия: Теория и практика. – К.: АДЕФ-Ц УКРАИНА, 1998. – 390 с.

Почепцов Г. Коммуникативные технологии XX века. – К., 1999. – 348 с.

Проблемы руководства научным коллективом: Опыт социально-психологических исследований / Отв. ред. М.Г.Ярошевский. – М.: Наука, 1982. – 317 с.

Психологическая теория коллектива: Монография / Под ред. А.В.Петровского. – М.: Педагогика, 1979. – 240 с.: ил.

Робер М.А., Тильман Ф. Психология индивида и группы: Пер. с фр. – М.: Прогресс, 1988. – 256 с.

Рогов Е.И. Психология общения: Учебное издание. – М.: ВЛАДОС, 2001. – 335 с. – (Азбука психологии).

Салли Д. Педагогическая психология: Пер. с 5-го англ. изд. / Под ред А.А.Громбаха. – М.: Мир, 1912. – 626 с.

Сердюк О.П. Основи управління комунікативним процесом: Підручник для вищих навчальних закладів гуманітарного спрямування. – К.: ІЗМН, 1998. – 239 с.

Тренин Н.Н. Управление конфликтами: Учебно-практическое пособие. – М.: Изд-во ПРИОР, 1999. – 96 с.

Туріщева Л.В. Психологія управління. Психологічний портрет учителя / Л.В.Туріщева, В.П. Мушинський. – Х.: Основа, 2005. – 155 с. – (Б-ка журналу „Управління школою”; Вип. 9 (33)).

Цапенко М.В. Запобігання та шляхи вирішення конфліктів в педагогічному колективі: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. – 135 с.

Цимбалюк І.М. Психологія спілкування: Навчальний посібник для студентів вузів. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 300 с.

Шакуров Р.Х. Социально-психологические основы управления: Руководитель и педагогический коллектив. – М.: Просвещение, 1990. – 208 с. – (Библиотека зам. директора школы по учебно-воспитательной работе).

Шейнов В.П. Искусство убеждать. – М.: ПРИОР, 1998. – 304 с.

Щетиніна О.А. Сприятливий соціально-психологічний клімат в педагогічному колективі як фактор оптимізації освітнього процесу: Магістерська робота. – СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 122 с.

Якунин В.А. Обучение как процесс управления: Психологические аспекты. – Л.: Изд-во ЛГУ, 1988. – 160 с.

***

Алифанов С.А. Основные направления анализа лидерства // Вопросы психологии. – 1991. – № 3. – С. 90-98.

Бакеев В.В. Психологические и производственные критерии эффективности управленческих решений в коллективах разного уровня развития // Новые исследования в психологии. – М., 1985. – Вып. 2. – С. 56-60.

Бондаровська В. Лідерство: деякі психологічні правила // Завуч. – 2003. – № 32, листопад. – С. 7-8.

Бондаровська В. Лідерство: психологічні засади успіху // Завуч. – 2003. – № 31, листопад. – С. 9-12.

Бородай С. У творчій взаємодії: [Організація психологічного супроводу педагогів-тьюторів] // Управління освітою. – 2006. – № 6, березень. – С. 8-9.

Булаш О.С., Фролова О.П. Формування психологічного клімату з використанням проектних технологій: Проект „Психологічний клімат у педагогічному колективі”: Психологічний семінар // Управління освітою. – 2007. – № 34, грудень. – С. 9-15.

Виховання у студентів уміння поводитися в конфліктних ситуаціях // Виховна робота зі студентською молоддю: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – § 25. – С. 196-211.

Вітакультурна парадигма і модульно-розвивальна стратегія в контексті організаційного впливу // Гуменюк О. Психологія впливу. – Тернопіль: Економічна думка, 2003. – С. 114-129.

Войцихова А.І. Виховуємо лідерів: Програма спецкурсу „Розвиток комунікативних та організаційних здібностей”: [Психологічна характеристика спілкування, закономірності спілкування та взаємодії людей, особистість як об’єкт спілкування] // Психологічна газета. – 2006. – № 14, липень. – С. 2-31.

Громовий В. Нова парадигма лідерства // Завуч. – 2007. – № 9, березень. – С. 13.

Гуменюк О.Є. Маніпуляція як різновид психологічного впливу // Практична психологія та соціальна робота. – 2003. – № 5. – С. 23-26.

Дьяченко И.И. Переформулирование характеристик процесса обучения с помощью новой системы понятий и представлений как психологический метод решения задач педагогического управления // Новые исследования в психологии и возрастной физиологии. – М.: Педагогика, 1971. – Вып. 2. – С. 94-97.

Ефективність керівництва: критерії оцінки: Психологія управління // Управління освітою. – 2007. – № 23, грудень. – С. 9.

Журавлев А.А. Коммуникативные качества личности руководителя и эффективность руководства коллективом // Психологический журнал. – 1983. – Т 4, № 1. – С. 57-68.

Заволкевич Л.Е. Развитие психологической гибкости как фактор эффективности менеджерской деятельности // Практична психологія та соціальна робота. – 2004. – № 1. – С. 1-29.

Иванов А.П. Корпоративные тренинги в парадигме создания организационного знания // Журнал практического психолога. – 2005. – № 2. – С. 157-165.

Игнатович Р. Методика для исследования межличностных взаимоотношений в первичном коллективе // Вопросы психологии. – 1986. – № 6. – С. 143-144.

Ильин Г.Л., Филиппов А.В. Психология работы с кадрами // Психологический журнал. – 1986. – Т. 7, № 51. – С. 95-101.

Капацина А.О. Тренинг для начинающих руководителей // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – № 4. – С. 30-37.

Коссов Б.Б. Профессиональная психодиагностика и методы исследования личности руководителя // Психологический журнал. – 1981. – Т. 2, № 2. – С. 43-50.

Коссов Б.Б. Типологические особенности стиля руководителей разной эффективности // Вопросы психологии. – 1983. – № 5. – С. 126-129.

Коберник О. Управлінські засади психолого-педагогічної діагностики розвитку учнів загальноосвітньої школи // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 1. – С. 79-85.

Кот Г. Розвиток психологічної культури керівників навчальних закладів освіти: [Концептуальні основи] // Післядипломна освіта в Україні. – 2005. – № 2. – С. 56-60.

Крижанівська Р. Коли лідер – жінка // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2000. – № 1. – С. 136-139.

Критсоніс В. Психологія лідерства в освітніх закладах // Директор школи. Україна. – 2005. – № 1/2. – С. 48-58.

Лівандовська Л. Основні моделі командної взаємодії освітнього закладу: Тренінг управлінської команди освітнього закладу / Л.Лівандовська, О.Нестерук-Володимирець, Т.Колодійчук // Управління освітою. – 2005. – № 12. – С. 8-9.

Михайлов Г.С. Соотношение профессиональных способностей к принятию и исполнению решений на разных уровнях управленческой иерархии / Г.С.Михайлов, И.И.Бакулин // Журнал прикладной психологии. – 2005. – С. 45-54.

Огорілко І. Створення позитивного іміджу управлінця: Навчально-практичне заняття // Психолог. – 2005. – № 48, грудень. – С. 6-10.

Орбан-Лембрик Л. Психологія професійної управлінської діяльності // Освіта і управління. – 2005. – № 3/4. – С. 58-66.

Проблема професійного впливу та способи її розв'язання у вітчизняній психології // Гуменюк О. Психологія впливу. – Тернопіль: Економічна думка, 2003. – С. 55-113.

Рухайло М. Психологічний клімат колективу: Формування колективістських взаємин // Психолог. – 2006. – № 17, травень. – С. 11-15.

Саенко Т. Професіоналізація управленческой деятельности // Народное образование. – 2007. – № 7. – С. 69-72.

Самоліченко Л.М., Маховська О.А. . Формування психологічного клімату з використанням проектних технологій: Проект „Спількування у педагогічному колективі”: Психологічний семінар // Управління освітою. – 2007. – № 34, грудень. – С. 15-16.

Секун В.И. Роль руководителя в обеспечении нормального социально-психологического климата и дисциплинированности в коллективе // Психологический журнал. – 1987. – Т. 8, № 6. – С. 110-117.

Семенов М.А. Формирование общего способа решения класса задач в условиях коллективной деятельности // Вопросы психологии. – 1987. – № 3. – С. 64-70.

Синягин Ю.В. Динамика процесса коллективно-образования // Вопросы психологии. – 1992. – № 1/2. – С. 111-117.

Собчик Л.Н., Лобанова Т.Н. Психодиагностические критерии руководящих кадров // Психологический журнал. – 1989. – Т. 10, № 1. – С. 42-48.

Управленческие отношения // Донченко Е.А. Фрактальная психология: Доглубинные основания индивидуальной и социетальной жизни. – К.: Знання, 2005. – С. 242-276.

Урбанович О. Психологія індивідуального стилю управління // Підручник для директора. – 2006. – № 5. – С. 27-52.

Урбанович О. Психологія управління діяльністю підлеглого // Підручник для директора. – 2006. – № 6. – С. 33-57.

Урбанович О. Психологія управління конфліктними ситуаціями // Підручник для директора. – 2007. – № 1. – С. 34-53.

Урбанович О. Управлінське спілкування в діяльності керівника: [Спецкурс „Психологія управління”] // Підручник для директора. – 2006. – № 8. – С. 4-37.

Фатеев Н.М. Влияние особенностей управления на социально-психологический климат коллектива // Вопросы психологии. – 1986. – № 1. – С. 102-108.

Шакуров Р.Х. Функционально-деятельностный подход к исследованию руководства трудовым коллективом // Психологический журнал. – 1985. – Т. 6, № 6. – С. 82-89.

Шатенко В. Психологічні ознаки професіоналізму // Психолог. – 2005. – № 36, вересень. – С. 3-6.

Інформаційні ресурси управління освітою

Лунячек В.Е. Інформаційно-комунікаційні технології в управлінні загальноосвітнім навчальним закладом. – Х.: Основа, 2004. – 93 с. – (Б-ка журн. "Управління школою"; Вип.4).

Петров В.Ф. Інформаційне забезпечення управління загальною середньою освітою в регіоні: Автореф. дис... канд. пед. наук. – К., 2004. – 21 с.

Свістельник І.Р. Організаційні аспекти інформаційного забезпечення вищих навчальних закладів фізкультурного профілю Автореф. дис... канд. наук з фізичного виховання і спорту: 24.00.03 / Львівський держ. ун-т фіз.. культури. – Львів, 2007. – 18 с.

Цьома С.П. Інформаційне забезпечення управління виховною роботою в загальноосвітньому навчальному закладі: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 140 с.

***

Ветров І. Інформаційні технології в управлінні школою // Директор школи. – 2005. – № 36, вересень. – С. 26-28.

Волобуєва Т. Управлінські умови впровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес // Управління освітою. – 2005. – № 17, вересень. – С. 8-9.

Грицуняк О. Інформаційне забезпечення адаптивного управління міською освітньою системою // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2007. – № 3. – С. 106-109.

Дейкун Д. Про інформаційне забезпечення керівника школи // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2000. – № 1. – С. 198-201.

Забродська Л. Управління інформатизацією навчально-виховного процесу // Директор школи. – 2005. – № 46, грудень. – С. 21-22.

Забродська Л., Чернишова Є. Інформаційно-комунікаційні технології управління сучасним закладом освіти // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5, № 2. – С. 108-116.

Льїн О. Інформаційний простір – умова ефективного управління / О.Льїн, О.Захар // Директор школи. – 2005. – № 36, вересень. – С. 11-14.

Інформатизація управління навчальним закладом // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 199-212.

Іценко В. Нові інформаційні технології в управлінні закладами освіти // Директор школи. – 2005. – № 44, листопад. – С. 5-9.

Калініна Л. Використання інформаційних ресурсів комп'ютерної мережі Інтернет в управлінській діяльності керівника закладу // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6, № 3. – С. 23-28.

Калініна Л. Інформатизація управління соціально-педагогічними системами // Освіта і управління. – 2002. – Т. 3, № 3. – С. 64-72.

Калініна Л. Інформаційні процеси в управлінській діяльності керівника закладу: сутність, специфіка та характерні ознаки // Освіта і управління. – 2005. – Т. 8, № 2. – С. 35-44.

Калініна Л. Інформаційне управління загальноосвітнім навчальним закладом // Директор школи. – 2005. – № 27/28, липень. – С. 1-63.

Калініна Л. Це багатозначне – раціо: інформатизація управління закладами освіти // Освіта. – 2003. – 23 липня. – С. 3.

Калмыкова В.В. Основные направления формирования готовности вуза к применению дистанционных образовательных технологий // Информатика и образование. – 2006. – № 7. – С. 100-101.

Карпенко П. Інформатизація у ЗНЗ: робота з кадрами // Директор школи. – 2005. – № 39, листопад. – С. 13-15.

Королева В.В. Информационная поддержка специалиста – важная составляющая кадровой политики // Информатика и образование. – № 11. – С. 17-21.

Львов М.С. Інформаційна система управління вищим навчальним закладом як платформа реалізації управління академічним процесом // Педагогіка і психологія. – 2007. – № 4. – С. 7-10.

Максимовская М.А. Информационное управление школой // Информатика и образование. – 2003. – № 11. – С. 76-79.

Меженський О. Комп'ютеризація навчально-виховного процесу та управлінської діяльності // Освіта. Технікуми. Коледжі. – 2004. – № 1 (7). – С. 24-25.

Методи одержання інформації, необхідної для управління навчальним закладом // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 230-275.

Морозова Т. Освітні стандарти в контексті Болонських реформ і можливостей інформатизації // Вища школа. – 2005. – № 5. – С. 26-34.

Онищук Л. Навчально-інформаційна культура директора загальноосвітнього закладу // Освіта та управління. – 2002. – Т. 5, № 34. – С. 64-72.

Петров В. Використання методу івент-аналізу в інформаційному забезпеченні управління загальною середньою освітою регіону // Освіта управління. – 2003. – Т. 6, № 2. – С. 97-99.

Пономаренко В. Інформаційне забезпечення управління як необхідна складова прийняття рішень в аспекті контролю за діяльністю латентних структур // Освіта і управління. – 2005. – Т. 8, № 2. – С. 45-48.

Тандура Г.О. Підвищення ефективності управлінської діяльності шляхом її автоматизації // Управління школою. – 2007. – № 29. – С. 25-31.

Тимошко Г. Управління закладами освіти в умовах формування інформаційного простору як складова забезпечення якісної освіти: IV Міжнародна науково-практична конференція „Стратегія управління закладами освіти в умовах інформаційного суспільства”, 7–9 грудня 2005 р. // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9, № 2. – С. 28-55.

Удовиченко В. Інформаційне забезпечення – атрибут управління загальноосвітніми навчальними закладами // Освіта і управління. – 2002. – Т. 3, № 3. – С. 82-87.

Удовиченко В. Методика оцінювання ефективності забезпечення управління ЗНЗ зовнішньою соціально-педагогічною інформацією // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6, № 4. – С. 53-55.

Филатов О.К. Основные подходы к построению информационной модели процесса обучения // Информатика и образование. – 2007. – № 6. – С. 3-7.

Чернишова Є. Інформаційне забезпечення системи управління якістю освіти в регіоні // Управління освітою – 2003. – № 10, травень. – С. 4-5.

Яблонський В.Б., Вайсман О.А. Информационные ресурсы и организационные механизмы в управлении образования // Информатика и образование. – 2004. – 2004. – № 7. – С. 127-128.

Ястребова В.Я. "Мережева взаємодія" та "управління мережами" в сільській системі освіти // Управління школою. – 2005. – № 27, вересень. – С. 2-4.

Директор школи: формування професійної готовності до управління якістю освіти

Андрухова І.В. Соціально-педагогічні засади інноваційної діяльності директора школи: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2004. – 175 с.

Афанасьєва Г.Л. Організаційно-педагогічна діяльність директора загальноосвітнього навчального закладу: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2004. – 100 с.

Волков И.П. Руководителю о человеческом факторе: Социально-психологическая практика. – Л.: Лениздат, 1978. – 222 с.

Гарбузова Г.С. Роль особистості керівника загальноосвітнього навчального закладу у профілактиці конфліктів учасників навчально-виховного конфлікту: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 161 с.

Жебровський Б.М. Формування професійної готовності директора школи до управління якістю освіти: Автореф. дис... канд. пед. наук. – К., 2002. – 20 с.

Донцов А.И. Психология коллектива: Учебное пособие. – М.: МГУ, 1984. – 204 с.

Крутецкий В.А. Основы педагогической психологии. – М.: Просвещение, 1972. – 256 с. – (Библиотека директора школы).

Лукашевич О.М. Психологічні умови гуманізації управлінської діяльності в з/о школі. – К., 1999. – 19 с.

Лунячек В.Е. Інформаційно-комунікаційні технології в управлінні загальноосвітнім навчальним закладом. – Х.: Основа, 2004. – 93 с. – (Б-ка журн. "Управління школою"; Вип. 4).

Наука управління загальноосвітнім навчальним закладом: [Навчальний посібник для студентів педагогічних навчальних закладів]. – Х.: Основа, 2003. – 239 с.

Нововведения во внутришкольном управлении: Научно-практическое пособие для руководителей образовательных учреждений. – М.: Пед. об-во России, 1998. – 230 с.

Основы внутришкольного управления / Под ред. П.В.Худомского. – М., 1987.

Островерхова Н.М. Эффективность управления заочноосвітньою школою: Соціально-педагогічний аспект / Н.М Островерхова, Л.І. Даниленко. – К.: Школяр, 1996. – 301с.

Шакуров Р.Х. Социально-психологические основы управления: Руководитель и педагогический коллектив. – М.: Просвещение, 1990. – 208 с. – (Библиотека зам. директора школы по учебно-воспитательной работе).

***

Алфімов В. Акмеологічна карта розвитку і саморозвитку управлінської майстерності керівника школи / В.Алфімов, Т.Істягіна, Е.Степаненко // Рідна школа. – 2005. – № 5. – С. 45-46.

Анализ работы школы: организационно-методические и психолого-педагогические материалы: Опыт директоров школ России // Все для учителя. – 1999. – № 1. – С. 9-13.

Андрос М. Психологічна готовність керівника школи до забезпечення психічного здоров'я особистості в навчальному закладі // Освіта і управління. – 1997. – № 2. – С. 113-118.

Битянова М. Навіщо директору психолог // Директор школи. – 2005. – № 44, листопад. – С. 17-18.

Білик О.О., Пройда С.А. Як навчити директора правильно ставити задачі // Управління школою. – 2003. – № 33, листопад. – С. 27-29. – (Поч. № 32).

Богданович В. Формалізація стратегічного планування у сфері державного управління / В.Богданович, А.Семенченко // Економіка України. – 2007. – № 2. – С. 13-26.

Боглюкова І. Директорам про додаткові обов'язки // Директор школи. – 2006. – № 1, січень. – С. 25-26.

Богуславський С. Найти свой образ: Десять советов директора школы молодому учителю // Народное образование. – 1990. – № 5. – С. 84-89.

Бондарчук О.І. Шляхи удосконалення психологічної компетентності керівників шкіл // Шляхи розвитку та вдосконалення системи післядипломної освіти: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24–25 листопада 1994 р. – К., 1995. – Ч. 2. – С. 104-105.

Валентик Н. Сучасна школа: Погляд директора // Директор школи. – 2005. – № 33, вересень. – С. 3-4.

Васильев Ю.В. Педагогическая деятельность директора школы: методологический аспект // Новые исследования в педагогических науках. – М., 1988. – Вып. 1 (51). – С. 55-58.

Виговська О. Місія директора: [До портрета директора, на якого всі чекають] // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2002. – № 1/2. – С. 95-110.

Вифлеемский А. Уголовное дело для директора школы: [Должностные нарушения] // Народное образование. – 2007. – № 7. – С. 73-79.

Войтов В. Фінансування освітніх послуг із місцевих бюджетів // Директор школи. Україна. – 2005. – № 1/2. – С. 12-20.

Гамрецький І. Керівникові школи про культуру публіцистичного мовлення // Освіта і управління. – 1999. – № 3. – С. 94-98.

Григораш В.В. Директору про аналіз зовнішнього і внутрішнього середовища // Управління школою. – 2006. – № 36, грудень. – С. 2-11.

Гришина І.І. Підготовка директорів шкіл до управління змінами // Управління школою. – 2001. – № 27, вересень. – С. 2-7.

Громовий В. Два в одному: основні ролі та професіограма директора школи // Директор школи. – 2003. – № 39, жовтень. – С. 2.

Даниленко Л. Методи творчого розвитку: [Управлінська діяльність директора школи] // Завуч. – 2001. – № 9, березень. – С. 4.

Даниленко Л. Представницька функція директора школи // Директор школи. – 2001. – № 17, травень. – С. 6-7.

Деятельность руководителей школы по совершенствованию организации труда учителей // Основы внутришкольного управления / Под ред. П.В.Худомского. – М., 1987. – С. 101-107.

Дзюба Т. Комплекс методик для діагностики психологічної готовності керівника школи до взаємодії в умовах конфлікту: Конфлікти: виявлення та управління // Завуч. – 2007. – № 1, січень. – (Вкладка).

Дзюба Т. Конфліктологічна компетентність директора школи // Шлях освіти. – 2004. – № 1. – С. 29-34.

Директор и учитель // Шакуров Р.Х. Социально-психологические основы управления: Руководитель и педагогический коллектив. – М., 1990. – С. 110-115.

Діагностичні методики: критеріальний підхід: Оцінювання навчального плану, досягнень учнів, компетенції педагогів, внутрішньошкільної культури та психологічного клімату, освітніх ресурсів та менеджменту школи / В.В.Серіков, І.А.Зязюн, С.В.Ветров та ін. // Підручник для директора. – 2005. – №5/6. – С. 37-63.

Добірка матеріалів на допомогу директору школи, класному керівнику та шкільному психологу // Все для вчителя. – 2001. – № 23, серпень. – (Вкладка).

Дрожжина Т. Асоціація керівників шкіл України: Нотатки з Міжнародної звітної конференції // Директор школи. – 2005. – № 47, грудень. – С. 2.

Елисеєв А. Планирование работы школы // Підручник для директора. – 2004. – № 1/2. – С. 12-25.

Сльнікова Г. Розвиток управлінських функцій керівника // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2004. – № 5. – С. 104-108; Управління школою. – № 33, листопад. – С. 2-7.

Сльнікова Г. Розпізнати, вивчити, продіагностувати...: [Діагностика управлінської компетенції керівника загальноосвітнього навчального закладу] // Управління освітою. – 2003. – № 9, травень. – С. 2-3.

Жебровський Б. Підготовка директора школи до управління якістю освіти: модельний підхід // Освіта та управління. – 2002. – Т. 5, № 4. – С. 7-20.

Жебровський Б. Рекомендації щодо покращення роботи з учительськими кадрами // Управління освітою. – 2002. – № 5, березень. – С. 8-9.

Жерносек І. Професіограма директора школи нового типу: ліцею, гімназії, колегіуму // Управління освітою. – 2004. – № 20, жовтень. – С. 8-9.

Жиліна Г.І. Джерела активності вчителя: З досвіду роботи з педагогічними кадрами школи // Завуч. – 2005. – № 14, травень. – С. 5-9.

Как правильно провести педсовет // Все для вчителя. – 1999. – № 10. – С. 24-30.

Калініна Л. Професіограма українського директора школи: Моделювання управлінської діяльності директора школи // Директор школи. – 2001. – № 3, січень. – С. 1, 13.

Калініна Л., Дорошенко Ю., Лапінський В. Керівник: фактор Х: інформаційні ресурси як складова управління з/о навчальним закладом // Управління освітою. – 2003. – № 23, грудень. – С. 8-9.

Карклина С. Директор школы и работа с семьей // Народное образование. – 1988. – № 6. – С. 71-75.

Карпович Н. Дороговкази в лабіринті інформації: [Директор школи і процес обробки інформації] // Директор школи. – 2003. – № 44, листопад. – С. 6-8.

Карто Г. „Усякий геній носить маску”, або Імідж керівника школи як фактор удосконалення внутрішкільного управління // Управління освітою. – 2005. – № 11, червень. – С. 4-5.

Кезіна І. Базовий стандарт професійної діяльності директора школи // Директор школи. – 2004. – № 29/30, серпень. – С. 3-10.

Клименко Т. Педагогічна рада як основний чинник колегіального управління школою: [Семінар-тренінг для директора ЗНЗ] / Т.Клименко, І.Огорілко // Управління освітою. – 2006. – № 4, лютий. – С. 4-5.

Ковальова Т. Керування розвитком інноваційної школи // Підручник для директора. – 2005. – № 3/4. – С. 103-106.

Комп'ютер у директора школи // Комп'ютер у школі та сім'ї – 1998. – № 4. – С. 34-36.

Корніяка О. Культура педагогічного спілкування – особлива турбота директора школи // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2001. – № 5/6. – С. 98-108.

Королюк С. Сформувати складно, але можливо: [Адаптивний стиль керівника освіти, керівника ЗНЗ] // Управління освітою – 2006. – № 6, березень. – С. 6.

Кузнєцов В. Личность директора школы // Народное образование. – 1993. – № 11/12. – С. 19-24.

Левасюк Л. Внутрішньо шкільне управління (структура, зміст, організаційні форми та методи) // Директор школи. – 2005. – № 36, вересень. – С. 15-17.

Левицкий М. Нормативный регламент работы школы с благотворителями / М.Левицкий, Т.Шевченко // Народное образование. – 2006. – № 10. – С. 151-153.

Леонтьева О. Шаги к свободному образованию: [Директорский клуб] // Директор школы. – 2001. – № 8. – С. 54-58.

Литвинюк Л. Індивідуальний підхід при педагогічному стимулюванні професійного зростання вчителів загальноосвітніх навчальних закладів: Директору школи // Рідна школа. – 2005. – № 7. – С. 16-18.

Литвицька Л. Позитивна „Я-концепція” керівника // Управління освітою. – 2005. – № 7, квітень. – С. 7.

Личность и стиль деятельности директора // Шакуров Р.Х. Социально-психологические основы управления: Руководитель и педагогический коллектив. – М., 1990. – С. 25-62.

Литвицька Л.П. Концептуальні зміни в системі управління школою і практичні дії керівника // Управління школою. – 2004. – № 10, жовтень. – С. 12-14.

Луначек В. Фінансово-господарська діяльність директора школи // Директор школи. – 2001. – № 45, грудень. – С. 14-15.

Максимовская М.А. Информационное управление школой // Информатика и образование. – 2003. – № 11. – С. 76-79.

Мармаза О. Визначення рівня кваліфікації у керівника школи // Освіта і управління. – 1997. – Т. 1, № 1. – С. 59-64.

Мармиза О. Ще раз про управлінське рішення [керівника школи] // Управління школою. – 2004. – № 10, квітень. – С. 8-11.

Митина Л. Стиль руководства: психологическая характеристика и методика изучения // Підручник для директора. – 2004. – № 1/2. – С. 82-88.

Моисеев А. Думать некогда? Будем действовать?: [Об индивидуальной управленческой концепции руководителя общеобразовательной школы] // Народное образование – 1991. – № 1. – С. 32-40.

Моїсєєва А. Конструювання навчального плану школи / А.Моїсєєва, О.Моїсєєва // Підручник для директора. – 2006. – № 2. – С. 4-7.

Мунтян Т. Як стати керівником-професіоналом? // Директор школи. – 2005. – № 13. – С. 5-7.

Нестерук О., Колодійчук Т. Управління персоналом // Директор школи. – 2004. – № 33/34, вересень. – С. 11-12.

Обязанности и права директора школы и его заместителей // Основы внутришкольного управления / Под ред. П.В.Худомского. – М., 1987. – С. 35-40.

Ольховська Т. Мотивація керівником своїх підлеглих // Завуч. – 2004. – № 34, грудень. – С. 14.

Онищук Л. Навчально-інформаційна культура директора загальноосвітнього закладу // Освіта та управління. – 2002. – Т. 5, № 34. – С. 64-72.

Онищук Л. Проектування системи гуманістичного навчання і виховання: управлінський аспект // Освіта і управління. – 2004. – № 1. – С. 97-101.

Организация личного труда руководителя школы // Основы внутришкольного управления / Под ред. П.В.Худомского. – М., 1987. – С. 153-162.

Основные требования к руководителю школы и оценка им своей деятельности // Основы внутришкольного управления / Под ред. П.В.Худомского. – М., 1987. – С. 147-153.

Павлютенков Є.М. Професійне становлення директора школи / Є.М.Павлютенков, Ю.В.Погребняк // Управління школою. – 2005. – № 16/18, червень. – С. 2-10.

Палієва Т. Системний аналіз – одна із функцій керівника школи: управління за результатами // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2004. – № 2/3. – С. 94-101.

Паращенко Л. „Один у полі не воїн”, або Чим визначається успішність: [Про Клуб директорів при Київському будинку вчителя] // Управління освітою. – 2002. – № 23, грудень. – С. 3.

Пасічникова Л. Розвиток у керівника ЗНЗ вмінь самоаналізу результатів управлінської діяльності // Директор школи. – 2005. – № 31/32. – С. 3-25.

Перспективне та поточне планування: [Розробка програми управління якістю освіти, теоретична модель управління якістю освіти, етапи розробки програми управління якістю освіти та ін.] // Підручник для директора. – 2006. – № 7. – С. 25-65.

Пшенична Л.В. Окремі складові мистецтва управлінської діяльності директора школи // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 105-108.

Рогушина Т. Аналіз і планування контролю навчально-виховного процесу / Т.Рогушина, Л.Воронцова, Л. Заваріна // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2005. – № 13/16. – С. 83-86.

Сингаївська І.В. Розвиток комунікативної компетентності керівників шкіл // Шляхи розвитку та вдосконалення системи післядипломної освіти : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24–25 листопада 1994 р. – К., 1995. – Ч. 2. – С. 105-106.

Слуцкий В. Слагаемые управленческой компетентности директора школы // Воспитание школьников. – 2007. – № 2. – С. 23-27.

Смирнов О. Право на наукову пенсію керівника школи // Освіта. – 2003. – 1 січня. – С. 7.

Сорочан Т. Професіоналізм керівника школи: Експериментальна система розвитку його управлінської діяльності // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 3. – С. 79-86.

Телешев С. Роль и значение должности директора в современной школе // Директор школи. – 2001. – № 8. – С. 34-43.

Управление школой: для директоров и администраторов школ // Биология. – 1996. – № 44. – С. 1-8. – (Приложение к газете «Первое сентября»).

Фриш Г.Л. Первые шаги директора-новичка // Директор школы. – 2002. – № 5. – С. 70-90.

Фріш Г. Перші кроки директора-новачка // Директор школи. – 2005. – № 36, вересень. – С. 8-10.

Черновол-Ткаченко Р.І. Діловиробництво керівника в контексті мовного оформлення // Управління школою. – 2004. – № 11, квітень. – С. 6-9.

Шкурко Я. Комунікативні характеристики жінки-директора: Вплив на особливості управлінської взаємодії // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2004. – № 4. – С. 80-85.

Шукевич Ю. Благодійний фонд. Створення та легалізація // Директор школи. – 2006. – № 19, травень. – С. 15-17.

Щербо И. Примеряем „мундир управлена”: Несколько советов вновь назначенному директору школы // Директор школы. Україна. – 2002. – № 7. – С. 83-92.

Щур Г. Директор школи – організатор впровадження освітніх технологій // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2006. – № 1, січень-лютий. – С. 42-46.

Ястребова В.Я. Мотиваційна складова професійної компетентності директора сільської школи // Управління школою. – 2005. – № 27, вересень. – С. 5-8.

Організаційно-методична робота в умовах сучасності як управлінська функція

Дудніченко Н.В. Розвиток творчого стилю діяльності педагога засобами методичної роботи школи: Автореф. дис... канд. пед. наук. – Кривий Ріг, 2003. – 20 с.

Дяченко Н.О. Організація методичної роботи в ЗНЗ як фактор підвищення професійної компетентності вчителя: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 177 с.

Колесник С.Б. Стан науково-методичної роботи в школі на сучасному етапі та шляхи її удосконалення: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 112 с.

Методична робота школи. – К.: Ред. загальнопед. газет, 2004. – 127 с.

Москальова С.М. Управління підвищенням професійної компетентності педагогічних кадрів у процесі внутрішкільної методичної роботи: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. – 148 с.

Науково-методичне забезпечення: Комплексний експеримент з розробки змісту, методів і педагогічних технологій навчання: Програма розвитку дітей „Росток” / Т.Пушкарьова. – Суми: ВАТ „СОД” Видавництво „Козацький вал”, 2003. – 48 с.

Науково-методичні комісії з вищої освіти: (Природничо-математичні та інженерно-технічні напрями) / Уклад.: В.П.Погребняк та ін.; Науково-методичний центр вищої освіти. – К., 2003. – 252 с.

Науково-методичні комісії з вищої освіти: (Соціально-економічні і гуманітарні напрями) / Уклад.: В.П.Погребняк та ін.; Науково-методичний центр вищої освіти. – К., 2003. – 197 с.

Суятінов І.В. Теоретичні засади управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 141 с.

Сушенцева Л.Л. Управління системою методичної роботи в сучасному професійно-технічному училищі: Автореферат. – К.: Б. в., 1999. – 20 с.

Шкільний методкабінет: Новий ритм роботи / Упор. Л.Галіцина. – К.: Видав. дім "Шкільний світ", 2006. – 119 с. – (Б-ка "Шкіл. світу").

***

Алгоритм методичної роботи з педагогами закладів, що входять до освітніх округів (центри: ЗОШ, гімназія): Додаток 9 // Управління школою. – 2006. – № 32/33, листопад. – С. 45.

Бойко А.М., Пашенко В.О. Науково-методичне забезпечення професійно-педагогічної підготовки вчителя в умовах різномірневої освіти // Вища педагогічна освіта: Науково-методичний збірник. – К.: Вища школа, 1994. – Вип. 17. – С. 9-17.

Бублик Л.М. Навчально-методична робота з педагогічними кадрами // Управління школою. – 2005. – № 34, грудень. – С. 2-12.

Варфоломєєва І.М. Методична робота як засіб підготовки вчителя до діяльності в особистісно-орієнтованому освітньому просторі // Управління школою. – 2007. – № 6. – С. 16-20.

Герман О.І. Технологія педагогічного проектування у методичній роботі // Управління школою. – 2007. – № 1. – С. 18-21.

Головатий М. Організаційно-методичні засади інтеграції національної системи освіти України в Європейську систему освіти відповідно до Болонського процесу // Освіта і управління. – 2005. – Т. 8, № 3/4. – С. 157-160.

Діагностико-прогностична функція в управлінні методичною роботою: [З досвіду роботи відділу освіти Сарненської райдержадміністрації Рівненської області] // Управління освітою. – 2005. – № 9, квітень. – (Вкладка).

Діагностичні методики: критеріальний підхід: Оцінювання навчального плану, досягнень учнів, компетенції педагогів, внутрішньошкільної культури та психологічного клімату, освітніх ресурсів та менеджменту школи / В.В.Серіков, І.А.Зязюн, С.В.Ветров та ін. // Підручник для директора. – 2005. – №5/6. – С. 37-63.

Діяльність методичного об'єднання класних керівників / Т.Сорочан, О.Рудіна, Б.Дьяченко, О.Касьянова // Школа. – 2006. – № 2. – С. 74-75.

Доленко В.І. Методичний супровід роботи з керівними кадрами // Управління школою. – 2005. – № 12, квітень. – С. 2-15.

Жиліна Г. Шляхи вдосконалення роботи методичної ради в школі // Рідна школа. – 2005. – № 11. – С. 33-37.

Іонко Т. Науково-методичне забезпечення професійної майстерності педколективу // Завуч. – 2005. – № 10, квітень. – С. 10-12.

Каган В.И. Единая методическая система института: дидактические принципы построения // Новые исследования в педагогических науках / Сост.: И.К.Журавлев, В.С.Шубинский. – М.: Педагогика, 1987. – Вып. 2 (52). – С. 59-62.

Каган В.И. Единая методическая система института: О соотношении между теоретической моделью и воплощение ЕМС в педагогической действительности // Новые исследования в педагогических науках / Сост.: И.К.Журавлев, В.С.Шубинский. – М.: Педагогика, 1988. – Вып. 2 (52). – С. 60-63.

Каган В.И. Единая методическая система института (эффективность внедрения) // Новые исследования в педагогических науках / Сост.: И.К.Журавлев, В.С.Шубинский. – М.: Педагогика, 1989. – Вып. 2 (54). – С. 40-44.

Клименко В.О. Місце методичної роботи в школі в умовах творчого освітньо-виховного простору / В.О.Клименко, К.І.Приходченко // Управління школою. – 2005. – № 9, березень. – С. 3-16.

Клименко Л. Моніторинг діяльності методоб'єднання / Л.Клименко, О.Єрмоленко // Завуч. – 2007. – № 26, вересень. – С. 4-8.

Кнорр Н. Науково-методична робота в багатoproфільному ліцеї // Директор школи. – 2005. – № 45, грудень. – С. 9-14.

Коберник О.М. Педагогічний моніторинг як складова управління виховним процесом у загальноосвітньому навчальному закладі // Педагогіка і психологія. – 2005. – № 2. – С. 66-76.

Ковганич Г. Робота педагогічного колективу над науково-методичною проблемою // Завуч. – 2005. – № 19. – С. 19-21.

Ковтун В., Курчій Д. Організація науково-методичної роботи // Освіта. Технікуми. Коледжі. – 2004. – № 1(7). – С. 21-24.

Коротка О. Форми та методи роботи методоб'єднання вчителів інформатики // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2006. – № 1. – С. 12-14.

Крищенко А.В., Королева В.В. Роль методической службы в информатизации системы образования // Информатика и образование. – № 11. – С. 34-39.

Крючкова І. У пошуках методичної служби // Директор школи. – 2007. – № 35/36, вересень. – С. 16-19.

Кукшеева О.Ю. План работы методического объединения классных руководителей // Классный руководитель. – 2005. – № 2. – С. 49-50.

Логвін В. Проект як засіб методичної роботи / В.Логвін, С.Набой // Директор школи. – 2005. – № 42, листопад. – С. 11-13; Школа. – 2006. – № 5. – С. 12.-19.

Ляшенко О.І. Організаційно-методичні засади моніторингу якості освіти // Педагогіка і психологія. – 2007. – № 2. – С. 34-39.

Мануйленко С. Науково-методична робота в школі: [Методичне забезпечення] // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 5/6. – С. 155-163.

Маслікова І. Моніторингова система педагогічного менеджменту методичної служби як стратегічний механізм розбудови освітнього простору регіону // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7, № 3/4. – С. 109-117.

Маслікова І.В. Методична діяльність як об'єкт дослідження в системі муніципальної освіти // Управління школою. – 2007. – № 30. – С. 7-13.

Маслікова І.В. Методичний менеджмент як освітній феномен: теорія і практика продуктивного управління якістю людського ресурсу освітньої галузі // Управління школою. – 2007. – № 26. – С. 17-23.

Маслікова І. Моніторингові дослідження в управлінській діяльності методичної служби // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6, № 3. – С. 119-124.

Методична робота в школі // Педагогіка в запитаннях і відповідях: Навчальний посібник / Л.В Кондрашова, О.А.Пермяков, Н.І.Зеленкова, Г.Ю. Лаврешина. – К.: Знання, 2006. – С. 234-241.

Методична робота в школі // Фіцула М.М. Педагогіка: Посібник. – К., 2001. – С. 414-415.

Молчан Г.П. Організаційно-методична робота з питань адаптації молодих вчителів // Управління школою. – 2006. – № 10/12, квітень. – С. 44-56.

Науково-методичні засади впровадження КССОНП у вищу освіту України // Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За ред. В.Кременя. – Тернопіль, 2004. – С. 279-287.

Організаційно-методичні методи управління навчальним закладом // Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2006. – С. 331-361.

Організація дослідно-експериментальної роботи в сучасній школі // Управління освітою: Методичний банк. – 2007. – № 34, грудень. – (Вкладка).

Основні форми методичної роботи в школі // Фіцула М.М. Педагогіка: Посібник. – К., 2001. – С. 416-422.

Павленко В.І. Організація науково-методичної роботи в школах як управлінська функція // Управління школою. – 2005. – № 16/18, червень. – С. 11-12.

Парійчук Л.П. Планування та організація методичної роботи // Управління школою. – 2006. – № 3, січень. – С. 5-23.

Петрова С. Планування роботи методиста районного методичного кабінету // Директор школи. – 2006. – № 19, травень. – С. 11-12. – (Поч. №№ 17, 18).

Про щорічний конкурс "Краще шкільне методичне об'єднання": Положення / Підготовлено О.В.Здорик (Моринський НВК, Черкаська область) // Управління школою. – 2007. – № 8. – С. 21.

Прокопенко Л. Перебудова методичної роботи з працівниками освіти на діагностико-прогностичних засадах / Л.Прокопенко, О.Біда // Вища освіта України. – 2006. – № 2. – С. 78-83.

Пулик О. Методична служба на варті: Технологічні засади функціонування районного методичного кабінету: З досвіду роботи // Управління освітою. – 2005. – № 7, квітень. – (Вкладка).

Район: інноваційні технології методичної роботи з педагогічними кадрами: Управління системою методичної роботи // Управління освітою. – 2005. – № 23, грудень. – С. 4-8.

Рекомендації щодо організації і проведення методичної роботи з педагогічними кадрами в системі післядипломної роботи // Управління освітою. – 2002. – 20 жовтня. – С. 13.

Ромадіна Л. Планування діяльності шкільних МО: [Методоб'єднання] // Відкритий урок. – 2007. – № 11. – С. 53-60.

Сагарда В.В. Концепція цілісної методичної системи підготовки педагога в умовах університетської освіти // Вища і середня педагогічна освіта: Науково-методичний збірник. – К.: Вища школа, 1993. – Вип. 16. – С. 16-21.

Сахно О.І. Планування роботи методиста // Управління школою. – 2006. – № 15, травень. – С. 24-26.

Сачава Н. Управління науково-методичною роботою: [Методичне забезпечення в середній освіті] // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2005. – № 5/6. – С. 147-154.

Стойка Т. Наукові засади – основа методичної роботи в школі // Обдарована дитина. – 2006. – № 2. – С. 28-31.

Тевлін Б. Визначення ефективності організації внутрішньошкільної методичної роботи // Школа. – 2006. – № 3. – С. 21-27.

Ткач О.І. Інформаційно-методичний центр школи: З досвіду роботи // Управління школою. – 2005. – № 14/15, травень. – С. 51-62.

Фандо Р. Организация методической работы по решению проблемы неуспеваемости учащихся // Химия : методика преподавания. – 2005. – № 2. – С. 60-66.

Хотомлянський О. Методичні питання оцінювання результатів професійної діяльності професорсько-викладацького складу вищого навчального закладу / О.Хотомлянський, Т.Дерев'янка // Освіта і управління. – 2006. – № 3/4 – С. 144-151.

Чепурна Н. Моніторинг методичної роботи / Н.Чепурна, Б.Тевлін, О.Бондаренко // Школа. – 2006. – № 4. – С. 5-25.

Чорноіваненко М. Удосконалення науково-методичної діяльності школи / М.Чорноіваненко, Г.Жиліна // Директор школи. – 2005. – № 34, вересень. – С. 12-13.

Шевчук К. Управління інноваційною діяльністю: Заступникові директора з НМР // Завуч. – 2007. – № 1, січень. – С. 10-14.

Шестерикова С.Н. Система работы межпредметного объединения учителей естественного цикла: [Учителей географии, химии, биологии, экологии] // Химия. – 2006. – № 23, 1-15 декабря. – С. 38-41.

Організаційно-виховна робота: зміст, форми, методи

Бабайцева В.Ю. Личностно-ориентированный тренинг в процессе подготовки будущих учителей к воспитательной работе с трудными детьми: Учебное пособие. – М., 1997. – 56 с.

Виховна робота зі студентською молоддю: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – 288 с.

Лучко О.М. Управління виховною системою загальноосвітнього навчального закладу: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. – 238 с.

Організація, зміст, форми та методи виховної роботи серед студентів колективами кафедр вищого закладу освіти: Методичні рекомендації. – К: ІЗМН, 1997. – 28 с.

Планування і проведення організаційно-виховної роботи серед студентів: Методичні рекомендації. – К.: ІЗМН, 1997. – 28 с.

Професійна підготовка студентів педагогічних інститутів до виховної діяльності: Збірник наукових статей. – К.: ІЗМН, 1996. – 96 с.

Сінашина С.М. Управління виховним процесом в сучасній загальноосвітній школі: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 119 с.

Соловей М.І., Домчук В.С. Виховна робота у вищому навчальному закладі. – К., 2003. – 257 с.

Цьома С.П. Інформаційне забезпечення управління виховною роботою в загальноосвітньому навчальному закладі: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 140 с.

Юрченко Л.І. Теоретичні та методичні основи підвищення кваліфікації заступників директорів з виховної роботи в системі післядипломної педагогічної освіти: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 197 с.

****

Арнаутова О.В. Особливості організації виховної роботи в приватних ВНЗ України // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 63-68.

Белова Л.О. Становлення системи управління навчально-виховним процесом у вищих навчальних закладах України: нові умови та нові вимоги // Педагогіка і психологія. – 2002. – № 3. – С. 27-29.

Взаємодія ВЗО з іншими навчально-виховними закладами та громадськими організаціями з проблем виховної роботи // Виховна робота зі студентською молоддю: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – § 33. – С. 257-260.

Викладач вищого навчального закладу як організатор навчально-виховного процесу // Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – С. 59-73.

Виховна робота зі студентами вищого закладу освіти // Виховна робота зі студентською молоддю: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – § 5. – С. 54-61.

Виховна робота куратора студентської групи ВЗО // Виховна робота зі студентською молоддю: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – § 27. – С. 222-237.

Волинський Г.Д. Керівник і педагогічний колектив: Проблеми виховання // Психологія: Республіканський науково-методичний збірник. – К., 1985. – С. 58-67.

Волобуєва Т. Управлінські умови впровадження інноваційних технологій у навчально-виховний процес // Управління освітою. – 2005. – № 17, вересень. – С. 8-9.

Горынцева О.С. Проблема поиска эффективных форм воспитательной работы в деятельности вузов // Педагогическое образование и наука. – 2006. – № 5. – С. 22-23.

Довгих В.О., Пугачова Т.В. Про організаційно-виховну роботу у вищому навчальному закладі // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К.: Науково-методичний центр вищої освіти, 2001. – Вип. 26. – С. 87-91.

Дудник С.О. Шляхом Болонського процесу: теоретичні основи побудови оціночних функцій корисності характеристик навчально-виховного процесу // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2007. – Вип. 50. – С. 8-14.

Етапи процесу виховання. Управління процесом виховання // Фіцула М.М. Педагогіка: Посібник. – К., 2001. – С. 218-221.

Іонова І.М. Проектування виховного процесу в школі // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 82-84; Збірник наукових доповідей викладачів ліцею: Матеріали науково-методичних семінарів / Л.Сироватська. – Суми, 2003. – Вип. 3. – С. 29-31.

Коберник О. Управління навчально-виховним процесом у сільській загальноосвітній школі // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 3. – С. 67-73.

Коберник О.М. Педагогічний моніторинг як складова управління виховним процесом у загальноосвітньому навчальному закладі // Педагогіка і психологія. – 2005. – № 2. – С. 66-76.

Комаровський О. Організація управління виховним процесом – засіб підвищення його ефективності // Освіта. Технікуми. Коледжі. – 2004. – № 3(9). – С. 69-70.

Красновський В. Організація шкільного виховного процесу: гуманістичний підхід // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 3. – С. 41-46.

Кулішенко Л.А. Інформаційна модель національного виховання: На матеріалі сучасної освітянської преси // Вісник Сумського державного університету. Сер.: Філологічні науки. – 2006. – № 3(87). – С. 43-49.

Куприянов Б.В. Восемнадцать форм воспитательной работы с детским коллективом класса // Классный руководитель. – 2007. – № 6. – С. 103-125.

Лузан Л., Зайцева І. Академічна група в контексті проблем виховання студентської молоді // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5, № 1. – С. 151-156.

Лях М.В. Управління навчально-виховним процесом в екоцентрі „Мурашка” // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 152-155.

Майборода О.Б. Управління системою безперервної правової освіти // Виховна робота в школі. – 2005. – № 11, листопад. – С. 12-15.

Методичні рекомендації для заступника директора із виховної роботи, класних керівників, психологів, соціальних педагогів щодо організації робіт з питання збереження репродуктивного здоров'я в 30 навчальних закладів // Безпека життєдіяльності. – 2006. – № 10. – С. 8.

Міщенко С. Підвищення ефективності виховної і організаційної роботи // Освіта. Технікуми. Коледжі: Навчально-методичний журнал. – 2007. – № 2(17). – С. 40-45.

Онищук Л. Проектування системи гуманістичного навчання і виховання: управлінський аспект // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7, №1. – С. 97-101.

Організаційні форми виховної роботи // Фіцула М.М. Педагогіка: Посібник. – К., 2001. – С. 333-346.

Організація виховної роботи у вищому навчальному закладі // Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – С. 113-128.

Орієнтовний перелік питань для розгляду на засіданнях студентської ради факультету // Соловей М.І., Домчук В.С. Виховна робота у навчальному закладі. – К., 2003. – С. 243-246.

Пархомець І. Управління навчально-виховним процесом в ліцеї // Завуч. – 2006. – № 30, жовтень. – С. 3-7.

Пастернак Т.А. Виховні технології у сучасному вищому навчальному закладі // Нові технології навчання науково-методичний збірник. – К., 2007. – Вип. 47. – С. 97-102.

Перетятко О.В. Інноваційний досвід виховної практики вітчизняної приватної школи: До історії питання // Педагогічні науки: Збірник наукових праць. – Суми, 2003. – С. 48-55.

Про актуальні питання виховання студентської молоді у вищих навчальних закладах освіти III-IV рівнів акредитації: З методичного листа МОУ від 08.12.97 р., № 8/9-119-8 // Соловей М.І., Домчук В.С. Виховна робота у вищому навчальному закладі. – К., 2003. – С. 164-166.

Рабченюк Т. Управління позаурочною виховною діяльністю в школі: структурно-функціональний аналіз // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 1. – С. 86-92.

Рогушина Т. Аналіз і планування контролю навчально-виховного процесу / Т.Рогушина, Л.Воронцова, Л. Заваріна // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2005. – № 13/16. – С. 83-86.

Соловей М. Удосконалення виховної системи навчального закладу у світлі Болонського процесу // Рідна школа. – 2005. – № 6. – С. 3-9.

Управління щодо реалізації завдань виховної системи та планування виховної роботи у вищому закладі освіти // Виховна робота зі студентською молоддю: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – § 31. – С. 252-254.

Устаткування, утримання середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладів та організація навчально-виховного процесу: Державні санітарні правила та норми // Директор школи. – 2000. – № 6, лютий. – (Вкладка).

Цуканова Т. Управління навчально-виховним процесом у ЗОШ приватної форми власності // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5, № 2. – С. 93-107.

Шляхи та засоби досягнення завдань виховної системи // Виховна робота зі студентською молоддю: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – § 32. – С. 255-257.

Юрченко С. Виховання як система: [Управління виховною системою школи] // Завуч. – 2006. – № 9, березень. – (Вкладка).

Етика (деонтологія). Культура сучасного керівника

Гончаров Є.С. Соціально-педагогічні умови формування морально-етичної культури майбутнього керівника у сфері управлінської діяльності: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2005. – 148 с.

Медведь В.В. Розвиток управлінської культури в професійно-технічному навчальному закладі: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Центр. ін-т післядипломної освіти АПН України. – К., 2007. – 22 с.

Нестеренко Т.І. Розвиток управлінської культури сучасного директора загальноосвітнього навчального закладу: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 168 с.

Палеха Ю.І. Ділова етика: Навчальний посібник. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2001. – 180 с.

Чмут Т.К. Етика ділового спілкування: Навчальний посібник / Т.К.Чмут, Г.Л.Чайка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Вікар, 2002. – 223 с. – (Вища освіта ХХІ ст.).

***

Васильченко Л.В. Формування інформаційної культури керівника школи в системі післядипломної педагогічної освіти // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2006. – № 1. – С. 35-37.

Гамрецький І. Керівникові школи про культуру публіцистичного мовлення // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 3. – С. 94-98.

Горелікова Т. ВНЗ: теоретичні основи розвитку організаційної культури // Освіта і управління. – 2004. – Т. 7, №3/4. – С. 23-30.

Гулак І. Культура сучасного керівника // Завуч. – 2005. – № 26, вересень. – С. 2-5.

Егорова Т.Е. Становление психологической культуры личности в системе дополнительного профессионального образования // Журнал прикладной психологии. – 2006. – № 5. – С. 28-33.

Журба К. Етична культура педагога / К.Журба, В.Киричок // Педагогічна газета. – 2007. – № 9, вересень. – С. 6.

Корніяка О. Культура педагогічного спілкування – особлива турбота директора школи // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2001. – № 5/6. – С. 98-108.

Королюк С. До проблеми розвитку управлінської культури сучасного директора школи // Управління школою. – 2004. – № 19/21, липень. – С. 6-8; Директор школи. – 2005. – № 13. – С. 3-5.

Королюк С.В. Шляхи розвитку управлінської культури керівника загальноосвітнього навчального закладу в системі післядипломної освіти // Управління школою. – 2004. – № 36, грудень. – С. 22-24.

Кот Г. Розвиток психологічної культури керівників навчальних закладів освіти: [Концептуальні основи] // Післядипломна освіта в Україні. – 2005. – № 2. – С. 56-60.

Медведь В. Діагностика культури управління // Завуч. – 2005. – № 9, березень. – С. 4-8.

Несторенко Т.І. Управлінська культура керівника закладу освіти: проблеми сучасних трансформацій // Магістр: Матеріали наукової конференції „Наукові пошуки молодих вчених”. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – С. 155-157.

Онищук Л. Навчально-інформаційна культура директора загальноосвітнього закладу // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5, № 3/4. – С. 64-72.

Організаційна культура як умова ефективності інноваційного психологічного впливу // Гуменюк О. Психологія впливу. – Тернопіль: Економічна думка, 2003. – С. 138-147.

Педагогічна культура викладача вищого навчального закладу // Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – С. 73-94.

Пилипенко В. Акмеологія професійної культури педагога // Директор школи. – 2007. – № 43, листопад. – С. 12-15.

Пшенична Л.В. Деонтологія вчителя як засіб гармонізації педагогічної системи // Педагогічні науки: Зб. наук. праць / Редкол.: М.О.Лазарєв (відп. ред.) та ін. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2004. – Ч. 1. – С. 69-74.

Пшенична Л.В. Педагогічна етика і такт: категорії сьогодення // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 145-148.

Руденко В.В. Складові управлінської культури директора школи: З практики // Педагогіка толерантності. – 2002. – №.1. – С. 50-62.

Серкіс Ж. Організаційна культура школи: методика діагностики // Освіта управління. – 2000(2001). – Т. 46, № 3/4. – С. 84-90.

Серкіс Ж.В. Про організаційну культуру закладу освіти // Практична психологія та соціальна робота. – 2002. – №. 9/10. – С. 4-9.

Уварова А.М. Впровадження навчальних технологій формування риторичної культури майбутнього вчителя // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 129-133.

Флоренсова К.М. Принципи і проблеми професійної етики та деонтології як складова безпеки життя // Безпека життєдіяльності. – 2007. – № 10, жовтень. – С. 26-27.

Формування професійно-моральної культури майбутніх фахівців
Виховання у студентів уміння поводитися в конфліктних ситуаціях
студентського самоврядування у вищому закладі освіти // Виховна робота зі
студентською молоддю: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. –
Одеса: Фенікс, 2006. – § 22. – С. 173-180.

Юдіна О. Педагогічна етика та професійна свідомість // Директор
школи. Україна: Науково-методичний журнал / Педагогічне видавництво
"Плеяда", Громадсько-педагогічна експертиза. – 2007. – № 1. – С. 22-31.

Самоврядування

Панейко Ю. Теоретичні основи самоврядування. – Репринт. вид. –
Львів: Літопис, 2002. – 195 с.

***

Васильев И.А. Влияние различных типов мотивации и
самоуправления личности на продуктивность мыслительной деятельности /
И.А.Васильев, О.В.Митина, В.В.Кобанов // Психологический журнал. –
2006. – Т. 27, № 4. – С. 38-49.

Кульпін П. Горизонтальний рівень самоврядування: Модернізація
управління освітою через освітні округи // Управління освітою. – 2007. –
№ 21, листопад. – С. 6-13.

Петухов В.В. Повышение роли самоуправления в учебных
заведениях: новые подходы // Советская педагогика. – 1987. – № 10. – С. 3-8.

Про систему громадського самоврядування : Положення // Освіта. –
2003. – 10 грудня. – С. 5.

Система студентського самоврядування

Потопа К.Л. Соціально-педагогічні умови організації студентського
самоврядування у вищих навчальних закладах: Автореф. дис... канд. пед.
наук: 13.00.05 / НПУ ім. М.П.Драгоманова. – К., 2006. – 21 с.

Проблемы самоуправления в системе психологической службы
вузов. – Казань: Казан.ГУ, 1983. – 192 с.

Студентське самоврядування в Україні. – К.: Молодіжна
Альтернатива, 2004. – 59 с. – (Молоді автори; Вип. 6).

Цибулько Г.Я. Формування у майбутніх учителів готовності до розвитку учнівського самоврядування: Автореферат. – Луганськ: Б. в., 17 с.

***

Базидевич В., Поночовний М. Студентське самоврядування – ознака демократії // Освіта. – 1996. – 31 січня. – С. 3.

Белозерцев Е.П. Студенческое самоуправление в условиях педагогического института // Советская педагогика. – 1989.– № 3. – С. 99-103.

Димитров М. Самореалізація студентської молоді: регіональний аспект // Вища освіта України. – 2004. – № 4. – С. 101-108.

Жалдак Л. Управління гуртуванням студентської групи // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 3. – С. 99-102.

Димитров М. Самореалізація студентської молоді: регіональний аспект // Вища освіта України. – 2004. – № 4. – С. 101-108.

Дмитренко Т.Г. Педагогічні умови організації студентського об'єднання як професійно-орієнтованої виховної системи // Вища педагогічна освіта: Науково-методичний збірник – К.: Вища школа, 1994. – С. 77-83.

Земна А.Б. Проблема управління студентською групою: тренінг розвитку лідерських якостей студентів // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – № 3. – С. 42-48.

Зянько І. Студентське самоврядування Франції керується законом 1901 // Освіта України. – 2006. – № 16, 28 лютого. – С. 1-6.

Ізбедська В. Студентське самоврядування як чинник формування самосвідомості молоді // Рідна школа. – 2000. – № 11. – С. 26-29.

Красовська Л.І. Про роль і місце громадських організацій // Вища середня і педагогічна освіта: Республіканський науково-методичний збірник. – К.: Вища школа, 1987. – Вип. 13. – С. 107-111.

Курило В.С. Проблеми студентського самоврядування у вимірі соціальної педагогіки: [Соціальна педагогіка і соціалізація особистості у вимірі Болонського процесу] / В.С.Курило, С.В.Савченко // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2005. – № 4. – С. 4-10.

Левківський Б.К. Всеукраїнська студентська рада як представницький орган студентів на державному рівні // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2005. – Вип. 46, ч. 2. – С. 157-162.

Лузан Л., Зайцева І. Академічна група в контексті проблем виховання студентської молоді // Освіта і управління. – 2002. – Т. 5, № 1. – С. 151-156.

Мінецька І. Створено всеукраїнську студентську раду // Освіта України. – 2005. – № 41. – С. 2.

Нас уже понад мільйон. Ми відкриті для вас!: Перша лекція для майбутніх лідерів: [Студентське самоврядування] // Освіта України. – 2007. – № 49/50, 6 липня. – С. 8-9.

Ніколаєнко С. Розвиток студентського самоврядування – важливий чинник забезпечення якості вищої освіти: Доповідь міністра освіти і науки України Станіслава Ніколаєнка // Освіта України. – 2007. – № 34/35, 8 травня. – С. 1-5.

Ніколаєнко С. Студентське самоврядування на шляху до європейського простору вищої школи: Доповідь // Освіта України. – 2007. – № 49/50, 6 липня. – С. 2-4.

Органи студентського самоврядування в інституціях вищої освіти // Вища освіта в Україні. – К.: Знання, 2005. – С. 235-237.

Органи студентського самоврядування у вищому закладі освіти // Виховна робота зі студентською молоддю: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – § 30. – С. 246-252.

Орієнтовний перелік питань для розгляду на засіданнях студентської ради факультету // Соловей М.І., Домчук В.С. Виховна робота у навчальному закладі. – К., 2003. – С. 243-246.

Потова К. Студентське самоврядування як умова соціалізації молоді // Соціальна педагогіка : теорія та практика. – 2007. – № 2. – С. 42-45.

Про студентське самоврядування у вищих навчальних закладах: Типове положення: Проект // Освіта України. – 2007. – № 34/35, 8 травня. – С. 12.

Проблеми самоуправління в системі психологічної служби вузів / Под ред. Г.Ш.Габдреева. – Казань: Казанський ГУ, 1983. – 192 с.

Ротман Д.Г., Соглаева Л.А. Самоуправление на уровне группы: Мнение социолога // Вестник высшей школы. – 1988. – № 1. – С. 63-66.

Савицький В. Обшири студентського самоврядування // Рідна школа. – 2003. – № 3. – С. 27.

Сметанський М.І. Студентське самоврядування // Радянська школа. – 1990. – С. 90-91.

Студентське самоврядування у вищому закладі освіти // Виховна робота зі студентською молоддю: Навчальний посібник / За заг. ред. Т.Ю.Осипової. – Одеса: Фенікс, 2006. – § 29. – С. 241-246.

Студентське самоврядування у вищому навчальному закладі // Соловей М.І., Домчук В.С. Виховна робота у вищому навчальному закладі. – К., 2003. – Розд. IV. – 101-134.

Студенческое самоуправление // Позакласний час. – 2007. – № 10. – С. 77.

Українська Студентська Спілка: нова тактика: Програма // Освіта. – 1993. – 5 листопада.

Хриков Є.М. Наукове управління академічною групою як фактор всебічного розвитку особистості студентів // Вища середня і педагогічна освіта: Республіканський науково-методичний збірник. – К.: Вища школа, 1987. – Вип. 13. – С. 97-103.

Україна. Про студентське самоврядування в Україні: Закон // Позакласний час. – 2007. – № 10. – С. 67-74.

Учнівське самоврядування на рівні школи

Мистецтво шкільного самоврядування. – К.: Ред. загальнопед. газет, 2004. – 119 с. – (Б-ка "Шк. світу").

Учнівське самоврядування: Практика впровадження / Упор. О.Є.Скорик. – К.: Плеяди, 2005. – 179 с. – (Відкритий урок. Позакласна робота та позашкільна освіта; Вип. 5–8).

***

Асташова Н., Карбонович Т. Ученическое самоуправление – демократическая ценность нашего образования // Народное образование. – 2007. – № 7. – С. 86-91.

Байрамова М., Дзюбук А., Дзюбук В. Технології учнівського самоврядування // Директор школи. – 2003. – № 16, квітень. – С. 11-12; № 17, травень;. – С. 15-16; №; 18, травень. – С. 11-12; Завуч. – 2004. – № 11, квітень. – (Вкладка).

Бережна Г., Тарновська А., Бережний С. Організація дієвого самоврядування: Досвід 1-ої української гімназії м. Миколаєва // Завуч. – 2003. – № 12, квітень. – (Вкладка).

Бохан О.І. Вчимося демократії: Учнівське самоврядування виховує господаря школи // Радянська школа. – 1989. – № 1. – С. 10-12.

Васильев И.А. Влияние различных типов мотивации и самоуправления личности на продуктивность мыслительной деятельности / И.А.Васильев, О.В.Митина, В.В.Кобанов // Психологический журнал. – 2006. – Т. 27, № 4. – С. 38-49.

Васильченко Л.С. Роль учащихся самоуправления в организации дополнительного образования // Классный руководитель. – 2002. – № 6. – С. 103-105.

Ващенко Л.М., Жебровський Б.М. Шкільне самоврядування, або відновлені традиції співробітництва // Педагогіка толерантності. – 1999. – № 3/4. – С. 59-62.

Вукіна Н. Самоврядування: учнівське, вчительське, батьківське // Директор школи. – 2005. – № 39. – С. 23-26.

Висоцька Л. Учнівське самоврядування: нові підходи // Професійно-технічна освіта. – 2007. – № 4. – С. 33-34.

Высоцкий В. Проблемы ученического самоуправления в школе // Воспитание школьников. – 2007. – № 4. – С. 61-65.

Гордин Л.Ю. Проблема самоуправления воспитанников в наследии А.С.Макаренко и в современной школе // Советская педагогика. – 1978. – № 3. – С. 47-54.

Григорьев Д. Роль классного руководителя в организации детского самоуправления // Народное образование. – 2007. – № 4. – С. 201-207.

Жукова В. Воспитать организатора: [Проблемы ученического самоуправления] // Воспитание школьников. – 1988. – № 1. – С. 50-52.

Заїка Л., Сокоренко Л. Організація самоврядування в загальноосвітніх закладах: Методичні рекомендації // Директор школи. – 2002. – № 7, лютий. – С. 1, 6-7.

Зими́на А.И. Организация работы классного руководителя в 8–10 классах: [Направления: Нравственность, семья, здоровье, интеллект, досуг; Индивидуальная работа с учащимися, работа с родителями; Самоуправление в классном коллективе] // Классный руководитель. – 2007. – № 6. – С. 5-92.

Зінов'єва Т. Формування ключових компетентностей учнів: [Формування самоорганізації, самоуправління, незалежності, цілеспрямованості в учнів] // Директор школи. – 2005. – № 42, листопад. – С. 19-21.

Кабуш В.Т. Самоуправление и его роль в управлении гуманистической системой воспитания // Классный руководитель. – 2003. – № 8. – С. 6-24.

Кириленко С. Учні́вське самоврядування // Освіта. – 2002. – 6 листопада. – С. 1.

Ковганич Г. Розвиток учнівського самоврядування: Фрагменти з проекту концепції // Педагогічна газета. – 2007. – № 8, серпень. – С. 8.

Кормщи́кова И.А. Программа развития ученического самоуправления / И.А.Кормщи́кова, Е.Г.Русинова // Классный руководитель. – 2006. – № 8. – С. 22-30.

Корольов В. Розбудова учнівського самоврядування // Завуч. – 2005. – № 11. – С. 7-9.

Лепкіна І. Учні́вське самоврядування: реальність чи фікція? // Шкільний світ. – 2004. – № 37, жовтень. – С. 6-14

Лівандовська Л., Кущева Н. Учні́вське самоуправління – шлях до самореалізації // Шкільний світ. – 2004. – № 8, лютий. – С. 1-2.

Ломако Л.І. А.С.Макаренко про самоврядування // Радянська школа. – 1988. – № 2. – С. 89-90.

Лопухівська А. Учні́вське самоврядування – форма громадянської освіти // Завуч. – 2000. – № 1, січень. – С. №-4.

Макарова О. Учнівське самоврядування як засіб підвищення ефективності виховання особистості школяра // Директор школи. – 2000. – № 18, травень. – С. 12-14.

Манухін В. Органи самоврядування у школі // Підручник для директора. – 2007. – № 3. – С. 37-50.

Марусяк Л.М. Організація учнівського самоврядування // Виховна робота в школі. – 2007. – № 7. – С. 44-50.

Методика подготовки и проведения общешкольного собрания: [Ученическое самоуправление] // Воспитание школьников. – 1980. – № 5. – С. 57-59.

Нестеренко Л. Учнівське самоуправління: історія, мета і стратегія // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2000. – № 1. – С. 94-100.

Несух Ю. Модель учнівського самоврядування Мукачівської спецшколи-інтернату для слабкозорих дітей // Шкільний світ. – 2003. – № 40, жовтень. – С. 10-12.

Никандрова Т. Опыт организации ученического самоуправления в гимназии // Воспитание школьников. – 2007. – № 3. – С. 33-35.

Ольшанская Д. Школа „на оборот”: [День самоуправления в Сумской школе № 17] // Данкор. – 2007. – № 51, 19 декабря. – С. А7.

Організація учнівського самоврядування // Позакласний час. – 2000. – № 28/29, грудень. – (Вкладка).

Органи учнівського самоврядування // Фіцула М.М. Педагогіка: Посібник. – К., 2001. – С. 354-360.

Оржеховська В. Учнівське самоврядування – один із шляхів самореалізації особистості // Педагогічна газета. – 2005. – № 9, вересень. – С. 4-5.

Перехейда О.М. Учнівське самоврядування // Виховна робота в школі. – 2007. – № 3. – С. 2-29.

Плешаков А. Є такий парламент – шкільний!: [Учнівське самоврядування] // Освіта. – 2003. – № 7, 5-12 лютого. – С. 6–7.

Полякова Г. Школярська управлінська еліта // Завуч. – 2003. – № 26. – С. 5-6.

Прибиловська Н.В. Організація учнівського самоврядування // Виховна робота в школі. – 2005. – № 6, червень. – С. 34-45.

Про учнівське самоврядування Херсонського обласного ліцею: Положення // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. – № 3. – С. 42-43.

Програма діяльності лідерів щодо організації самоврядування в навчальних групах // Професійно-технічна освіта. – 2007. – № 4. – С. 35.

Прутченков А. Деловая игра "ТОС", или территориальное общественное самоуправление" в летнем лагере // Народное образование. – 2007. – № 3. – С. 142-147.

Романова Л.М. Роль шкільного самоврядування у громадському вихованні учнів / Л.М.Романова, Ю.А.Посмітна // Історія та правознавство. – 2005. – № 29, жовтень. – С. 11-13; Виховна робота в школі. – 2005. – № 11, листопад. – С. 30-33.

Савко Н.Г., Мокрієнко Ю. Статут учнівського самоврядування школи № 5 м. Ужгорода // Позакласний час. – 2003. – № 20, жовтень. – С. 12-15.

Самоуправление школьников // Кубриков Г.М. По заветам Макаренко: Книга для учителя. – М.: Просвещение, 1987. – С. 17-26.

Себова Л. Лідер ХХІ століття: [Учнівське самоуправління] // Освіта – 2002. – 6 листопада. – С. 2.

Система ученического самоуправления / Л.Л.Патока // Классный руководитель. – 2005. – № 4. – С. 83-98.

Станкевич С.В. Організація учнівського самоврядування // Виховна робота в школі. – 2005. – № 12, грудень. – С. 2-3.

Статут Харківської асоціації студентів-працівників інституту економіки і права Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С.Сковороди // Лекції з педагогіки: Навчальний посібник / За ред. В.І. Лозової. – Х.: „ОВС”, 2006. – Додаток 5. – С. 489-493.

Статут шкільної парламентської республіки СЗОШ № 52 м. Харкова // Управління школою. – 2003. – № 25, вересень. – С. 31.

Степанов Е. Самоуправление в коллективе класса // Воспитание школьников. – 2006. – № 1. – С. 2-6.

Схема ради учнівського самоврядування // Позакласний час. – 2000. – № 8/29, грудень. – (Вкладка).

Таранніков В.О. Учнівське самоврядування як засіб формування особистості молодого робітника в умовах професійно-технічного навчального закладу // Нові технології навчання: Науково-методичний збірник. – К., 2001. – Вип. 30. – С. 157-166.

Україна. МОН. Об ученическом совете: Положение // Педагогика толерантности. – 2002. – № 4. – С. 126-127.

Участь молоді у процесах прийняття рішень на рівні школи: учнівське самоврядування // Шкільний світ. – 2005. – № 34, вересень. – С. 13-24.

Учнівське самоврядування // Директор школи. – 2007. – № 41, листопад. – С. 18-26.

Учнівське самоврядування: Проект // Завуч. – 2005. – № 19. – С. 31-32.

Шаповалова Н. Деятельность актива ученического самоуправления как управленческой команды // Воспитание школьников. – 2007. – № 8. – С. 9-11.

Шаповалова Н. Обучение команды актива ученического самоуправления // Народное образование. – 2007. – № 3. – С. 148-156.

Ягоднікова В. Учнівське самоврядування як засіб виховання // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2006. – № 3. – С. 43-52; Управління школою. – 2006. – № 6, лютий. – С. 16-28.

Перепідготовка. Підвищення кваліфікації. Післядипломна освіта керівних кадрів

Луценко С.М. Феномен сучасного вчителя суспільних дисциплін як педагога-менеджера (особливості підвищення кваліфікації вчителя суспільних дисциплін як керівника навчального процесу): Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 204 с.

Менеджмент, маркетинг и экономика образования: Учебное пособие для системы повышения квалификации и переподготовки педагогических работников. – Нижний Новгород: НИМБ, 2001. – 618 с.

Олійник В.В. Теоретико-методологічні засади управління підвищенням кваліфікації педагогічних працівників профтехосвіти: Автореф. дис... докт. пед. наук. – К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2004. – 46 с.

Перлик В.В. Розвиток професійної компетентності керівника загальноосвітнього навчального закладу до управління якістю освіти в міжкурсовий період підвищення кваліфікації: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 136 с.

Юрченко Л.І. Теоретичні та методичні основи підвищення кваліфікації заступників директорів з виховної роботи в системі післядипломної педагогічної освіти: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 197 с.

***

Алфімов В. Акмеологія у підвищенні кваліфікації директорів шкіл // Директор школи. – 2002. – № 2. – С. 15-17.

Батракова И. Профессионалы о постдипломном образовании в современном университете // Новые знания. – 2006. – № 3. – С. 22-24.

Бондар В.І. Моделювання дидактичних явищ у перепідготовці керівників шкіл // Радянська школа. – 1985. – № 6. – С. 10-13.

Васильченко Л.В. Формування інформаційної культури керівника школи в системі післядипломної педагогічної освіти // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2006. – № 1. – С. 35-37.

Воронка Г. Інформаційно-ресурсне забезпечення навчального процесу шкіл післядипломної освіти // Шлях освіти. – 2006. – № 4. – С. 27-28.

Головченко А.Ф. Ділове спілкування як актуальний напрям післядипломної освіти керівників // Шляхи розвитку та вдосконалення системи післядипломної освіти: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24–25 листопада 1994 р. – К., 1995. – Ч. 2. – С. 413-414.

Даниленко Л. Оновлення змісту та організаційної структури навчання керівних кадрів освіти в інституті підвищення кваліфікації // Директор школи. – 2002. – № 18, травень. – С. 1-2.

Демчук В.С. Педагогічні основи підвищення ефективності перепідготовки керівників шкіл // Радянська школа. – 1985. – № 10. – С. 59-63.

Дробноход М. Актуальні проблеми розвитку післядипломної освіти керівних і педагогічних кадрів // Освіта і управління. – 1999. – Т. 3, № 2. – С. 132-140.

Дробноход М. На шляху становлення: Підвищення кваліфікації педагогічних керівників шкіл // Рідна школа. – 1995. – № 4. – С. 2-5.

Дудко С. Розрахунок економіко-статистичних показників основної діяльності вищого навчального закладу та закладу післядипломної освіти // Вища школа. – 2004. – № 2/3. – С. 34-48.

Елкін М.В. Формування професійної компетенції майбутніх керівників сільської школи в умовах магістратури // Управління школою. – 2007. – № 33. – С. 29-31.

Живодьор В.Ф., Козлова О.Г., Король О.В. До питання пошуку ефективних методів післядипломного навчання студентів // Управління освітою в регіоні: пошуки оптимальних шляхів: Матеріали науково-практичної конференції. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2003. – С. 126-128.

Зайченко О. Ефективний керівник, або Мистецтво мотивації: Зміст підготовки начальників районних управлінь (відділів) освіти в системі післядипломної педагогічної освіти // Управління освітою. – 2004. – № 5. – С. 16.

Клокар Н. Управління професійним зростанням керівників загальноосвітніх навчальних закладів у системі післядипломної педагогічної освіти // Рідна школа. – 2004. – № 3. – С. 25-29.

Козлова О.Г. Розвиток креативності педагога у процесі управління внутрішньоорганізаційним підвищенням кваліфікації // Педагогічні науки: Зб. наук. праць / Редкол.: М.О.Лазарев (відп. ред.) та ін. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2004. – Ч. 1. – С. 396-407.

Концепція підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у вищих навчальних закладах I–II рівнів акредитації: Проект // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2001. – № 3. – С. 47-54.

Координація науково-методичної роботи в системі післядипломної освіти: [Засідання в Президії АПН України] // Педагогічна газета. – 2006. – № 10, жовтень. – С. 1-2.

Королук С.В. Шляхи розвитку управлінської культури керівника загальноосвітнього навчального закладу в системі післядипломної освіти // Управління школою. – 2004. – № 36, грудень. – С. 22-24.

Кузнецов Г. Науково-методичні та соціально-педагогічні аспекти безперервної освіти в контексті Болонського процесу / Г. Кузнецов, Т.Калюжна // Вища освіта України. – 2006. – № 1. – С. 75-79.

Лукіна Т. Управління якістю післядипломної педагогічної освіти в контексті освітньої реформи // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 1. – С. 69-72.

Мельник В. Керівниками не народжуються: Управлінська підготовка керівника навчального закладу в системі підвищення кваліфікації // післядипломної освіти // Управління освітою. – 2003. – № 8, квітень. – С. 8-9.

Мельник В. Підвищення кваліфікації керівника загальноосвітнього закладу як ін новатора освітнього процесу // Директор школи. – 2002. – № 9, березень. – С. 5-6.

Наукові засади розроблення прогностичної моделі розвитку післядипломної освіти в Україні / В.Олійник, В.Семиченко, Л.Пуховська, Л.Даниленко // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 1. – С. 18-22.

Національна система післядипломної педагогічної освіти як чинник якісного забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів висококваліфікованими педагогічними кадрами: Тези із доповіді Міністра освіти і науки України на Підсумковій колегії МОН України 17 серпня 2007 року "Якісна освіта – запорука самореалізації особистості" // Освіта України. – 2007. – № 59, 10 серпня. – С. 27-29.

Нежурін В.В. Кваліфікація персоналу: шляхи підвищення / В.В.Нежурін, І.С.Нежуріна // Рідна школа. – 2005. – № 6. – С. 71-73.

Олійник В. Впровадження результатів Міжнародної програми TEMPUS "Справедливе оцінювання" в Українську систему післядипломної педагогічної освіти / В.Олійник, Л.Даниленко // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 1. – С. 3-6.

Олійник В. Загальнотеоретичні підходи до управління і їх вплив на розвиток системи підвищення кваліфікації педагогічних кадрів // Шлях освіти. – 2003. – № 2. – С. 6-11.

Помиткін Е.О. Деякі аспекти удосконалення перепідготовки керівників // Шляхи розвитку та вдосконалення системи післядипломної освіти: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24–25 листопада 1994 р. – К., 1995. – Ч. 2. – С. 167-168.

Пустова Т. Інноваційні підходи до створення якісного інструменту педагогічного вимірювання академічних компетенцій слухачів курсів підвищення кваліфікації в післядипломній педагогічній освіті: У межах проекту TEMPUS "Справедливе оцінювання" // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 1. – С. 10-12.

Романенко М. Методологія та зміст сучасної післядипломної педагогічної освіти // Післядипломна освіта в Україні. – 2007. – № 1. – С. 35-37.

Семернікова Р.А. До питання про участь педвузів у підвищенні кваліфікації вчителів // Вища середня і педагогічна освіта: Республіканський науково-методичний збірник. – К.: Вища школа, 1987. – Вип. 13. – С. 14-20.

Соколянська І.Т. Дистанційна освіта – реальний і ідеальний шлях підвищення професійної компетентності керівника // Управління школою. – 2007. – № 22/23. – С. 11-34.

Тимошко Г. Підготовка керівника навчального закладу в системі післядипломної освіти // Освіта і управління. – 2003. – Т. 6, № 4. – С. 110-117.

Хлебнікова Т. Організація особистісно-орієнтованого навчання слухачів в інституті післядипломної освіти // Управління школою. – 2005. – № 19/21, липень. – С. 22-24.

Цимбалюк І.М. Формування позитивного ставлення слухачів до курсового навчання під час підвищення кваліфікації керівників профтехосвіти // Проблеми: Науково-методичний збірник. – К., 1997. – Вип. 10. – С. 55-65.

Чернишов О. Післядипломна педагогічна освіта: вимога часу // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2007. – № 8. – С. 5-7.

Шамова Т.И. Перепідготовка керівників освітніх установ // Педагогіка. – 2003. – № 6. – С. 47-53.

Шахматолва Т. Повышение профессиональной квалификации: маркетинговый подход: [Опыт Новокузнецкого института повышения квалификации] // Народное образование. – 2006. – № 10. – С. 131-134.

Шнайдер В. Підготовка вчителів до роботи з дітьми з особливими потребами в системі післядипломної педагогічної освіти // Управління школою. – 2007. – № 27. – С. 22-24.

Яременко М. Державно-громадське управління навчальним закладом як засіб демократизації навчально-виховного процесу // Післядипломна освіта в Україні. – 2005. – № 2. – С. 79-82.

Яровий М.А., Постельняк А.І. Використання активних форм і методів роботи в системі підвищення кваліфікації керівників шкіл // Шляхи розвитку та вдосконалення системи післядипломної освіти: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24-25 листопада 1994. – К., 1995. – Ч. 2. – С. 157-159.

Досвід організаційної та управлінської роботи в зарубіжних країнах

Мозоль В.О. Тенденції розвитку інноваційних освітніх мереж в розвинутих англomовних країнах та в Україні: Магістерська робота. – Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. – 209 с.

Проблемы перспективного планирования высшего образования / Е.Н.Жильцов, Д.И. Чупрунов, Х.-Ю.Шульц и др.; под ред. Г.Л.Таукача, Х.-Ю.Шульца. – К.: Вища школа, ; Берлин: Ин-т высшей школы, 1978. – 203 с.

***

Авшенюк Н. Підготовка директора школи до інноваційної діяльності у Великій Британії // Післядипломна освіта в Україні. – 2005. – № 2. – С. 82-85.

Агачі П.Щ. Проблеми сумістництва в університеті Бабаш-Больяй (Румунія) // Вища школа. – 2007. – № 5. – С. 88-94.

Аксенова Э.А. Инновационные программы профессиональной подготовки школьной молодежи Швеции // Педагогика. – 2007. – № 6. – С. 87-92.

Анализ работы школы: организационно-методические и психолого-педагогические материалы: Опыт директоров школ России // Все для учителя. – 1999. - № 1. – С. 9-13.

Ареф'єв О. Зарубіжні стажування: соціологічний аналіз // Вища школа. – 2004. – № 2/3. – С. 73-87.

Ахтамзян Н. Учнівське самоврядування в Німеччині // Шкільний світ. – 2005. – № 42, листопад. – С. 23-24.

Балацька Н. Особливості та основні моделі реалізації професійно орієнтованої системи в школах Англії // Рідна школа. – 2006. – № 9. – С. 71-73.

Балихін Г, Красильнікова А., Чеботаревський Ю. Субсидії у галузі освіти – перспективний інструмент державної політики: [ВНЗ Росії] // Вища школа. – 2002. – № 2/3. – С. 85-89.

Болотова Е. Штатное расписание школ: [Россия] // Народное образование. – 2007. – № 7. – С. 117-120.

Волощук І. Організаційні форми надання додаткових освітніх послуг обдарованим школярам зарубіжний та вітчизняний досвід // Освіта і управління. – 2002. – Т. 3, № 3. – С. 158-168.

Воронка Г. Додипломна і післядипломна освіта в Канаді та Великій Британії: плюралізм навчально-освітнього процесу // Вища школа. – 2005. – № 4. – С. 56-71.

Гаргай В.Б. Повышение квалификации учителей на Западе: поведенческий подход // Педагогика. – 2005. – № 6. – С. 94-103.

Голубенко О. Європейські мета структури кваліфікацій для сфери освіти О.Голубенко, Т.Морозова // Вища школа. – 2007. – № 2. – С. 37-45.

Гриневич Л. Децентралізація управління освітньою системою: [На прикладі Польщі] // Освіта і управління. – 2004. – № 3/4. – С. 153-160.

Громовий В. Американський досвід управління шкільною освітою на тлі українських освітніх реалій // Директор школи. – 2005. – № 13. – С. 8-11.

Гут Д. Болонський процес: вплив реформи вищої освіти на структуру та організацію докторантури в Німеччині // Вища школа. – 2007. – № 3. – С. 80-84.

Давыдов Ю.С. Болонский процесс и новые реформы российского образования // Педагогика. – 2005. – № 7. – С. 3-11.

Загальні принципи формування систем вищої освіти європейських країн // Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За ред. В.Г.Кременя. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – С. 40-43.

Загорулько Л. Організація профільного навчання в основній школі Австрії // Шлях освіти. – 2006. – № 3. – С. 22-25.

Зянько І. Студентське самоврядування Франції керується законом 1901 // Освіта України. – 2006. – № 16, 28 лютого. – С. 1-6.

Корнілова А. Ключові кваліфікації-компетентності особистості у вищих навчальних закладах Німеччини // Шлях освіти. – 2005. – № 3. – С. 18-21.

Корсак К. Нові міжнародні стандарти вищої освіти // Науковий світ. – 2002. – № 1. – С. 14-15.

Кудін А. Особливості підготовки фахівців у вищих навчальних закладах ФРН / А.Кудін, З.Логвін, О.Клименко // Вища школа. – 2006. – № 4. – С. 51-58.

Левицкий М. Нормативный регламент работы школы с благотворителями / М.Левицкий, Т.Шевченко // Народное образование. – 2006. – № 10. – С. 151-153.

Локшина О.І. Європейська довідкова система як інструмент упровадження компетентнісного підходу в освіту країн-членів Європейського Союзу // Педагогіка і психологія. – 2007. – № 1. – С. 131-142.

М'ясковський М. Система підвищення кваліфікації педагогічних кадрів Австро-Угорщини в ХІХ ст. // Рідна школа. – 2007. – № 3. – С. 78-80.

Наумов С.В. Принципы системного управления инновационным развитием образования в Нижегородском регионе // Теория и практика физической культуры. – 2007. – № 11. – С. 19-21.

Нелюбов С. Муниципальная образовательная система крупного сибирского города: условия развития // Народное образование. – 2007. – № 7. – С. 80-86.

Організація навчання у вищих навчальних закладах провідних країн світу // Лекції з педагогіки: Навчальний посібник / За ред. В.І. Лозової. – Х.: „ОВС”, 2006. – С. 408-418.

Пашко М. Хто керує школою у США? // Директор школи. – 2006. – № 7, лютий. – С. 14-15.

Пивоварова О. Організаційно-педагогічні особливості професійної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах США // Освіта і управління. – 2007. – № 1. – С. 121-128.

Подольська Є. Підприємницьке управління: Американська освіта як лідер в організації процесу навчання управлінських кадрів // Управління освітою. – 2006. – № 17, вересень. – С. 2-3.

Похолков Ю., Чучалін С, Могильницький С. Державна акредитація вищих навчальних закладів у Росії // Вища школа. – 2004. – № 4. – С. 91-104.

Присенко М.О. Зарубіжний досвід проблеми питання дії акредитаційних процедур та рейтингування вищих навчальних закладів в Україні // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2005. – Вип. 46, ч. 2. – С. 150-156.

Про можливість побудови єдиного макета освітнього стандарту країн СНД як динамічної моделі норми якості освіти / В.І. Байденко, Н.М.Пугач, Н.О.Розіна, В.Т.Селезньова, В.Т.Федін // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник. – К., 2005. – Вип. 46, ч. 2. – С. 40-61.

РФ. МОН. Концепция федеральной целевой программы развития образования на 2006–2010 годы: Распоряжение от 03.09.05 г., № 1340-р // Народное образование. – 2006. – № 1. – С. 243-259.

Садовничий В.А. Университет XXI века: Размышления об университетском образовании // Вестник Московского университета. Сер. 20: Пед. образование. – 2006. – № 2. – С. 15-34.

Себкова Х. Акредитація і забезпечення якості освіти в Європі // Вища школа. – 2005. – № 2. – С. 77-85.

Система вищої освіти окремих країн // Лекції з педагогіки: Навчальний посібник / За ред. В.І. Лозової. – Х.: „ОВС”, 2006. – Додаток 5. – С. 465-482.

Степанишина А. Сучасна освітня система в Японії: [Політика суворого відбору вчителя] // Управління освітою. – 2006. – № 23, грудень. – С. 20-22.

Тавгенъ О. Система підвищення кваліфікації в процесі реформування національного образования Республіки Беларусь // Новые знания. – 2006. – № 2. – С. 37-40.

Теличко Н. Організація навчання обдарованих і талановитих молодших школярів у США // Рідна школа. – 2005. – № 6. – С. 78-80.

Технологія проектування інноваційного навчального середовища у системі професійної підготовки фахівців в європейських країнах // Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник / За ред. В.Г.Кременя. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – С. 167-171.

Тимошенко І. Європейський університет: авангардні технології // Вища освіта України. – 2002. – № 3. – С. 55-60.

Фінансування освіти за допомогою ринку державних цінних паперів / В.Акопов, Б.Бишовець, А.Дачаєв, А.Майоров, В.Селюков: [ВНЗ Росії] // Вища школа. – 2002. – № 2/3. – С. 79-84.

Хиту М. Инновационная образовательная деятельность вуза: модель и субъект: [Об американском опыте получения высшего образования специалистами-практиками] / М.Хиту, В.Е.Генин // СОЦИС. – 2003. – № 10. – С. 61-66.

Хмеліка Є. Сумістництво як додаткове джерело доходу: як зробити цю практику благим і для викладачів, і для університетів?: Зарубіжний досвід // Вища школа. – 2007. – № 5. – С.75-87.

Хриков Є. Порівняльний аналіз підготовки магістрів з управління освітніми установами в Україні та США / Є.Хриков, С.Бурдіна // Вища школа. – 2006. – № 3. – С. 46-56.

Хюфнер К. Управління та фінансування вищої освіти в Німеччині // Вища школа. – 2005. – № 6. – С. 97-117.

Щербак Л. Професійна освіта і навчання кадрів на виробництві в Іспанії // Професійно-технічна освіта. – 2006. – № 3. – С. 38-41.

Зміст

Передмова.....	3
1. Організація та управління вищої та середньої освіти: керівні документи та матеріали.....	6
2. Акредитація та ліцензування в сфері освіти. Атестація.....	23
3. Інноваційна політика в управлінні.....	27
4. Моніторинг в освіті.....	33
5. Управління сучасними навчальними закладами.....	38
5.1 Менеджмент. Маркетинг.....	65
5.2 Планування. Проектування. Прогнозування Інформаційні ресурси управління освітою.....	74
5.3 Система контролю.....	77
5.4 Моделювання управлінської діяльності.....	79
6. Робота з кадрами: організаторські здібності та управлінська майстерність.....	84
7. Психологія управлінської діяльності.....	94
8. Інформаційні ресурси управління освітою.....	101
9. Директор школи: формування професійної готовності до управління якістю освіти.....	105
10. Організаційно-методична робота в умовах сучасності як управлінська функція.....	113
11. Організаційно-виховна робота: зміст, форми, методи.....	119
12. Етика (деонтологія). Культура сучасного керівника.....	124
13. Самоврядування.....	127
13.1 Система студентського самоврядування.....	127
13.2 Учніське самоврядування на рівні школи.....	130
14. Перепідготовка. Підвищення кваліфікації. Післядипломна освіта керівних кадрів.....	135
15. Досвід організаційної та управлінської роботи в зарубіжних країнах.....	140

**Організація управлінської діяльності в школі
та вищому навчальному закладі**

Науково-допоміжний бібліографічний покажчик

Редактор В.В.Косенко

Комп'ютерна верстка І.В.Сенча

